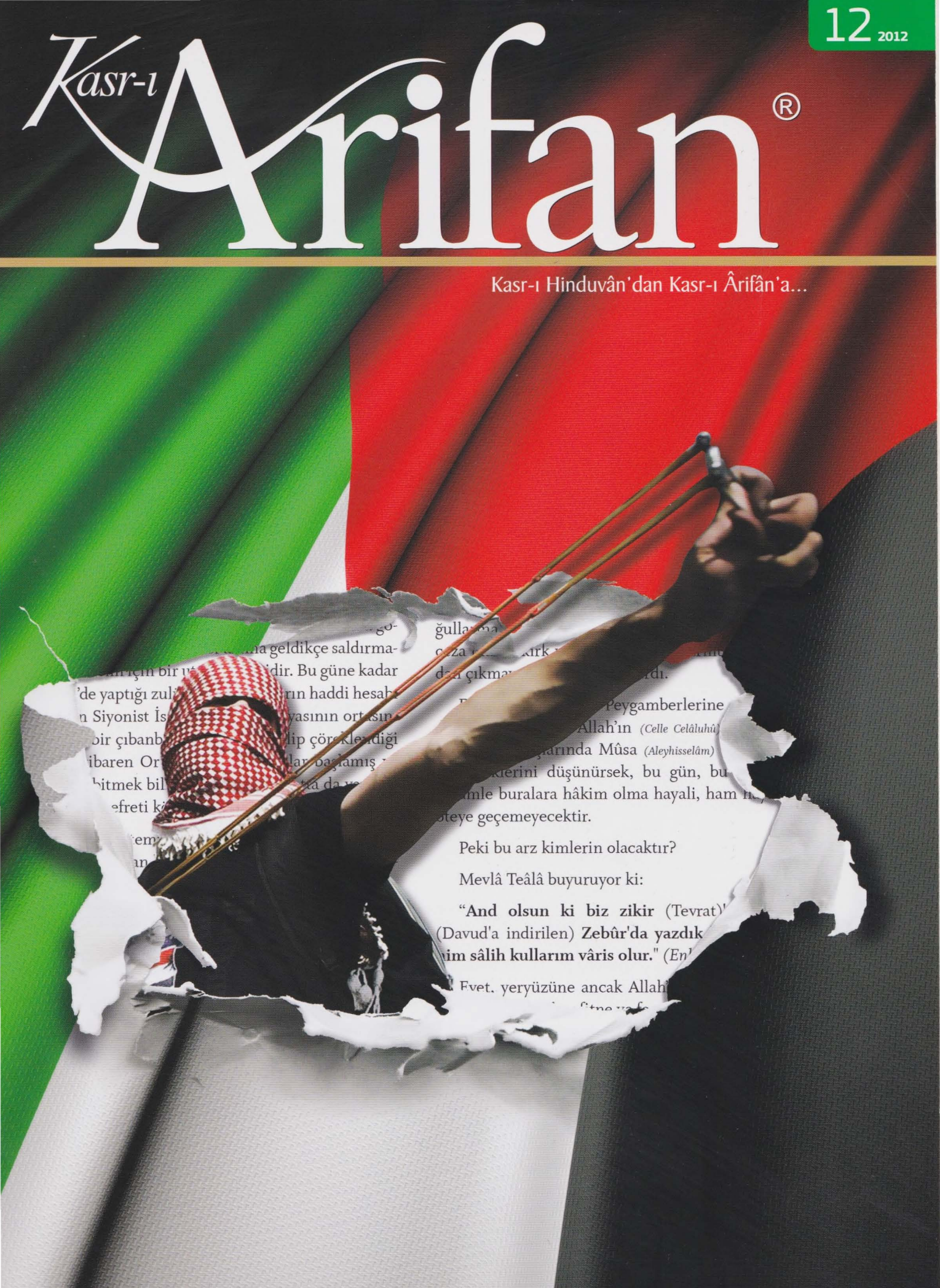
12 2012

Kasr-ı Arifan®

Kasr-ı Hinduvân'dan Kasr-ı Ârifân'a...

Kasr-ı Ârifan Dergisi - Yıl: 6 Sayı: 62 / Aralık 2012 Fiyat: 7,-TL (KDV Dahil) ISSN: 1307-7902
www.arifandergisi.com - www.arifan-e-dergi.com

EDİTÖRDEN

Bir senedir gün sayıyoruz... Askere gidenlerin ardından tüm ailesi ve sevdikleri nasıl askerin tezkeresi için gün sayıyorsa, Cübbeli Ahmed Hocamızın Metris Cezaevi'ne girmesinin ardından bizler de adeta şafak için gün sayar olduk. İnşallah 7 Aralık şafak tarihi olur ve Cübbeli hocamız beraat ederek hayırlısıyla aramıza kavuşur. Rabbim nasip eylesin...

Bu yazıyı yazarken Siyonist İsrail'in Gazze'ye hava saldırısında bulunduğu haberi geçti ajanslardan... Bu kaçıncı saldırı? Ne zaman krizi tutsa hemen Filistin'e saldırıyor. (Tabi bu saldırının, İsrail'in "Mavi Marmara" gemisine yaptığı saldırı sebebiyle, yargılanmaya başladığı döneme rastlaması da ilginç bir tevafuk).

Siyonist İsrail, bu kadar İslam ülkesi arasında gözüne kestirdiği Filistin'e her aklına geldikçe saldırması İslam alemi için bir utanç sebebidir. Bu güne kadar Filistin'de yaptığı zulüm ve katliamların haddi hesabı olmayan Siyonist İsrail, İslam coğrafyasının ortasında adeta bir çıbanbaşıdır. Bölgeye gelip çöreklendiği andan itibaren Ortadoğu'da çatışmalar başlamış ve bir türlü bitmek bilmemiştir. Her fırsatta da yaraları kaşımaya, nefreti körüklemeye devam etmektedir.

Bu çıban temizlenmeden, İslam coğrafyasının bağrına saplanan bu hançer çıkarılmadan ortadoğuda barışın sağlanıp huzurun temin edilmesi mümkün değildir. Çünkü onların emeli, Nil'den Fırat'a kadar olan topraklarda büyük İsrail Devleti'ni kurabilmek. Bunun için de ortadoğuyu mikser gibi karıştırmaya devam edeceklerdir.

İsrailli yetkililer, Gazzeye yaptıkları saldırıya; "Bulut Sütunu" ismini verdiklerini açıkladılar. Bulut Sütunu; İsrailoğulları'na Mısır'dan kaçış sırasında yol gösterdiğine inandıkları muharref Tevrat'ta geçen önemli bir ifade imiş.

Yani yaptıkları katliama dini bir anlam yüklüyorlar. Dolayısıyla bu saldırıların, onların temel inancı olan "Arz-ı Mev'ud"u gerçekleştirmeye yönelik olduğu da anlaşılmış oluyor.

Arz-ı Mev'ud meselesine Kur'an-ı kerim ne diyor?

Mûsa *(Aleyhisselâm)* kavmine şöyle dedi:

"Ey Kavmim, Allah'ın size takdir ettiği Arz-ı Mukaddes'e girin arkanıza dönmeyin. Yoksa hepiniz zarara uğrayanlardan olursunuz." *(Mâide Sûresi: 21)*

Bazı müfessirler, burada sözü edilen "kutsal toprağın" Kudüs ve çevresi, yani Filistin toprakları olduğunu beyan etmişlerdir. O devirde orada çok güçlü insanlar yaşadığı için, İsrâiloğulları peygamberin sözünü dinlememiş ve o topraklara girmek istememişlerdi. Hatta daha da ileri gidip Mûsa *(Aleyhisselâm)*'a:

"Sen ve Rabbin gidip savaşın; biz burada oturacağız" *(Mâide Sûresi: 24)* diyerek Onu yalnız bırakmışlardı.

Arz-ı Mev'ud'un değerini idrak edemeyen İsrailoğullarına, Allah-u Teâlâ bu toprakları haram etmiş ve ceza olarak kırk yıl çölde dolaşıp durmuşlar ve oradan çıkmaya yol bulamamışlardı.

Dolayısıyla, o gün Peygamberlerine sırt çevirdiklerinden dolayı Allah'ın *(Celle Celâluhû)* vaad ettiği topraklara, başlarında Mûsa *(Aleyhisselâm)* varken dahi girmediklerini düşünürsek, bu gün, bu vahşet ve zulümle buralara hâkim olma hayali, ham hayalden öteye geçemeyecektir.

Peki bu arz kimlerin olacaktır?

Mevlâ Teâlâ buyuruyor ki:

"And olsun ki biz zikir (Tevrat)**'dan sonra** (Davud'a indirilen) **Zebûr'da yazdık ki, 'Arz'a benim sâlih kullarım vâris olur."** *(Enbiyâ Sûresi: 105)*

Evet, yeryüzüne ancak Allah'ın *(Celle Celâluhû)* sâlih kulları mirasçı olur, fitne ve fesat çıkaranlar değil...

Sâlih kul olmak için de, Müslüman olmak ve Muhammed Mustafa'ya tabi olup, Kur'an'a uymak şarttır. Kur'an'a uymadan Allah'ın *(Celle Celâluhû)* sâlih kulu olmak mümkün değildir.

Geçen ay, Siirt'in Pervari ilçesindeki helikopter kazasında on yedi askerimiz şehit olmuştu. Mevlâ Teâlâ hepsinin ervahına rahmet eylesin, kederli ailelerine ve sevenlerine sabr-ı cemil ecri cezil ihsan eylesin. Amin!

Fi Emanillah!

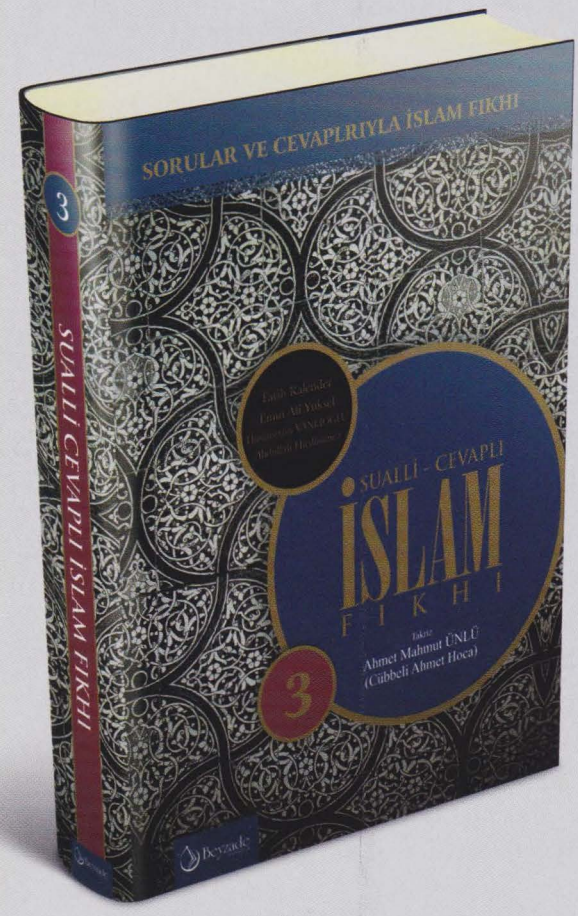
Mustafa Özşimşekler
mustafaozsimsekler@arifandergisi.com

YENİ

Fatih Kalender
Emin Ali Yüksel
Hüsamettin VANLIOĞLU
Abdullah Hiçdönmez

SUALLİ - CEVAPLI
İSLAM
FIKHI
3

Takriz
Ahmet Mahmut ÜNLÜ
(Cübbeli Ahmet Hoca)

444 18 10
www.arifankitapevi.com

Beyzade

04

AHMET MAHMUT ÜNLÜ
CÜBBELİ AHMET HOCA'DAN GELEN METRİS MEKTUPLARI

18
MEHMET TALU
KUR'AN MÜSLÜMANLIĞI

22

KEMAL ARKUN
OSMANLI ADALET SİSTEMİNİN BOZULMASI II

28
ALİ EREN
İMANIN ŞARTLARINDA REFORM MU VAR?

32

ALİ KARA
PEYGAMBER EFENDİMİZ'E İMAN ETMENİN FARZ OLMASI

Aralık 2012
Yıl 6 Sayı 62
ISSN: 1307-7902

Arifan Yayın Film Adına
İmtiyaz Sahibi
Beyzade Prodüksiyon

Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

Genel Koordinatör
Fatih ARAZ

38

MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

ADÂLET MÜLKÜN TEMELİDİR

42

ALİ ULVİ UZUNLAR

YENİ EĞİTİM SİSTEMİNE TAVSİYELER:
NAMAZIN ÖĞRETİLMESİ

46

ADEM ŞENER

TAKVA

50

SALİH MEMİŞOĞLU

SİHİRDEN VE BÜYÜDEN
NASIL KORUNULUR?

61 AHMET MAHMUT ÜNLÜ DUALAR VE ZİKİRLER

www.arifan-e-dergi.com

Elektronik dergi dönemi başladı. Arifan dergisi daha baskıya girmeden görün.
Şifrenizi öğrenmek için: **444 18 10** veya edergi@arifandergisi.com
Bu hizmet sadece Arifan Dergisi abonelerine özeldir.

LÜTFEN ÖDEMELERİNİZDE ABONE İSMİNİ BELİRTMEYİ UNUTMAYINIZ!

Temsilci İrtibat

444 18 10

Abone Dağıtım
Beyzade Yayınları
Tel: 444 18 10

Adres
Beyzade Prodüksiyon
Nişanca Mah. Davutağa Cad. No: 18/2
34050 Eyüp/İST.
Tel: 444 18 10
www.arifandergisi.com
bilgi@arifandergisi.com
şikayet: sikayet@arifandergisi.com

Yayın Türü
Yerel, Süreli, Aylık

Basım Yeri
Promat Basım Yayın San. Tic. A.Ş
Sanayi Mah. 1673 Sokak. No: 34
Esenyurt/İSTANBUL (622 63 63)

*Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

Yurtiçi Abonelik Bedeli (Yıllık)
95,- TL

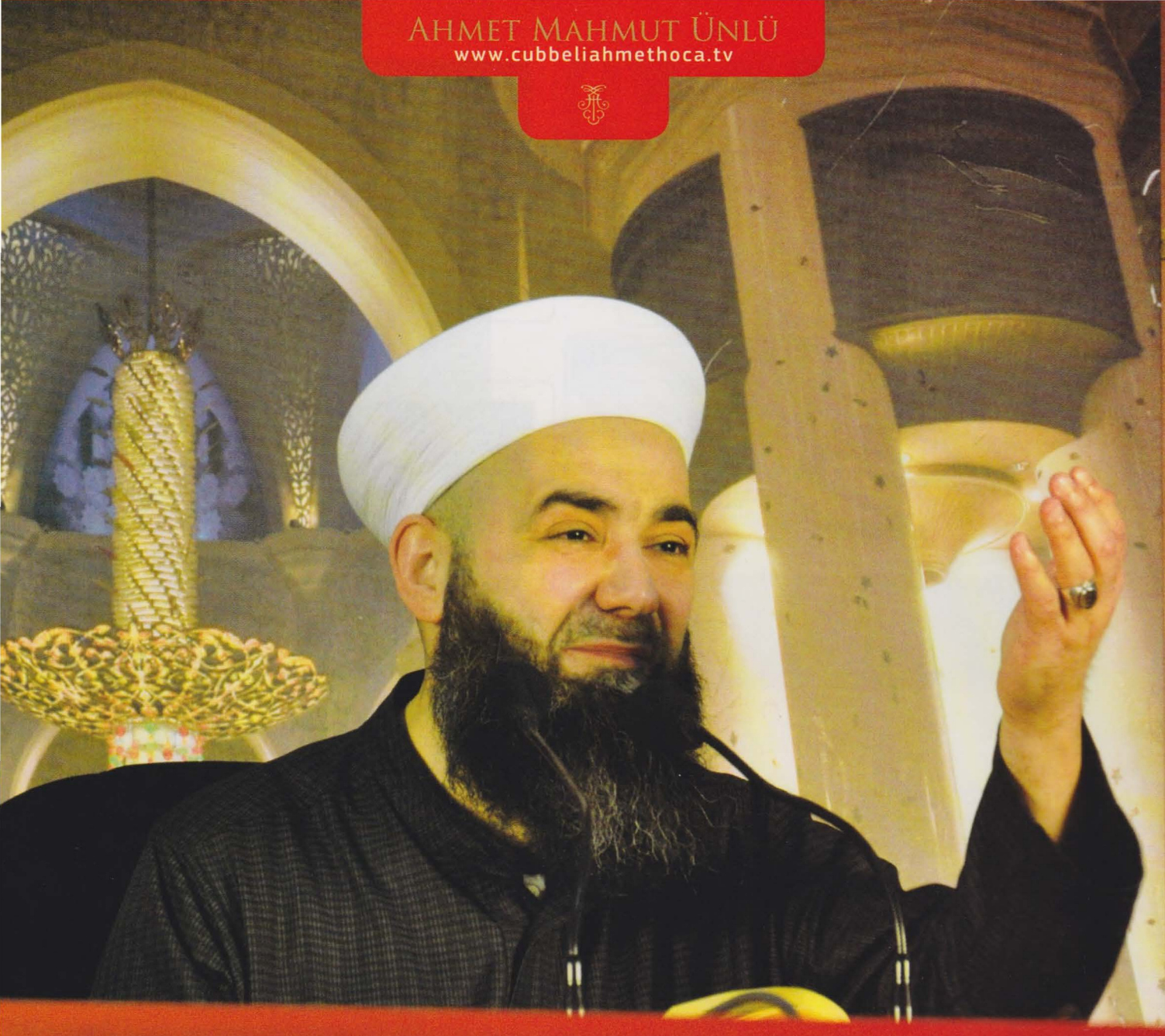
Yurt Dişi Abonelik Bedeli (Yıllık)
95,- Euro

Abonelik İçin Banka Hesap Noları

Beyzade Prodüksiyon adına
Bank Asya (Karaköy Şb. Şube kodu: 67)
TL IBAN: TR03 0020 8000 6702 8166 1000 19
USD IBAN: TR73 0020 8000 6702 8166 1000 20
EUR IBAN: TR46 0020 8000 6702 8166 1000 21

Posta Çeki
Bütün PTT şubelerinden **640 14 25** Nolu Posta çeki hesabına abonelik ücretlerinizi yatırabilirsiniz

AHMET MAHMUT ÜNLÜ
www.cubbeliahmethoca.tv

CÜBBELİ HOCA'DAN GELEN
METRİS MEKTUPLARI

(11 EKİM 2012)

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي قَالَ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ، وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ، وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى نَبِيِّنَا وَسَيِّدِنَا وَمَوْلَانَا مُحَمَّدِنِ الَّذِي قَالَ: أَشَدُّ الْبَلَاءِ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ ثُمَّ الْأَوْلِيَاءِ، وَعَلَى أٰلِهِ الْأَطْهَارِ وَأَصْحَابِهِ السُّعَدَاءِ

Muhteremler! Size sizin gibi bir hitapta bulunayım! Nasılsınız, iyi misiniz, inşâallâh iyisinizdir. Beni soracak olursanız, Hasen-i Basri *(Radıyallâhu Anh)*ın buyurduğu gibi: "Dünyanın belasını beklemek, refahıyla sevinme imkanı bırakmadı" diyorum. Yaşarsak daha neler göreceğiz bilmiyoruz, Rabbim cümlemize bu gecenin, bugünün, bu ayın, bu yılın ve kalan ömrümüzün hayrını göstersin, şerlerini defeylesin. Âmîn!

Size imrenmemek mümkün değil, ilim meclislerini terk etmiyorsunuz, bu dünyada bundan büyük nimet bulunmaz, zira ilim tahsilinden daha büyük ve faziletli bir amel bulunmaz, ulemânın beyanı vechile; Allâh-u Teâlâ'nın:

﴿وَعَلَّمَ أٰدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾

"O (Allâh-u Teâlâ), (meleklere Âdem *(Aleyhisselâm)*ın üstünlüğünü göstermek için varlıkların) **isimleri**(ni ve neye yaradıklarını) **tümüyle Âdem'e öğretmişti"** *(Bakara Sûresi: 31'den)* kavl-i şerîfi fehvâsınca hilkat-i Âdem'deki hikmet, ilimle mümtaz olması ile meleklerden efdal olduğunu açıklamaktır. Allâh-u Teâlâ Hazret-i Âdem'in kalbine ilham sûretiyle esmâyı (bütün isimleri) talim buyurdu ve meleklere karşı üstünlüğünü bu ilimle ispat etti.

Bu âyet-i kerîme, ilmin cümle faziletlerden efdal olduğuna delalet eder. Çünkü ilimden ziyade bir şeref olmuş olsaydı Vâcib Teâlâ ve Tekaddes Hazretleri Âdem *(Aleyhisselâm)*ın faziletini onunla ispat ederdi, halbuki Hakk Teâlâ faziletini ilimle ispat etmiştir. Şu halde ilimden ziyade bir fazilet ve meziyyet olmadığını Rabbimiz bu âyet-i kerîme ile beyan buyurmuştur.

Yine Allâh-u Teâlâ'nın:

﴿يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ﴾

"O (Allâh-u Teâlâ), **hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilirse, muhakkak ki ona çok büyük bir hayır verilmiş** (demek)**tir. Ama** (ilmiyle amel eden ve evhamdan kurtulmuş bulunan) **hâlis akıllara sahip olanlardan başkası** (Allâh'ın âyetleri ve öğütleri hakkında) **iyice düşünemez"** *(Bakara Sûresi: 269)* âyet-i celîlesi müminler için ilim tahsiline say-ü gayret etmekten ziyade hiçbir fazilet olmadığına delalet eder.

Tabi ki bu ilimden maksat dünya ilimleri değildir, aksine iki cihan saadetini kazandırmayı tekeffül eden dînî ilimlerdir. Çoluk çocuğumuzdan bir kısmını mutlaka şeriat ilimlerini tahsil yoluna ayırmalıyız. Ailemizin de, milletimizin de, ümmetimizin de felah ve necatı ancak bununla kazanılabilir.

Rabbimiz bir âyet-i kerîmesinde de şöyle buyuruyor:

﴿وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾

"İçinizden bir cemaat bulunsun ki; (dînî ve dünyevî) **hayr** (ve faydalar)**a davet edeler,** (Kitap ve Sünnet'e uygun olup, şeriat ve akıl tarafından da güzel bilinen) **mârufu emredeler,** (Kitap ve Sünnet'e uygun olmayıp, şeriat ve akıl tarafından da reddedilen) **münkerden nehyedeler. İşte ancak onlar felaha eren** (ve umduklarına nâil olup korktuklarından emniyete erişen)**lerin ta kendileridir."** *(Âli İmran Sûresi: 104)*

Yani Millet-i İslâmiyye arasında halka her hususta öğüt verecek ve nazar-ı şeriatta caiz olan ile olmayanı bildirecek bir cemaat bulunması lazımdır. İşte öğüt verenler ve öğüt dinleyenler dünyada ve âhirette felahyâb olanlardır.

Emr-i bil'mâruf farz-ı kifâye olduğundan ümmetten bazılarının bu vazifeyi ifa etmesiyle diğerlerinden bu farz sâkıt olur. Eğer emr-i

bil'mâruf külliyyen terk edilirse Ümmet-i Muhammed'in cümlesi günahkâr olur.

Binâenaleyh her beldede ve her kabilede mesâil-i dîniyyeyi (dînî meseleleri) talim edecek bir âlimin bulundurulması farz-ı kifâyedir. Eğer bulundurulmazsa halkın cümlesi günahkâr olur. Fakat her müminin ilm-i halini, ferâiz-i dîniyyesini kendisi öğrenmesi de farz-ı ayn olduğundan ilm-i halini öğrenmeyen kimse günahkâr olur. Çünkü İslam diyarında cehalet mazeret sayılamaz. İlmin nafilesi bile nafile ibadetlerden üstündür, ya farz ilimler ne kadar önemlidir.

Ebu Zer *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayete göre Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz şöyle buyurmuştur:

"يَا أَبَا ذَرٍّ! لَأَنْ تَغْدُوَ فَتَعَلَّمَ أُيَةً مِنْ كِتَابِ اللهِ خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ تُصَلِّيَ مِأَةَ رَكْعَةٍ وَأَنْ تَغْدُوَ فَتَعَلَّمَ بَابًا مِنَ الْعِلْمِ عُمِلَ بِهِ أَوْ لَمْ يُعْمَلْ خَيْرٌ لَكَ مِنْ أَنْ تُصَلِّيَ أَلْفَ رَكْعَةٍ تَطَوُّعًا."

"Ey Ebû Zer! Senin Allâh-u Teâlâ'nın kitâbından bir âyet öğrenmek üzere yola çıkman yüz rekat kılmandan hayırlıdır. Kendisiyle amel edilsin veya amel edilmesin, ilimden bir mesele öğrenmek üzere yola girmen senin için bin rekat nafile namaz kılmandan daha iyidir." *(İbni Mâce, Mukaddime:16, no:219, sh:37; Nebhânî, el-Fethu'l-Kebîr, no:14144, 2/599)*

Abdullâh ibni Ömer *(Radıyallâhu Anhümâ)*dan rivayete göre Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz şöyle buyurmuştur:

"أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ اَلْفِقْهُ وَأَفْضَلُ الدِّينِ اَلْوَرَعُ."

"İbadetin efdali fıkıh (ilmini öğrenmek), **diyanetin efdali ise verâdır** (yani dindarlığın en üstün şekli haram şeylerden sakınmaktır)." *(Şihâb, el-Müsned, no:1290, 2/249)*

Gördüğümüz üzere bu hadîs-i şerifte fıkıh ilmiyle meşgul olmak ibadet hem de ibadetin en üstünü sayılmıştır, haramlardan sakınmak da dindarlığın ve âbidliğin zirvesi kabul edilmiştir.

Nitekim hadîs-i şerifte buyrulmuştur:

"اِتَّقِ الْمَحَارِمَ تَكُنْ أَعْبَدَ النَّاسِ."

"Haram olan şeylerden hazer et (sakın), **nâsın en âbidi** (insanların en ibadetlisi) **sen olursun."** *(Tirmizî, Zühd:1, no: 2305, 4/551)*

Şimdi sizin bu ilim meclisine gelmeniz size geride zikredilen faziletlerden ziyade daha neler kazandıracak inşâallâh.

Ebu'l-Leys Semerkandî *(Rahimehullâh)* der ki: "Bir kimse âlim yanında oturup da ilimden bir şey hıfz edememiş olsa da o kimseye yedi keramet vardır, ya bir de ilim öğrenirse onun fazileti daha başkadır.

a) İlim öğrenmeye talip olan kimse talebenin nâil olacağı fazilete ulaşır.

b) Âlim indinde oturduğu müddet zarfında nefsini mâsiyetten hapsetmiş (günahlardan geri tutmuş) olur.

c) İlim meclisinde oturunca rahmet-i ilâhiyye o meclise nâzil olduğu için ondan hissemend olur.

d) İlim öğrenmek üzere menzilinden (bulunduğu yerden) çıktığı vakitte üzerine rahmet-i ilâhiyye nâzil olur.

e) İlim meclisinde dinlemesine ibadet ve taat (sevabı) yazılır.

f) Eğer dersi iyice dinlediği halde anlayamaz da bu yüzden kalbinde bir ızdırap ve mahzuniyet hasıl olursa, ilmi istimâ edip (dinleyip) de anlayamadığından dolayı kalbi mahzun olan kimsenin bu hüznü Allâh-u Teâlâ Hazretleri indinde vesile-i mağfiret (bağışlanma sebebi) olur. Nitekim hadis-i kudsîde:

"أَنَا عِنْدَ الْمُنْكَسِرَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ أَجْلِي."

'Ben benim rızam için münkesir, (kalbi kırık ve mahzun) **olanların yanındayım'** *(Ebû Abdurrahmân es-Sâbidî, Câmiu'l-ehâdîsi'l-kudsiyye, no: 877, 1/48)* buyurmuştur.

g) Ulemânın meclisinde bulunan kişi insanların izâz ve ikrâmına nâil olur ve kalbi ilme karşı meyil ve muhabbet eder. İşte bu hikmet

nedeniyledir ki Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz 'Sulehâ meclislerine devamı' emir buyurmuştur.

Yine bu sebepledir ki meşâyıhımızdan "Azîzân" lakaplı Hâce Ali Râmitenî *(Kuddise Sirruhû)*: "Salih kimselerle sohbet edildiği takdirde günahlara perde çekilir, haramlar gözüne kötü görünür" buyurmuştur.

BAZI EHEMMİYETLİ TEBLİĞAT

1) İlk olarak size Efendi Hazretlerim'in selam ve dualarını aldığıma dair bir müjde vereyim. Geçende ziyaretime gelen Şefik Hoca Efendi: "Hocam! Efendi Hazretlerinin selam ve duası var, seni burada Efendi Hazretleri'ne rağmen tutuyorlar" dedi.

Bu sözün manası var elbette, geçende ziyaretime gelen kulağı delik biri "Hocam! İsmailağa'dan birileri bazı yetkililere: 'Efendi Hazretleri Cübbeli'nin çıkmasını istemiyor' demiş de onun için senin tahliyen gecikti" deyince şaşıp kaldım.

Bu yetkililer Efendi Hazretleri'nin hapishaneye ziyaretime geldiğini duymamışlar mı?! Annemin cenazesi için çıktığımda Efendi Hazretleri'ni ziyaret ederken bana: "Bugün gibi her gün serbest olasın" buyurduğunu mübarek sesiyle ve görüntüsüyle internette görmediler mi?!

Siz ne iş yapıyorsunuz, bunları neden yaymıyorsunuz?! Bir iki sahtekâr bu adamlara ulaşıyor da sizin kadar kalabalık cemaat, yüz binlerle ifade edilecek yakın takipçim nasıl bu adamlara ulaşamıyor?! Şaşıp kalıyorum. Tabi derdiniz ben değilim ki.

Salı günü ziyaretime gelen berber Ferhat Efendi: "Hocam! Her hafta Efendi Hazretleri'ne selamınızı söylediğimde ne kadar dalgın ve yorgun olsa da, gözleri yumuk olsa da hemen gözlerini açıyor, seviniyor ve 'Ne diyor?' diye soruyor. 'Efendim! Ellerinizden, ayaklarınızdan öpüyor, dua, himmet istiyor, kendisinin yerine benim elinizi öpmemi istiyor' der demez hemen mübarek elini uzatıyor" deyince çok şaşırdım.

Çünkü bildiğimiz üzere Efendi Hazretleri ne kadar ısrar edilse de elinin öpülmesi için el uzatmaz, daima elini kaçırır, demek ne kadar hasret kalmış ki bana vekâleten elini öpmek isteyene bile hemen elini uzatıyor, kendisinin evvelce "Ahmet! Ben seni o kadar severim ki sen de bilemezsin ama bunu uzun zaman gizledim ki Yakub *(Aleyhisselâm)*ı Yusuf *(Aleyhisselâm)*dan ayırdıkları gibi seni de benden ayırmasınlar ama artık gizleme lüzumu görmüyorum" buyurduğu gibi zındıklar fırsat bulur bulmaz beni Yüce Gavs'tan ayırmaya çalıştılar, kendilerince de ayırdılar ama ruhlarımızı asla ayıramadılar.

Her hafta dışarıdayken de içerdeyken de Efendi Hazretlerim'i rüyamda bir kere değil, birkaç kere mutlaka görürüm. Dün sabah gördüğümde bir koltukta oturmuştu, arkasına doğru yerde Ahmet Kozlu Hoca Efendi oturmuş, ben de yerde önünde oturuyordum. Yanımda da Seyfeddin Hoca Efendi vardı. Birden bana yöneldi ve "Tüm ehlullâhın sevdiği adam" dedi. Ben bunun ne büyük müjde olduğu idrakiyle sevinirken birden hızlıca kalkıp koşar adımla yürüdü, ayağına giydiği şalvarın kırmızı tonlu olmasından tez bir haber alacağımı, yakında sevineceğimi ve Efendi Hazretlerim'e kavuşacağımı tabir ettim. Rabbim bu tevilimi tahkik eylesin. Âmîn!

Bu vesileyle ilk olarak yine sizi yetkilileri bana yapılan zulmün durdurulması hususunda teşvike davet ediyorum ve onlara her işimizin Rabbimizin gözetiminde gerçekleştirildiğini dolayısıyla amellerimizin iki cihanda da karşılıksız kalmayacağını bildirmenizi istirham ediyorum.

Nitekim Rabbimiz:

﴿وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ۞ كِرَامًا كَاتِبِينَ ۞ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ﴾

"Oysa muhakkak sizin üzerinizde elbette (yaptıklarınızı ve konuştuklarınızı gözeten) **bekçiler bulunmaktadır.** (Katımızda) **pek değerliler ve** (amellerinizi) **yazıcılar ki** (küçük-büyük) **yapmakta olduğunuz şeyleri**(n tümünü) **bilmektedirler"** *(İnfitâr Sûresi:10-12)* buyurmaktadır.

Diğer bir âyet-i kerîmesinde:

﴿هٰذَا كِتَابُنَا يَنْطِقُ عَلَيْكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنْسِخُ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾

"İşte bu Bizim (yazıcı meleklere emrederek sizin tüm yaptıklarınızı kendisinde kaydettirdiğimiz) **kitabımızdır ki, size karşı** (fazlasız ve eksiksiz bir şekilde, sadece gerçekleri yazarak) **hak ile konuşmaktadır. Zira muhakkak Biz** (sizi başıboş bırakmış değildik, bilakis güzel-çirkin, küçük-büyük, dünyada) **yapmakta bulunmuş olduğunuz şeyleri daima** (meleklere) **yazdırmaktaydık"** *(Câsiye Sûresi: 29)* buyuruyor.

Allâh-u Teâlâ her işe şahid olduğunu beyan sadedinde:

﴿وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ﴾

"(Habîbim!) **Sen önemli herhangi bir işte bulunmazsın ki,** (özellikle) **o** (mühim taatları) **ndan biri olarak da Kur'ân okumazsın ki,** (ey insanlar!) **sizler de hiçbir amel işlemezsiniz ki, siz ona** (teşebbüs ederek) **atıldığınız zaman Biz sizin üzerinize şahitler olmayalım.**

(Habîbim!) **Ne yerde, ne de gökte** (ne aşağı, ne üst cihetlerde ve ne de varlık dairesinde) **zerre ağırlığınca bir şey bile senin Rabbin**(in sonsuz bilgisin)**den kaybolmaz. İşte sana! Ne bundan daha küçüğü, ne de daha büyüğü yoktur ki, pek açık bir kitap** (olan Levh-i Mahfûz)**da** (yazılı) **bulunmasın"** *(Yûnus Sûresi: 61)* buyurmuştur.

Daima bizleri murakabe üzere bulunduğunu beyan ederken de:

﴿إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ﴾

"Şüphesiz senin Rabbin elbette (mekandan münezzeh olduğu halde, kulların amellerini) **gözetim yerindedir"** *(Fecr Sûresi: 14)* buyurmaktadır.

Artık herkes mesûliyetini müdrik olmalı ve hakkın ihkâkı için her şeyi göze almalıdır, zulüm durmadan vatana-millete huzur gelmeyeceğini ve yönetimlerinin daim olmayacağını idrak edip gereğini yapmalıdır, insanların yönetimini üstlenmek kolaydır ama müşkil olan o sorumluluğun hakkını yerine getirmektir, aksi takdirde dünyanın rezilliği ve âhiretin azabı kaçınılmaz olur.

Nitekim "Taberânî"de geçen bir hadîs-i şerifte:

"لَا يُؤَمَّرُ رَجُلٌ عَلَى عَشَرَةٍ فَمَا فَوْقَهُمْ إِلَّا جِيءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَغْلُولَةً يَدُهُ إِلَى عُنُقِهِ، فَإِنْ كَانَ مُحْسِنًا فُكَّ عَنْهُ، وَإِنْ كَانَ مُسِيئًا زَادَ غُلًّا إِلَى غُلِّهِ."

"Her kim on kişinin veya daha fazlasının işlerini (sorumluluğunu) **üzerine alırsa, kıyamet günü Allâh'ın huzuruna, eli boynuna kelepçeli olarak getirilir. Onu iyi amelleri çözer veya günahları sıkıştırır"** *(Taberânî, el-Mucemü'l-Evsat, no:5757, 6/48)* buyruluyor.

"İbni Hıbbân"da tahric olunan bir hadîs-i şerifte: **"Üç kişiye başkan olan hiçbir kimse yoktur ki, sağ eli boynuna kelepçeli olarak Allâh'a kavuşmasın. Onu ya adaleti kurtarır, ya zulmü** (yaptığı haksızlıklar) **kelepçeler"** buyrulmaktadır.

Bu ve benzeri daha onlarca hadîs-i şerife göre üç, beş, on insanın sorumluluğunu üzerine almış ama rastgele tavırlarla adaletten uzaklaşarak keyfine göre hareket etmiş kimseler için sonuç pek iç açıcı olmayacaktır.

İşte yetkililere bu hakikati beyan edin ve tarafımdan, meşhur şair Bâkî'nin:

"Saltanat tacın giyen âlemde mağrur olmasın,
Nice sultan börkin almıştır begim bâd-ı hazan."

Yani "Beyim, şu dünyada mevki sahipleri ve zenginler boşuna gururlanmasın. (Çünkü) sonbahar rüzgarı (gibi olan ölüm) nice sultanların (iktidarını, mevki sahipleri ve zenginlerin) tacını alıp götürmüştür" şiirini ithaf edin.

Eski Mazlum Der üyesi olup 28 şubatta kızlarıyla birlikte idamla yargılanan Hüda Kaya Hanım Efendi'nin geçen hafta Habertürk'te katıldığı programda sarfettiği: "Hapishaneler mazlumlarla doldu, dünün mazlumları bugünün zalimleri oldu. Yâ Rabbi! Sen bizi dindar zalimlerden koru" şeklindeki sözleri gerçekten manidardır. Bu vesileyle ufukta ikbal ve güzel istikbal bekleyen muvazzaflara yönetimleri döneminde işlenen zulümleri acilen durdurmalarını tavsiye ediyor ve kendilerini Ziya Paşa'nın:

"Yıldız arayıp gökte nice turfa müneccim
(acayip gökbilimci),
Gaflet ile görmez kuyuyu rehgüzerinde
(önündeki yolunda)."

şiirinde açıkladığı kimselerden olmamaları için uyarıyorum.

Aslında onlar biz bunları demeden bizim halimizi arayıp sormalıydılar, bu kadar delil ortaya çıktığı halde hâlen gereken ilgi gösterilmiyorsa bu, müminin mümine göstermesi gereken vefadan sayılmaz, oysa birçoğuyla hukukumuz, yiyip içmişliğimiz ve komşuluğumuz olmuştur.

Rivayete göre Hazreti Ali Efendimiz'in kapısını bir gün bir komşusu çalar. Hemen koşup kapıyı açınca yakın komşusunu karşısında görüp buyur eder. Ne var ki komşunun içeriye girmeye mecali yoktur. Çünkü titrek sesle derdini anlatmaya çalışmaktadır.

Komşu: "Birine borcum vardı, gününde ödeyemedim, şimdi de sert sözlerle istiyor alacağını. Çoktandır duyduğum bu sıkıntımı kimseye de açamadım. Yardımda bulunursanız borcumu öder, sırtımda dağ gibi hissettiğim bu yükten kurtulurum" diye yardım talep edince Hazreti Ali Efendimiz: "Biz komşuyuz, hemen çaresine bakmamız gerekir" diyerek mahcubiyetle kapı komşusuna istediği yardımı tereddüt etmeden verir. Komşu da hayır dua ederek sevinçle alıp evine yönelir. Ancak Hazreti Ali *(Radıyallâhu Anh)* da aynı şekilde bir sevinç işareti görülmez, aksine hemen kapının ardına oturup gözyaşı dökmeye başlar. Bu defa merak eden hanımı Fâtıma validemiz, sormaktan kendini alamayarak: "Sevineceğin yerde üzülüyorsun. Halbuki komşunun istediği yardımı yapıp ihtiyacını karşıladın, komşuluk görevini yerine getirmiş oldun" der.

Hazreti Ali Efendimiz de: "Hayır, görevimi tam yerine getirmedim" dedikten sonra tarihe geçecek şu komşu hakkı mesuliyetini anlatır: "Bu mahcup insan bizim kapı komşumuzdur. Şayet ben kapı komşuma karşı görevimi tam yapacak olsaydım o bana gelmeden, ben ona gidecektim. İhtiyacını o istemeden ben anlayıp verecektim. Demek ki ilgilenmemişim kapı komşumla, günlerce ihtiyaç içinde kıvranmış, nihayet kendi ayağıyla gelip utana sıkıla istemek zorunda kalmış. İşte bizim kapı komşumuza karşı bu ilgisizliğimiz, ağlanacak bir ihmalimizdir. Gerçek komşu, kapı komşusunun ihtiyacını anlatmadan anlamalı, istemeden vermelidir ki, komşuluk görevini tam yerine getirmiş olsun" diye karşılık verir.

Şimdi iyi düşünün, benim gibi birçok kimse üzerinde hatta bazı yetkililerin kendi beyanlarıyla, anne-babalarının, çoluk-çocuklarının, karı-kocalarının üzerinde, komşuluk hakkından çok ileri seviyede ilim ve sohbet hakkı bulunan bir kişiye böyle adi ve rezil suçlar isnad edilir de, eli eren gözü gören kimseler bununla ilgilenmez mi?! Bunu söylemeye ne hâcet?! İnsan imanı gereği hakkın meydana çıkması için gayret etmez mi?!

Bakın her gün fuhuş baskınları haberlere yansıyor, mâdureler ve müştekîler görüntüleniyor, bana isnad edilen insan ticaretinin tarafları nerede?! Bunlar neden görüntülenmediler, niçin benimle yüzleştirilmediler, neden ben tutuklanmadan bir gün önce deport (sınır dışı) edildiler, niçin savcı ve hakim tarafından sorgulanmadılar?! Şimdi gelen resmi ifadelerinde nelere maruz kalarak benimle ilgili kağıda imza attıkları ortaya çıktı, bunca haber medyaya yansıdı.

İnşâallâh yakında daha net belgeler ve deliller ortaya çıkar ama bunlar ortaya çıkmadan da beni yakından yakinen tanıyan birkaç yetkili Müslüman'ın "Hoca böyle işler yapmaz" diyerek hakkımda hüsn-ü zanda bulunması, din kardeşliğinin ve dava arkadaşlığının gereği değil miydi?!

Geçen bir belgeselde aslanların saldırısına uğrayan bir bufaloyu gördüm de erkek aslan boğazına dalıp onu boğmaya başladı, dişi aslanlar da sırtına saldırıp onu felç etmeye uğraşıyorlardı,

tam onu kana boyadılar ve yere yıktılar ki, ben de ondan ümidi kestim, çok hassas olduğum için de bayağı üzüldüm, ama aslında "Bir öküz yaşayacak diye bir aslan sürüsü mü ölsün?!" diye düşünüp kendimi teselli etmeliydim, neyse tam o anda arkadaşlarının yokluğunu fark eden bufalo sürüsü geri dönüp boynuzlarıyla aslanları kaçırdılar, arkadaşlarının başına toplanıp onu kaldırmaya çalıştılar, yaralarını yalayarak onu iyi ettiler, bir zaman sonra onu ayağa kaldırmayı başardılar ve sürüye katıp götürdüler.

Kutuplarda yaşayan misk öküzleri de yavrularını kurtlardan bu yolla kurtardılar. Şimdi biri çıkıp: "Hoca! Biz öküz sürüsü müyüz?! Aslan sürüsüyüz, aslanlar birlikte avlanır ama birinin başına bir şey gelince herkes kendini kurtarmaya bakar" diyebilir ama ben de ona: "Anladık aslan sürüsüyüz, herkes kendini savunur ama biri yıkılınca hangi hayvan cinsi gelip ayağa kalkamayan kendi hemcinsini boynuzlar?!" diye sorarım.

Şimdi düşünüyorum da bu yalan isnadları mesned kabul edip ırzıma saldıran Hasan Karakaya yahut "Senin bu işleri yapıp yapmadığın belli değil" diyen Talha Alp gibiler Müslüman kardeşlerine, öküzlerin birbirine gösterdiği vefayı bile maalesef gösterememiş, bilakis düşen arkadaşlarına bir tekme de kendileri atmayı tercih etmişlerdir.

Ne diyelim elden bir şey gelmez, fazilet ancak fazilet ehlinden beklenir, seciyyesinde insaf meziyeti bulunmayandan adaletli yaklaşım beklenemez. Oysa Rabbimiz:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ عَلَى أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾

"Ey iman etmiş olan kimseler! Allâh için (ifa edilmesi gereken hakları yerine getirmek üzere) **dimdik ayakta duranlar ve adaletle şahitlik eden kimseler olun. Bir kavme olan şiddetli öfke**(niz), **asla sizi** (onlar hakkında) **âdil davranmamanıza sevk etmesin.** (Dosta da düşmana da) **adaletli olun. O takvaya en yakındır. Allâh'tan hakkıyla sakının. Şüphesiz Allâh yapmakta olduklarınızı**(n görünen ve görünmeyen tüm yönlerini çok iyi bilip karşılığını verecek olan bir) **Habîr'dir"** *(Mâide Sûresi: 8)* buyurmakta ve her şeyden haberdar olduğunu bildirerek bizleri uyarmaktadır.

Rabbim bizleri bir şahsa veya topluma karşı taşıdığımız şahsi haset ve kinden dolayı o kişiler hakkında adaletsiz davranmaktan muhafaza eylesin, nefsimizin yahut en yakınlarımızın aleyhine de olsa her konuda Allâh için kaim, adaletle şahit ve insafta daim olan kullarından eylesin. Âmîn! Yâ Erhamerrâhimin. Âmîn!

2) Bu yazdıklarımdan kimse benim başıma gelenlerden dolayı sabırsızlandığımı zannetmesin, her daim sabır ve rıza üzereyim, Rabbim bu halimi muhafaza eylesin, size de bahşeylesin. Âmîn!

Ben de Ebû Hureyre *(Radıyallâhu Anh)* gibi:

"أٰمَنْتُ بِمُحَرِّفِ الْقُلُوبِ."

"Kalpleri (istediği tarafa) çeviren Zat'a iman ettim" diyor ve kalbimin bu rıza halinden çevrilip bunalma ve itiraz felaketlerine sürüklenmesinden Rabbime sığınıyorum. Âmîn!

Sizden de bu hususta çok dua talep ediyorum, zira en çok sevdiğimizi iddia ettiğimiz Rabbimizden gelene rıza göstermek bize farzdır, insanlar aşık oldukları fani sevgilileri için nelere katlanıyorlar da gıkları çıkmıyor, biz başımıza gelen bir musibet karşısında hemen feveran edersek o belayı bize takdir buyuran Rabbimize karşı sevgi davamız yalan olmaz mı?!

Nakledildiğine göre bir gün askerler bir mahkumu meydana çıkarırlar. Suçu ağır olmalı ki çok kırbaç vururlar, derileri yarılır. Etlerinden kan sızmaya başlar. Lakin genç bir kere bile sesini çıkarmaz. Muhafızlar dinlenmek için bir kenara çekilirler.

Bu arada meydandaki kalabalığın arasında olan Bişr-i Hafi Hazretleri gence yaklaşıp: "Tahammülüne hayran kaldım" der.

Genç: "Nasıl ağlayıp bağırabilirim ki?! Kalabalığın içinde sevdiğim kız var ve şu an beni görüyor" deyince Bişr-i Hafi Hazretleri:

"İyi ama Allâh-u Teâlâ seni her an görüyor. Onun edebini gözetmeyi hiç düşünmedin mi?! Allâh-u Teâlâ yarın âhirette: **'Fazlasını istemiyorum ey kulum! Sadece o kız için gösterdiğin gayreti, sabrı, edebi, aşkı Benim dinim için, Benim rızam için niye göstermedin?!'** derse ne cevap vereceksin?!" der.

Bunu duyan genç öyle bir "Allâh" der ki kendinden geçer. O kadar kırbaca direnen vücut bu ilahi aşka, bu Rabbinden utanma duygusuna takat getiremez. Muhafızlar yanına koştuğunda o çoktan can vermiştir.

İşte bu kıssa bize Allâh için sabretmenin, rıza göstermenin "Ah, oh" demenin, sızlanmamanın, şikayetçi olmamanın ne kadar önemli bir sevgi alameti olduğunu açıklamıştır. Bakın Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri'nin mürşidi İsmail Fakirullah *(Kuddise Sirruhû)* ona şu tavsiyelerde bulunur:

"Molla İbrahim! Allâh-u Teâlâ'yı bulan, O'nun azabından kurtulur. İbrahim! Her şey Allâh'tandır ve her şey O'nun içindir.

Allâh-u Teâlâ'yı seven kimse, Kur'ân-ı Kerîm'i okumayı sever ve onunla amel eder. Kur'ân-ı Kerîm'i okumak insan ruhunun gıdasıdır.

İbrahim! Allâh-u Teâlâ'yı seven, Habibi Hazreti Muhammed *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e tâbi olur, Onun sünneti ile amel eder ve Onu sever. Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*i seven Ona çokça salevat getirir ve Onun hadislerini okur.

İbrahim! Dünya çocuk oyuncağıdır, hayalden ibarettir, noksandır, boş bir rüyadır. Allâh ise bâkidir. İbrahim! Yemeyi ve içmeyi Allâh için azaltmak sıhhat ve rahatlıktır. Uykuyu azaltmak ise huzur verir. Susmak, gereksiz yere konuşmamak, açık bir hikmet ve güzel bir haslettir. Molla İbrahim! Sabrın başı çok acı, sonu bal gibi tatlıdır."

İşte bu nasihatler mutlaka tutulması gereken öğütlerdir, bunlar çok değerli tenbihlerdir, zira kelam-ı kibarda:

"سَادَاتُ الْكَلَامِ كَلَامُ السَّادَاتِ."

"Sözlerin efendileri, efendilerin sözleridir" buyrulmuştur.

Büyüklerin sözlerinin tamamı hidayettir, rahmettir, berekettir her bir hikmetli öğütü can kulağıyla ve amel etmek niyetiyle dinlersek Rabbim bizi amele muvaffak kılacaktır, yok eğer iş olsun, vakit dolsun diye dinlersek bize amel nasip olmaz, sadece lafta kalanlardan ve bir bela ile karşılaştığında bağırıp çağıranlardan oluruz, oysa sabrı ve rızayı tahsil edebilsek birkaç vakit üzülsek de ebedi üzülmeyenlerden oluruz.

3) Şimdi sizi öyle bir hazineye delalet edeceğim ki bir daha seneye kadar o da yaşayabilirseniz böyle bir defineye malik olmanız mümkün olmayacaktır, aman iyi dinleyin, dinlemekle yetinmeyin Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in:

"اِسْمَعُوا وَعُوا."

"Dinleyin ve muhafaza edin" hadîs-i şerîfi fehvasınca "Belleyin, kavrayın, koruyun, amel edin, tatbik ve icra edin."

Önümüzdeki pazartesiyi salıya bağlayan gece, Rabbimizin:

﴿وَلَيَالٍ عَشْرٍ﴾

"(Zülhiccenin başındaki) **o çok kıymetli on geceye de** (yemin ederim)" *(Fecr Sûresi: 2)* kavl-i şerîfiyle şanını tazim ettiği on gecelerin dolayısıyla da çok kıymetli ve haram aylar içinde en hürmetli olan Zülhicce ayının ilk gecesidir, bu acayip bir mevsimdir, sene günleri içerisinde ibadet ve salih amelin en çok kâr getirdiği dönemdir, eşi menendi yoktur. Muhbir-i Sâdık *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* bize böylece bildirmiştir.

Nitekim "Buhârî" ve "Tirmizî" gibi sahih kaynaklarda geçen bir hadîs-i şerifte Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"مَا مِنْ أَيَّامٍ أَفْضَلُ فِيهِنَّ الْعَمَلُ مِنْ عَشْرِ ذِي الْحِجَّةِ يَعْدِلُ قِيَامُ كُلِّ لَيْلَةٍ مِنْهَا بِقِيَامِ لَيْلَةِ الْقَدْرِ، وَصِيَامُ كُلِّ يَوْمٍ مِنْهَا بِصِيَامِ سَنَةٍ"، قَالُوا: وَلَا الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللهِ؟، قَالَ: "وَلَا الْمُجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللهِ إِلَّا رَجُلٌ خَرَجَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فَلَمْ يَرْجِعْ مِنْ ذٰلِكَ بِشَيْءٍ."

"Amel(-i salih)**in en faziletli** (sevabının en fazla ve Allâh-u Teâlâ nezdinde en değerli) **olduğu günler zülhiccenin** (ilk) **on günüdür ki her gecesinin** (ibadetle ihya ve) **kıyamı Kadir Gecesi'nin kıyamına, her gününün orucu da bir senenin orucuna denktir."**

Bunu duyan sahabe: "Yâ Rasûlellâh! Allâh yolunda cihatta bulunan da mı (bu günlerde ibadet edenin sevabına erişemez)?" diye sorunca Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*:

"Allâh yolunda cihatta bulunan(ın yaptığı) **da** (bu günlerde amel edene ulaşamaz). **Ancak hem canıyla hem de malıyla** (nafakasıyla ve bineğiyle cihada) **çıkmış olup** (canını ve malını o yolda tüketerek) **bunlardan hiçbirini geriye döndüremeyen adam**(ın ameli) **müstesna"** *(Tirmizî, Savm:52, no: 757-758, 3/130)* buyurdu.

Onun için çok değerli bir döneme girmek üzereyiz, Kadir Gecesi'nin Ramazan-ı Şerif'te bile hangi gece olduğuna kimse yemin edemez ama bu on gecenin her birinin "Kadir Gecesi'ne denk" olduğuna herkes rahatlıkla yemin edebilir. Dikkat ettiyseniz "Kadir Gecesi gibi" buyrulmuyor "Kadir Gecesi'ne denk" buyruluyor. Bütün ümmet Kadir Gecesi'nin peşinde iken, şimdi on tane Kadir Gecesi'ne muâdil geceye kavuşacağız inşâallâh!

Tabi ki bu on gecenin sonuncusu Kurban Bayramı gecesidir ki haftaya inşâallâh size bu on gecenin bâhusus son üç gecesinin faziletine dair bazı rivayetleri nakledeceğim. Lakin gecenin kıyamı 10 gece hakkında geçerliyse de oruç 9. günde biter, zira 10. gün Kurban Bayramı günüdür ki oruç tutulmaz.

Bu mübarek geceleri ihya için hangi sûrelerin okunacağı ve hangi amellerin yapılacağına dair "Şaban- Şerif Risalesi"nde 8-10 sayfalık malumat yazmıştım, mutlaka okuyup amel edin.

Ayrıca Kurban Risalesi'nin sonunda ve derginin ekim sayısında bu on günlerin yani 16 ekim salı başlanıp bayramın 1. günü olan 25 ekim perşembe dahil yapılması çok faziletli olan İsa *(Aleyhisselâm)*a vahyedilmiş 5 zikir vardır ki bunların her biri her gün 100 kere okunur, bugünlerde bu zikirleri yapan kişinin amelinden daha faziletli bir amel kimse için kabul divanına yükseltilmez.

Allâh-u Teâlâ bu zikirleri yapan kuluna rahmetiyle nazar eder, her kime bu şekilde tecelli ederse, bir daha ebediyyen ona azap etmez, faziletleri bitmez tükenmez, bakın niceleri bu gecelere kavuşamadılar, vefat edip amellerinin karşılığını bulacakları makama gittiler, artık bir tevhid zikri dahi okuyamazlar, bir gün oruç tutamazlar, bir kere "Allâh" diyemezler, bize ne kadar imrenirler yerimizde olmak isterler ama isteklerine eriştirilmezler.

Nitekim kabir ehlinin, dünya ehline: "Biz gerçeği bildik ama amel edemiyoruz, siz amel edebiliyorsunuz lakin gerçeği bilmiyorsunuz" diye nida ettikleri rivayet edilmektedir.

Ayrıca fırsatı kaçırmak için ölmek gerekmez, insan yaşarken de birçok fırsatı kaçırabilir, bu yüzden Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*:

"بَادِرُوا بِالأَعْمَالِ فِتَنًا."

"Fitneler (yani iç savaşlar, kargaşalar, imkansızlıklar, engelleyici sebepler baş göstermе)**den önce salih amelleri işlemekte acele edin"** *(Tirmizî, Fiten:30, no:2195, 4/487)* buyurarak bizi uyarmıştır. Ayrıca Muhammed Mustafa *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*:

"اِغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ."

"Beş şeyden önce beş şeyin kıymetini bil" hadîs-i şerifinde:

"صِحَّتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ، وَفَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ."

"Hastalığından önce sağlığının ve başına meşguliyet açılmadan boş vaktinin kıymetini bil" *(Tirmizî, Zühd:25, no: 2333, 4/567)* buyurarak bize fırsatları değerlendirmemizi emretmiştir.

Bu ay derginin geç çıkacağını haber aldım, çok üzüldüm. Çünkü bu amelleri 10 günlerin zikirlerini kimsenin kaçırmasını istemiyorum, bir şey yapamıyorum diye de çatlayacak hale geliyorum, kendim tashihleri vaktinde teslim ediyorum ama herkes benim gibi vazifesini yapsa elbette bu aksamalar olmaz, ne yapayım elimden gelen bu, inşâallâh çıkarsam en uzak abonelere dahi ayın ilk günü ulaşacak şekilde bir düzen kurmayı düşünüyorum.

Ben size en zor günlerimde dahi en kısıtlı imkanlarla en büyük hizmetleri ulaştırmak için çeyrek asırdır didindim durdum, inşâallâh bundan sonra Rabbim daha tertipli, daha teşkilatlı hizmetler nasip eder. Ancak elinde "Kurban Risalesi" bulunanlar yahut dergi çıkar çıkmaz alanlar veya geçen seneki bu dönemin dergisine bakanlar bu beş zikri oralarda bulabilirler, sakın ihmal etmeyin, bir dahaki seneye kavuşacağımız ne malum?! Kavuşsak da bu amellere muvaffak olacağımız bizce meçhuldür.

İmâm-ı Rabbânî *(Kuddise Sirruhû)*nun buyurduğu gibi:

مَا مَضٰى فَاتَ وَالْمُؤَمَّلُ غَيْبٌ فَلَكَ السَّاعَةُ الَّتِي أَنْتَ فِيهَا

"Geçen geçti gelecekse şüpheli,
Senin için ancak içinde bulunduğun saat belli."

Rabbim bu mübarek 10 gecenin ve günlerinin vazifelerini itmama ve bu günlerde günahlardan sakınmaya cümlemizi muvaffak eylesin. Âmîn!

Şunu da belirteyim ki hadîs-i şerifte:

"سَيِّدُ الشُّهُورِ شَهْرُ رَمَضَانَ وَأَعْظَمُهَا حُرْمَةً ذُو الْحِجَّةِ."

"Ayların efendisi Ramazan ayıdır, haramlık (yani hürmet gösterilip günahlardan sakınılma) **bakımından en büyük payeye sahip olan ise zülhicce ayıdır"** *(Beyhakî, Şuabü'l-îmân, no:3755, 3/355)* buyurulmuştur.

Diyeceğim o ki Allâh-u Teâlâ:

﴿فَلَا تَظْلِمُوا فِيهِنَّ أَنْفُسَكُمْ﴾

"O (haram) **aylarda** (günah işleyerek) **nefislerinize zulmetmeyin"** *(Tevbe Sûresi: 36'dan)* buyurduğuna göre, fazla nafile ibadet yapamıyorsak da bari bu mübarek ayda ve hâssaten 10 günlerde haramlardan, günahlardan sakınalım da sevap beklerken kat kat ceza hak etmeyelim.

Nitekim mecelledeki kaidelerden birine göre:

"دَفْعُ الْمَفَاسِدِ أَوْلَى مِنْ جَلْبِ الْمَنَافِعِ."

"Def-i mefsedet celb-i menfaatten evladır yani fesadı ve kötülüğü savuşturmak fayda devşirmekten daha lüzumludur."

4) Size sevindirici bir haberim var! Hacı Dursun Efendi İslam İlimleri Derneği Eğitim Birimi ilk icazetlerini 14 Ekim 2012 pazar günü Yavuz Sultan Selim Camii'nde tertip edilecek bir merasimle verecek, anne tarafından Efendi Hazretlerimiz'in hocası Hacı Dursun Efendi'nin torunu olan Mustafa Kayış Hoca Efendi 7 hoca efendiye Arapça icazeti verecek.

Benim için mühim olan, bu icazetin bu fakirden icazetli olan bir hoca efendi tarafından yani benim tarikimle bir de Hüsamettin Vanlıoğlu Hoca Efendi tarikiyle verilecek olmasıdır. "İlim nesep gibidir" kelam-ı münîfi fehvâsınca soy bağı nasıl bizi babamıza, dedemize bağlıyorsa ilim şeceresi de bizi hocamıza, hocamızın hocasına, tâ Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e, oradan Cibril *(Aleyhisselâm)*a, ondan da Cenâb-ı Mevlâ'ya bağlıyor. İcazetsiz hocalar soyu belli olmayan nesepsizler gibi olur, bereketleri görülmez.

Bu fakir kardeşiniz hem Yüce Gavsımız, Mürşidimiz Hacı Mahmud Efendi *(Kuddise Sirruhû)* Hazretleri'nden, hem de Resul Hocam'dan yani onun merhum Zavendikli Mustafa Efendi'ye dayanan tarikinden icazetliyim ki bu iki icazet de yazılı olarak verilmiştir.

Geçen 1-2 sene önce Efendi Hazretlerimiz'in katıldığı bir merasimde benden bizzat okuyan yahut okuyanlardan okuyan 45 kişiye hatta daha ziyade hoca efendiye icazet vermek nasip oldu, evvelden beri okutan Selim Hoca Efendi, Ömer Hoca Efendi, Recep Hoca Efendi, Ali Kara Hoca Efendi, Ahmed İslamoğlu ve Mustafa Ekin Hoca Efendiler gibi birçok hoca efendi üzerinde de bir nebze ilim hakkım bulunması hasebiyle, onların yıllardır okuttukları yüzlerce hoca efendi de, onların okuttuklarının okuttukları ve okutacakları binlerce hoca efendide de bu ilim bağım soy bağı gibi devam etmektedir ve Efendi Hazretlerimiz'in himmeti bereketiyle kıyamet gününe yakın zamana kadar devam edecektir inşâallâh.

Şimdi Türkiye'nin ve dünyanın muhtelif yerlerine gittiğimde oradaki bazı hoca efendiler: "Hocam ben sizden okuyan falan hoca efendiden yahut falan hoca efendiden okumuş falan hoca efendiden okudum yani sizin torununuzum" diyorlar. "Torununuzun evladıyım" hatta "Torununuzun torunuyum" diyenler bile oluyor, eee ne demişler: "Tez yürüyen yol alır, tez evlenen döl alır." İşte böylece: "Tez okutan da çok hoca yetiştirir." Ben henüz nesep bakımından torun görmediysem de ilim bakımından torunumun torununu dahi gördüm.

Çünkü okutmaya Rize'deyken 1979-80 senesinde başladım. 1981 senesinden itibaren Efendi Hazretlerim'in emriyle İsmailağa Camii'nde yıllar yılı okuttum. Rize'den döner dönmez Şehit Hızır Hocam *(Rahimehullâh)*, Selim Hoca'nın da aralarında bulunduğu ilim halekasını bana devretti, öylece başlayıp devam ettim.

Kâmil bir âlim ve muallim olduğum söylenemez ama becerebildiğim kadar okudum, okuttum, ilme hiç doymadım, Karadeniz usulü okuduğum için, biraz da doğu usulü okuyayım diye o zaman yani 1980'li yıllarda babamın altıma tahsis ettiği son model mercedes arabam ve şoförümle o vakit Kartal'da imam olan ve Tillo'daki Molla Burhan Efendi'nin en büyük talebesi olan Nureddin Can Hoca Efendi'den her gün ders almaya gidiyordum. 3 ay kadar devam edebildim ama altyapım olduğu için çok istifade ettim. Yakında Tillo'da vefat etti ve orada defnedildi. Rabbim kabrini nur eylesin, derecesini âli eylesin. Âmîn! Ruhu için bir kelime-i şehâdet buyurun.

Sonra Bayrampaşa'da bir handa garip bir şekilde ikamet eden yine Tillo'dan mücaz Karslı Muhammed Hoca Efendi'den aylarca istifade ettim. Daha da edecektim ama merhum İhsan Efendi Hocamız bir heyetle gelip o hocamı Adapazarı'na tedris için götürdü, hâlâ da oradadır, çok zeki bir allâmedir.

O sıralar meşhur allâme Sadreddin Yüksel Hoca Efendi Fatih Camii'nde ders okutuyordu, Şehit Bayram Hoca Efendi de o derslere devam ediyordu. Hoca Efendi'nin dersleri kasetlere kaydediliyordu, sonra İsmailağa'nın bahçesinde yani açılmış olan eski medresede kalan bazı hoca efendiler o dersleri teypten dinlerken ben de dinliyordum. Tabi ki Hoca Efendi "Molla Câmi"nin en zor yerlerini öyle bir anlatıyordu ki hayran olmamak elde değildi.

Efendi Hazretlerim'in, Efendi Babamız Hacı Ali Haydar Efendi *(Kuddise Sirruhû)*dan naklettiği:

"اَلْجَائِعَانِ لَا يَشْبَعَانِ، جَائِعُ الْعِلْمِ وَجَائِعُ الرِّزْقِ."

"İki aç doymaz; biri ilim açı, diğeri dünya açı" ibaresi fehvasınca benim de doymam düşünülemezdi.

Tabi o sıralar bir yandan da okutuyordum. O sırada İhsan Efendi Hocamız da İstanbul'a yerleşti, İsmailağa'daki medresede merhum Fikri Yavuz, İstanbul Müftülüğü'nde fetva görevlisi Celal Hoca ve "Tirmizî"nin mütercimi Osman Zeki Mollamehmetoğlu Hoca Efendi gibi birçok büyük âlim ders vermeye başladılar. İhsan Efendi Hocam'la birlikte birçok hoca efendinin de katıldığı o derslere iştirak ettik.

Fatih Medreseleri'nde merhum Hüseyin Ay Hoca Efendi'nin tertibiyle Adalar Müftüsü, Rasul Hocam'ın da hocası merhum Halil Günaydın Hoca Efendi ile Urfa Müftüsü Halil Gönenç Hoca Efendi ders veriyorlardı, o derslere de katılmaya çalışıyordum yani doymak bilmiyordum. Bir yandan okumaya, bir yandan okutmaya, diğer taraftan da akşamları sohbetlere devam ediyordum. Sonra dayanamayıp Efendi Hazretleri'nden Sadreddin Hoca Efendi'nin derslerine katılmak için izin istedim ama: "Senin okuduğun sana yeter, artık okutmaya devam et" buyurunca tabi ki söz tuttum.

1985 yılında şeker hastalığına yakalanınca zorlanmaya başladım ama Efendi Hazretleri hiçbir vazifeyi bırakmama izin vermedi, üstelik bir de her gün birlikte tefsir yazma vazifesini ilave etti. Ne kadar hasta olsam telefon açar hatta bazen adam gönderir ve: "Atın ölümü arpadan olsun, söz veriyorum sana yola çık iyileşeceksin" buyururdu. Hakikaten çıkar çıkmaz iyileşirdim.

Bu vesileyle beni "Elif-bâ"ya başlatan Fahri Efendi Hocam'a, Efendi Hazretleri'nin emriyle "Emsile"den başlatan Hüseyin Kocaman Hocam'a, fıkıh ve tefsir okutan Şehit Hızır Efendi

Hocam'a, tefsir okutan Hasbi Efendi Hocam'a, "İzhar-Kâfiye" okutan Ahmet Ustaosmanoğlu Hocam'a, bütün ilimlerden icazet veren Rasul Hocam'a, bu mektupta isimlerini andığım diğer hocalarıma, öte yandan talim-tecvid dersleri aldığım Kumrullu müezzini Kadir Hocam'a, hafızlığımı elinde bitirdiğim Mustafa Kılıç Hocam'a, bana bir harf dahi öğretmiş bulunan, ismini şu an için hatırlayamadığım diğer tüm hocalarıma minnet ve şükranlar arz eder, Rabbimden ölmüşlerine rahmetler, âli dereceler, kalanlarına sıhhatler, selametler ve hayırlı uzun ömürler niyaz ederim.

Rabbimiz benim ve tüm cemaatim tarafından her birerlerini hayırla mükâfatlandırsın. Âmîn!

İşte bugünlere böyle geldik. Efendi Hazretlerimiz'in: "Üşenenin uşağı olmaz" diye bir kelamı vardır. Ben de: "Hastayım, ustayım, babamın tek oğluyum, onca işin başına geçmem lazım, gencim, altımda özel arabam var, şoförüm var, gezeyim, tozayım" deseydim şimdi ne talebem olurdu, ne cemaatim olurdu, ne de sizin gibi milyonlarca Allâh için sevenim olurdu.

Bütün bunları icazet alacak hoca efendileri teşvik ve sizi çocuklarınızı hoca yapmaya terğib (heveslendirmek) için yazıyorum. Babamın fabrikaları battı ama benim tercih ettiğim ilim yolu batmadı, hâlâ bir lokma ekmeği o ilmin bereketiyle buluyorum.

Efendi Hazretlerimiz'in sürekli okuduğu:

"مَنْ أَرَادَ الدُّنْيَا فَعَلَيْهِ بِالْعِلْمِ، وَمَنْ أَرَادَ الْأُخْرَةَ فَعَلَيْهِ بِالْعِلْمِ، وَمَنْ أَرَادَهُمَا مَعًا فَعَلَيْهِ بِالْعِلْمِ."

"Dünyayı isteyen ilme çalışsın, âhireti isteyen ilme çalışsın, ikisi birlikte arayan da yine ilme sarılsın" rivayetinin doğruluğu nezdimde bittecrübe sabit olmuştur.

Yine Sultanımız Efendi Hazretlerimiz'in devamlı rivayet ettiği:

"مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ لِلّٰهِ تَكَفَّلَ اللّٰهُ بِرِزْقِهِ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ."

"Her kim ilmi Allâh için talep ederse Allâh-u Teâlâ hiç beklemediği yerden onun rızkını göndereceğine kefil olmuştur" *(Şihab, el-Müsned, no: 391, 1/244)* hadîs-i şerifi ilim tahsilinin maddi manevi bereketlerini ortaya koymaktadır.

İyi ki Efendi Hazretleri'nin sözüyle okula gitmeyi, liseyi, üniversiteyi bırakmışım da bu din ilmine çalışmışım. Şimdiden memnun oluyorum, inşâallâh âhirette daha ziyade razı olacağım mükafatlara kavuşurum da:

﴿وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ۞ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ﴾

"Bir takım yüzler de işte o gün pek güzeldir, (dünyada yapmış oldukları) **çalışmalarından pek hoşnuttur"** *(Ğâşiye Sûresi: 8-9)* âyet-i kerîmesinin müjdesine nâil olurum.

Hulasa sizleri önümüzdeki pazar günü Yavuz Selim Camii'inde yapılacak icazet merasimine katılmaya teşvik ediyorum. Hangi saatte olacak bana yazmamışlar, sorun öğrenin. Bu medrese Çağlayan'a bütün talebeyi göndermiş, Çağlayan'a gelenle gelmeyeni bir tutamayız, çünkü gelenlerin bizim üzerimizde hakları var, siz de benim yerime icabet edin. Hem de kitap ikramı var, sizin için daha mühimi yemek ikramı da var. Rabbim yetişen hoca yavrularımıza ömürleri boyunca İslam'a ve Kur'ân'a hizmet yolunda istikamet, salih amellere devam ile nice âlimler yetiştirmek müyesser eylesin. Âmîn!

5) Avrupa'dan beni takip eden kardeşlerime bir duyurum var. Ben evvelce Almanya'da ve diğer ülkelerde özellikle ramazan ayında birçok mescitte sohbet ettim. Bunların birçoğu maalesef basılmadığı için genel halk bu vaazlardan istifade edemedi, elbette bu manevi bir sorumluluktur. Allâh rızası için sizden rica ediyorum, kimin elinde benim bir sohbetim varsa velev ki görüntüsüz sadece ses olsun, görüntü varsa da görüntülü olsun, hepsini selcukefendi@gmail.com adresine mutlaka atın ki biz bunları toplayıp sitemize atarak Müslümanların hizmetine sunalım, siz de bu sevaba ortak olun.

Avrupa'daki kardeşler internet kullanmayı bilir, bunu böyle yapsınlar, beceremeyenler bilenlerden yardım alsınlar. Kıyamete kadar bu

sohbetler insanlığa ışık tutacak, sizin de bunda bir hayrınız ve katkınız olacak inşâallâh. Ayrıca bu konuda bilgi almak isteyenler Sultançiftliği'nden Selçuk Efendi kardeşimizin 0536 596 83 84 nolu numarasını arayabilirler.

Özellikle Frankfurt'tan Süleyman Efendi'ye selam ediyorum, elindeki 100'den fazla ziyade görüntü ve sesli sohbetimi acilen bu adrese göndermesini rica ediyorum. Kurulacak tv kanalı için bir an evvel büyük bir arşiv hazırlamamız lazım. Bakın Lalegül şimdiden eski salı sohbetlerinden ulaştıklarını yayınlamaya başlamış ve çok takdir almış.

İnsanlar "Neredeydi bu sohbetler?!" diye arıyormuş. Siz bana gelmeye devam eden mektupları bir okusanız neler var neler. İnşâallâh haftaya sizin mektuplarınızdan da alıntılar yaparım, Mustafa Hoca'nın ardından İbrahim Efendi onları okur.

İnsanlar bu sohbetlerden çok tesirlenmişler, çarşaf giyenler, hem de Belçika'da, İngiltere'de üniversiteyi bırakanlar, namaza başlayanlar, neler neler, inşâallâh bu hayırlar devam edecek, daha nice kullar kurtulacak, bu milletten ümit kesilmez, nakledildiğine göre; Cüneyd-i Bağdâdî Hazretleri Bağdat'ta büyük bir azim ve gayretle hizmete yöneldiği sıralarda bir gece rüyasında ümit kıran sözler duyar.

Meçhul adam rüyasında der ki: "Ey Cüneyd! İnsanlara faydalı olayım diye boşuna çırpınıyorsun. İnsanlar artık iyice bozuldu, seni dinleyecek kimse kalmadı Bağdat'ta. Koskoca şehirde Şiraz Mescidi'ndeki üç kişiden başka adam yoktur. İstersen git Şiraz Mescidi'ne bak.

Sıkıntı ile uyanan Cüneyd-i Bağdâdî, kalkıp abdest alarak doğruca Şiraz Mescidi'ne gider. Bakar ki gerçekten de mescitten üç kişiden başka kimse yok. İçini bir ümitsizlik duygusu kaplar. Demek ki koskoca Bağdat'ta gerçekten de üç kişiden başka adam kalmamış.

Tam o sırada yandaki namaz kılanlardan biri selam verip kulağına eğilerek şunları söyler: "Dikkat et, şeytan sana ümitsizlik telkin ederek hizmet azmini kırmak istiyor. Bağdat Allâh dostlarıyla doludur. Yeter ki sen ümidini yitirme, teşebbüs gücünü kaybetme, vazifeni yap, emr-i ilahiye karışma. Bundan sonra Cüneyd-i Bağdâdî *(Kuddise Sirruhû)* olanca ümit ve azmiyle yine hizmetine devam eder, dinleyenlerde de azalma değil, artmalar söz konusu olur.

Nitekim Rabbimiz de hep ümit tebliğ etmektedir bizlere:

﴿لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللهِ إِنَّ اللهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا﴾

"Allâh'ın rahmetinden ümitsiz olmayın. Zira şüphesiz ki Allâh (şirk dışında) **günahları topluca bağışlar"** *(Zümer Sûresi: 53'den)* buyurmaktadır.

Bundan dolayı büyüklerin ittifakla söyledikleri sözleri hep aynı olmuştur:

"Her şeyinizi kaybetseniz de ümidinizi asla kaybetmeyin."

Sizin şu an için yapabileceğiniz en büyük hizmet Lalegül fm'deki sohbet saatlerini çekmeyen yerlerde uydu frekansını herkese duyurmanızdır. Hidayetin hangi sohbette olduğu belli olmaz, hepsini dinlemek ve dinletmek lazım.

Allâh için bu milleti uyarın, önümüzde tehlikeli bunca geçit varken, dünyada da dinimizi, neslimizi, vatanımızı bekleyen bu kadar tehlike mevcutken milletin işi bitmiş, bir gavur futbolcunun haberleriyle günlerdir meşgul oluyorlar, kimisi çocuğuna onun adını takmış, yahu bu ne rezalet?!

Onun için siz bari beni dinleyin, bu maç sevdasını bırakın, bu yüzden takımınızda oynayan kâfirleri bile sevmeye başladınız, milletvekillerinin, yetkililerin işi bitmiş, bunca dert ve bela varken, ilgi, alaka bekleyen bunca ulemâ, evliya varken bir gavur futbolcuyla ilgileniyorlar. Ne olur bu boş işleri bırakın, kendimizi, neslimizi ve insanları önümüzdeki azaplardan kurtarmak için Allâh rızası için sohbetleri dinleyip dinletelim, ben bunu bilir bunu söylerim. Bu din sohbetsiz yaşamaz.

Rabbim sohbetlerimizi dinleyenlerde tesirler halk eylesin, cümleye hidayetler bahşeylesin. Âmîn!

MEHMET TALU

KUR'AN MÜSLÜMANLIĞI

Bazı kimseler, kendi kafasına, re'yine, hevasına göre "Kur'an Müslümanlığı" diye bir din çıkarmıştır. Bu kimseler, İslam'ın temel hüküm kaynaklarından üçünü inkâr etmekte, sadece Kur'an-ı esas aldığını söylemektedirler. Peki Kur'an'ın yorumlanmasında hangi metodu takip etmektedirler?

Daha önceki muteber ve ehliyetli müfessirlerin yorum ve tefsirlerine itibar etmemekte, kutsal Kitab'ımızı kendi kafalarına göre yorumlamaktadırlar. Ehl-i Sünnet Müslümanlarının bağlı oldukları gerçek İslam'ı "İlmihal Müslümanlığı" diyerek hafife almakta, reddetmekte, onunla alay etmektedirler.

Bu şahıslar: "Her Müslüman kutsal kitaptan kendi kafasına ve anlayışına göre hüküm çıkartabilir, onu yorumlayabilir" diyorlar. Ne kadar hatalı ve sakıncalı bir zihniyet ve metod! Evet Kur'an-ı Azimüşşan elbette bütün Müslümanların kitabıdır, hidayet kaynağıdır. Ancak, Ondan hüküm çıkartmak, O'nu tefsir etmek her müslümanın yapabileceği bir şey değildir.

Tefsir ve hüküm çıkartma işi ve vazifesi ehliyetli, liyakatli, icazetli müctehidlerin, müfessirlerin işidir. Abdullah ibn-i Abbas *(Radıyallahu*

Anh)'den rivayete göre Resûlullah *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*:

"Kim Kur'an hakkında ilme dayanmadan söz söylerse yani, Kur'an-ı kendi kafasına göre yorumlarsa cehennemdeki yerine hazırlansın" buyurmuştur. *(Tirmizi, Tefsiri, No:2951.)*

Müslümanlar elbette Kur'an-ı Azimüşşanı okuyacaklar, tefsir tercüme ve meallerini inceleyecekler, bu kıraatten yararlanacaklardır. Kur'an'daki kıssalardan, öğütlerden, uyarılardan ders, ibret, hisse alacaklardır. Ancak kesinlikle kendi heva ve reyleriyle kutsal kitaptan hüküm çıkartmaya yeltenmeyeceklerdir.

"Her Müslüman İslâm dinini Kur'ân'dan doğrudan doğruya öğrenmelidir." diyenler; fıkhı, mezhepleri inkâr ediyor. Metodları ve istekleri bir hayalden ibarettir. Kur'an elbette, seksiz şüphesiz ALLAH'ın *(Celle Celâluhû)* kutsal kitabıdır, Kelamullah'tır. Ama her Müslüman Ondan din ve Şeriat hükmü çıkartabilir mi?

Kesinlikle çıkartamaz. Çünkü, Kur'ân'dan hüküm çıkartabilmek için bazı ilimleri bilmek gerekir. Kur'ân'dan hüküm çıkartabilmek için Sünnet'i, Hazreti Peygamber *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz'in onbinlerce hadîs-i şerifini senetleriyle bilmek gerekir. Kur'ân'dan hüküm çıkartabilmek için müçtehid olmak gerekir. Her Müslüman müçtehid değildir.

Kur'ân'dan hüküm çıkartabilmek için iyi Arapça bilmek yetmez. Uzman ve ehliyetli büyük din âlimi olmak gerekir. Zamanımızda "Mealciler" adı verilen yeni bir fırka çıkmış olup, bunlar Arapça bilmedikleri halde Kur'ân'ın Türkçe tercüme ve meallerini okuyarak din, fıkıh, Şeriat hükmü çıkartmaya yeltenmektedir.

Kur'an elbette bütün insanlığa gönderilmiştir. Arapça bilmeyen, din âlimi olmayan Müslümanlar Onun tercümelerini, meallerini, tefsirlerini okuyabilirler; içindeki müjdeler, uyarılar, öğütler, emirler, yasaklar, kıssalar hakkında bilgi edinebilirler ama kendi kafalarına göre o yüce ve kutsal kitaptan hüküm çıkartamazlar.

Din tahsili görüp din âlimi olmayan câhil kimselerin dinî konularda tartışmaları, işkembe-i kübralarından konuşmaları, kendi nefis ve nevalarına göre fetvalar vermeleri, görüşlerini bildirmeleri, dinî konularda "Bana göre böyledir..." şeklinde haddi aşmaları İslâm toplumu için büyük bir felâket, kaos ve kargaşadır. Şeytanın bu tuzağına düşmemeliyiz. Kur'an hepimizin kitabıdır ama, ilmi olmayanların Ondan hüküm çıkarmalarına cevaz verilmemiştir.

Kur'ân-ı Kerîm'de:

"De ki! Hiç bilenlerle bilmeyenler bir olur mu?" *(Zümer Sûresi: 9)* buyurulmaktadır.

"Halbuki onun tevilini ALLAH'tan başkası bilmez. İlimde yüksek payeye erenler ise, "Biz O'na inandık. Hepsi Rabbimiz katındadır" derler. (Bunları) **salim akıllardan başkası iyice düşünmez."** *(Âli İmran Sûresi: 7)* Ayet-i kerimesinde ise: **"Rasih alimler"**den bahsedilmektedir.

Zamanımızda birtakım ehliyetsiz kişiler kendi re'y, heva ve hevesleriyle Kur'ân tercümeleri, mealleri, tefsirleri yazmışlar, bunları okuyan Müslümanların zihinleri karmakarışık olmuştur.

1950'li yıllarda ehliyetsiz bir zat **"Türkçe Kur'ân"** adıyla bir tercüme çıkartmıştı. Kur'ân Arapçadır, "Türkçe Kur'ân" demek yanlıştır, günahtır. Arapça metin nazm-ı ilâhîdir, Türkçesi ise filan kulun ondan anladığı, çıkardığı mânâdır, lâfız olarak kul sözüdür.

Fıkıh ve ilmihal bilgisi olmayan çok zeki bir kimseye birkaç Kur'ân tercümesi ve tefsiri veriniz; beş sene uğraşsa bile onlardan taharet, namaz, oruç, zekât, hac ile ilgili hükümleri çıkartamaz.

Kur'ân'dan din, fıkıh, Şeriat hükmü çıkartabilmek için Sünnet'i, onbinlerce hadîsi bilmek gerekir. Çünkü Kur'ân'daki mücmel (özlü) bilgileri onlar açıklar.

"Herkes ALLAH'ın Kitabı olan Kur'ân'ı alsın ve kendi kafasına göre ondan hüküm çıkartsın, dinini onun tercüme ve tefsirlerinden öğrensin" diyenler büyük yanlış yapıyorlar.

Bir şahıs ter ter tepiniyor: "İlmihal Müslümanlığı bozuktur. Ben size Kur'ân Müslümanlığını öğretiyorum..." diyor. Şimdi Müslümanlar

bu şahsın peşinden mi gitsinler, yoksa, ilimde, ucu Resullerin Seyyidine dayanan *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* nuranî bir silsileye bağlı olan icazetli din alimi, dersiam Ömer Nasuhi Bilmen'e mi tâbi olsunlar?

Ömer Nasuhi Bilmen'in "Büyük İslâm İlmihali" veya onun gibi başka bir ilmihal her Türkiyeli Müslümanın başucu kitabı olmalıdır. İtikada, temizliğe, ibadetlere, ahlâka ait temel din bilgileri muteber ilmihallerden öğrenilmelidir.

Mezhepsizlik, İslâm dinini ve Şeriatını tehdit eden en tehlikeli bid'attir. Mezhepsizlik dinsizliğe köprüdür.

Berberlik, terzilik, aşçılık gibi meslekler ve işler bile ruhsatla, izinle, icazetle yapılıyor. Bir hastaya damardan iğne yapmak ihtisas isteyen bir iştir. Kur'an ve hadîslerden din ve Şeriat hükmü çıkartmak bu işlerden bin kere zor, veballi, nazik bir iştir. Her önüne gelenin ictihad yapmasını, Kur'ân'dan hüküm çıkartmasını arzu edenlerde hiç vicdan, akıl, iz'an, mantık yok mudur?

Mezhepsizler, bid'atçiler, reformcu ve yenilikçiler yüzünden Müslümanlar paramparça oldu. Her kafadan ayrı bir ses çıkmaya başladı. Müslümanlar arasındaki din birliği ancak fıkıhla, mezheple sağlanır. Bir İslâm topluluğunda, bir İslâm ülkesinde Müslümanlar dinî konularda tartışırlarsa tefrika çıkar ve sonunda hepsi birden zelil ve rezil olurlar. Düşmanlarımız bizim birlik olmamızı istemiyor, bizim kardeşlerimizle çekişip tepişmemizi istiyor. Onların ekmeklerine yağ sürmeyelim.

Dinimizi muteber ve güvenilir ilmihallerden öğrenelim. Kur'ân'dan kendi kafamıza, re'yimize, hevamıza göre hüküm çıkartmaya yeltenmeyelim. Dinî konularda tartışıp çekişmeyelim. Sevad-ı azamdan ayrılmayalım.

Kulluk görevinin yerine nasıl getirileceği hususunu İslâm âlimleri hayatlarında, ders, sohbet, va'z-u nasihat yoluyla halka anlattıkları gibi, bu konuda eserler de yazmışlardır. Yeryüzünde, Ümmetler tarihinde, İslam milletine mensup alimler kadar çok feyizli ve bereketle eser meydana getiren başka bir topluluk yoktur. İslam âlimleri akla gelebilecek her konuda kalem oynatmış ve gerçeğe susamış gönülleri nurlandırmışlardır.

Şimdilerde "**Kur'anla yetinme**" çağrılarıyla toplumu Kur'ân'dan ayrı düşürecek bir yönelişe, sünnet gibi bir yorumdan onu soyutlamaya çalışanlar görülmektedir. Kur'an yanlısı olduklarını iddia eden bu kişiler, Kur'ân'ı, Sünnet gibi en güvenilir ve evrensel nitelikli çerçeve yorumundan ayrı olarak ele alıp anlatmaya kalkışan keyfî İslâm arayışı içindeki kimselerdir. O kadar ki bu anlayış ve arayış sahiplerinden bazıları giderek laisizm'i bile "**en büyük ilâhi ikram**" sayabilmekte. Kimileri de Bangladeş'te olduğu gibi sömürgeci İngilizleri, itaat: vacip ulu'l-emr ilan edebilmektedir." *(Bu tür iddialar 3-5 Şubat 1995 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen 1. Kur'an Haftası dolayısıyla sunulan tebliğlerde görülmüştür.)*

Tarihteki sapıklık ve irtidat olayları hep birilerinin Kur'ân-ı Kerim âyetlerini keyfe mâ yeşâ, yani diledikleri gibi te'vil etmeleri yüzünden çıkmıştır. Zekat vermemek için direnen mürtedler: "**Onlara dua et. Senin duan onlar için bereket ve sekinet vesilesidir..**" *(Tevbe Sûresi: 103)* âyetini, "halifede bu vasıf yoktur, o halde bize de zekat vermek düşmez" şeklinde aklî ve hissi bir yoruma tabî tutmuşlardı.

Öte yandan Hazreti Ali *(Radıyallahu Anh)*, Hazreti Abdullah b. Abbas'ı Hâricilerle münazara ve görüşmeye gönderirken: "Onlara âyetlerden delillerle karşı çıkma, Sünnet'le karşı çık" talimatını vermişti. Hazreti Ali'nin bu talimatının anlamı bugün daha iyi anlaşılmaktadır. Çünkü hariciler zaten bazı âyetleri kendilerine göre te'vil ederek başkaldırmışlar, müslümanlardan ayrılmışlardı. Sünnetteki çerçeveyi onlara hatırlatmak, Hazreti Peygamber *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz'in anlayış ve uygulamalarını önlerine koymak, kim bilir belki düştükleri yanılgıdan onları kurtarabilirdi. Hazreti Ali *(Radıyallahu Anh)* işte bu tesbit ve ümit içinde o talimatı vermiş olmalıdır.

Bugün de durum aynıdır. Sünnet'teki yorum çerçevesi ve uygulama örnekleri dikkate alınırsa, en azından usûl hatası yapılmamış ve âyetlerin te'vilinde yanılgıya düşülmemiş olur. Aksi halde yorumları disipline etmenin imkanı yoktur.

Bize göre asıl acı olan, Kur'an'a karşı çıktığı için alçaltılmış olmak değil, belki keyfî yorumlara gidebilmek maksadıyla "Kur'an'dan başka delil yoktur" deyip onu da -hangi etkiler altında bilinmez- kendi aklınca yorumlayarak aynı duruma düşmektir. Bu nokta üzerinde yeniden, ısrarla ve dikkatle durmak ve meseleyi ciddiyetle müzâkere etmek gerekmektedir.

Kur'ân'ı getirip tebliğ eden Hazreti Peygamber *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz'in yorumlarına, O'nun hayatıyla geçerlilik sınırı çizmek, vefatından sonrasını insan aklına bırakmak herhalde, "**Muhammed sadece bir elçidir. Ondan önce de elçiler gelip geçmiştir. Ölür veya öldürülürse, ökçeleriniz üzerinde gerisin geri mi döneceksiniz?...**" *(Al-i İmran Sûresi: 144)* âyetinin tehdidi altına girmek anlamına gelse gerektir. İslâm dışı hayatı tercih edenler uzunca bir süreden beri hep aynı gerekçeyi ileri sürmektedirler. Özellikle F. Rıfkı Atay'ın Çankaya adlı kitabındaki *(Sh: 393-394)* değerlendirmeleri, günümüzde bu fikirleri savunanların kimlerle nasıl bir paralellik arzettiklerini göstermektedir.

Diğer taraftan İlâhî mesajı beyân, açıklama görev ve yetkisini ALLAH Teâlâ'dan alan ve yine ilâhî denetim altında bu görevini yerine getirmiş olan Hazreti Peygamber *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz'in Sünnetini dikkate almadan İslâm ve Kur'ân nassları üzerinde serbest yorumlar yapmak: "**Ey inananlar! ALLAH ve Resulünün önüne geçmeyiniz. ALLAH'tan sakınınız. Gerçekten ALLAH söylediklerinizi duyar ve bilir. Ey İnananlar! Seslerinizi Nebi'nin sesi üzerine yükseltmeyiniz!..**" *(Hucurat Sûresi: 1-2)* âyetlerinin ikazlarına muhatap olmak değil midir?

Öyle görünüyor ki, Sünnet'i dışlama düşünce ve girişimleri sadece bir edeb kusuru değil, temelden bir yaklaşım ve belki de bir kabul arızasıdır.

Sünnet'i dikkate almadan Kur'ân'ı anlayıp yaşayacağını iddia etmek, onu bize getirip tebliğ eden, gerektiği ölçüde açıklayan ve açıklaması ilâhi denetimden geçmiş olan Hazreti Peygamber *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz'e karşı ümmete düşen insaf ve iman borcuyla bağdaşmaz.

Böylesi bir insafsızlık ve haddini bilmezlik ise, asla karşılıksız kalmaz.

Sünnet, Kur'ân pratiğidir. Onu, bütünüyle belli bir zaman ve toplum kesitine hapsetmek, sadece orası için geçerli saymak, sonrası için bağlayıcılığının olmadığını iddia etmek, delilsiz, kuru ve hatta düşmanca bir iddia olması yanında, yabancı kültür odaklarının iştihasını kabartacak ve onları son derece memnun edecek "düşmandan yana" bir tavırdır.

Sünnetin yazılı bilgi ve belgeleri demek olan Hadislere güya bilimsel anlamda yöneltilen bir takım tenkidlerin asıl hedefi, tarihte olduğu gibi bugün de İslam toplum yapısını dejenere etmek, ümmet bütünlüğü ve hususiyetinden müslümanları mahrum bırakmak ve onları bütün imkan ve kabiliyetleri ile birlikte kendilerine kul ve köle yapmaktır. Sünnet, İslâm ümmetinin günlük yaşayış biçimi ve pratiği olarak onu diğer ümmetlerden ayrı tutan yegâne unsurdur. Bu pratikler ortadan kaldırılmadıkça, Kur'ân esaslarının istenilen şekilde tevil edilip hâkim kültürün istekleri doğrultusunda yorumlanmasına imkân yoktur. İşte bunun için bugün ısrarla Sünnetin dışlanmasına çalışılmaktadır.

Eğer son derece açık ve net olan bu durum yeterince kavranamazsa, bundan sadece gayr-i müslim odaklar istifade edecektir. Kur'ân yandaşlığı iddiası, işlenen hatayı mazur göstermeye yetmeyecektir. Tabiatıyla bu tür fikirlerle ümmetin huzurunu kaçıran hiç bir kimseye de herhangi bir yarar sağlamayacaktır.

Kur'ân-ı Kerim'e Hazreti Peygamber *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* Efendimiz'in yorumuyla yaklaşmaktan, onu o çerçevede o en güzel örneğe uygun biçimde yaşamaya çalışmaktan başka müslümanlar için yücelme yolu yoktur. Batı kültürüne ve o kültürün günlük pratiklerine tâbi olmak, kişiliksiz bir yolu seçmek ve -maalesef- yabancı bir ortamda yok olup gitmek olur.

Kitap ve Sünnet'i birbirinden ayırmadan teorisi ve pratiğiyle İslâm'ı bu iki kaynaktan öğrenip yaşamaya çalışmak kaliteli müslüman olmanın biricik yoludur. Bu, aynı zamanda Kur'an'la yücelmek anlamına gelir.

KEMAL ARKUN

OSMANLI
ADALET SİSTEMİNİN BOZULMASI II

Arifan dergisinin Kasım sayısında dünyada adaletin timsali olmuş Osmanlı Devletinin adalet sisteminin bozulmasının tarihi seyrini anlatmaya başlamıştık...

Beş asır dünyaya nizam verip adalet dağıtan bu muhteşem sistemin bozulmasında dış güçlerin haçlı devletlerinin ve onların yerli işbirlikçilerinin müdahale ve etkilerini anlatmaya başlamıştık.

Böyle mükemmel bir adalet medeniyetinin tarihi seyrini birkaç sayıda anlatabilmek mümkün olmasa da olabildiğince sunuyor, bu sayıda da önemine binaen bu konuya devam ediyoruz:

İngiltere bir adım ileri geçerek elçisi Sir H. Bulvver tarafından ileride yapılacak düzenlemelerin üzerine kurulacağı prensipleri tespit etmekteydi.

5 Ekim 1859 tarihinde garantör devletler Babıâli'ye bir memorandum vererek ferman hükümlerini uygulamaya geçmesi hususunda îkazda bulundu.

İngiltere'nin bundan maksadı Osmanlı'yı 6 asır ayakta tutan gücün adalet olduğunu bildiği için devlet-i aliyeyi yıkmanın adalet sistemini bozmaktan geçtiğine inanıyor, bu maksatla kendisine sadık Osmanlı devlet adamlarına bu konuda talimatlar veriyordu.

Babıâli'nin isteksizliğini ve işi ağırdan aldığını gören Rusya'nın bu konuda devletlerarası bir soruşturma yapılması yönündeki teklifini reddeden İngiltere, bir adım ileri geçerek elçisi Sir H. Bulver tarafından 1861 yılında hazırlanıp Babıâli'ye verilen bir raporda Meclis-i Âli-yi Tanzimat ile Meclis-i Ahkâm-ı Adliye'nin tekrar tek çatı altına toplanması, eyâlet meclislerinin adlî fonksiyonlarının kaldırılarak medenî hukuk, ticaret ve ceza dâvaları için ayrı mahkemelerin kurulması, bu mahkemelerde her dinden üyenin bulunması, bütün teb'anın şahitliğinin kabul edilmesi hususlarına dikkat çekmişti. Bu rapor Rus projesinden bile daha sertti.

Tanzimat'ın ilk devresinde henüz idare ve adliye tam olarak birbirinden ayrılmış değildi. Devlet organları, bu arada meclisler hem idarî ve hem de adlî işlere bakmaktaydılar. Bu da pek çok sıkıntılara yol açmakta, yargı işleri sürüncemede kalmaktaydı. Tanzimat **ricali** arasında rekabet ve çekişmeler de buna eklenince Tanzimat meclislerinin adlî yetkilerinden sıyrılmaları gündeme gelmiş, bu yolda ilk adım olarak 1854'de Meclis-i **Âli**-yi Tanzimat adlı bir kurul oluşturularak Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliye'nin teşriî, idarî ve mâlî yetkileri bu kurula verilmiş, Meclis-i Vâlâ'da sadece adlî yetki bırakılmıştı.

1861 yılında ise yabancı devletlerin baskısıyla eski duruma dönüldü. Oysa uzun bir süredir taşra meclislerinin adlî fonksiyonlarının kaldırılarak medenî hukuk, ticaret ve ceza dâvaları için Müslüman ve gayrimüslim üyelerden oluşan ayrı mahkemeler kurulmasını isteyen yabancı devletlerin bu talebi mâkul ve mantıklı değildi.

Bu rapordan Babıâli'nin hâlâ gayrimüslim teb'anın mahkemelerde üyelik ve şahitlik yapabilmesi işini savsakladığı anlaşılmaktadır. Ancak bu raporlardan sonradır ki Babıâli 1856 Islahat Fermanı hükümlerinin uygulanması hususunda 1859 tarihinde yabancı devletlerce verilen kolektif memoranduma uymak zorunluluğunu hissederek derhal istenilen istikâmette, bu arada adlî sahada ıslahat çalışmalarına ciddî şekilde başlamıştır.

Bu arada tam garantör devletlerin istediği bir ortam doğdu. Lübnan ve arkasından da Girit'te farklı dinden vatandaşlar arasında çatışmalar çıkmıştı. İngiltere, Fransa ve Rusya hemen kendilerinin mensup olduğu mezhepteki gayrimüslimlerin yanında yerlerini alarak Babıâli'ye yeni baskı imkânı buldular. Babıâli, Lübnan ve ardından Girit'te, idarî ve adlî organlarında her dinden vatandaşların eşit biçimde temsilini öngören reformlar yapmak zorunda kaldı. Yabancı elçilerin de hazır bulunduğu devletlerarası bir konferans sonucunda esasları tesbit edilen bu reformlar, 1864 tarihli Vilâyet Nizâmnâmesi'ne ve dolayısıyla devletin diğer yörelerindeki idarî ve adlî yapıya örnek teşkil etti.

Fransa'dan ilham alınan bu düzenlemelerle taşra meclislerinde yalnızca idarî fonksiyon kalıyor, bunların yanında sadece dâvalara bakmakla görevli nizamiye mahkemeleri kuruluyordu.

Yine bu arada gayrimüslimlerin hukukî statüleri düzenlenerek ruhanî mahkemeleri yeniden yapılandırılmıştır.

Davison, Âli Paşa'nın samimi bir reformcu olduğunu; öte yandan Avusturyalı diplomat Metternich gibi incelik ve entrikaya, sözgelişi yabancı elçilikleri padişaha, ulemâyı yabancı elçiliklere ve bir memuru bir diğerine karşı kullanmaya tutkun olduğunu; duygularını saklama yeteneği sebebiyle tutucu kamuoyunun tepkilerini savuşturabilmek için reformları Avrupa'nın kendisine dayattığı görüntüsünü vermeyi başarabildiğini söyler.

Aynı durum başta Reşid Paşa olmak üzere diğer Tanzimat reformcuları için de söylenebilir.

YENİ OSMANLILAR BABIALİYİ İTHAM ETTİ

Bu dönemde Âli Paşa'nın despotik idaresine karşı yurt dışında amansız bir muhalefet yürüten Yeni Osmanlılar, **Babı**âli'yi yabancı devletlerin baskısına büyük bir teslimiyet göstermekle itham etmişlerdir. Bunlardan Namık Kemal diyor ki:

*"...Mısır idaresi liânedân-ı hükûmetiıı **azasını** bile li Paşa gibi* bir Haccac-ı zetıiânenin lıavze-i tasarrufııuda olan yerlere kaçıracak kadar zâlim iken. Avrupalıların mehâkim-i malıalliyede *terâfını **dâva** etti. Devletler **kâffeten** kabul ettiler. Yalnız Fransa hükümeti Mısır mahkemeleriıiiii intiıamsızlığından bahisle muvafakat göstermedi..."*"-'-.

Zamanın İngiliz elçisi H. Elliot, Âli Paşa'nın ölümü ülkesine *b'Mmrkm,"Kendisinin yapmaya teşne oluklarından ziyâde benim arzularunm tahakkukuna gayret edişinden dolayı tekrar tekrar teşekkürlerimi arzetme durumunda kaldığım halde, ona vaad ettiğimi anlamış bulunduğu şeylerin sürüncemede*

bırakılmasından dolayı kederlenmeye de asla mecbur kalmadım" demekten kendisini alamamıştır.

1867 yılında Rusya ve Fransa Osmanlı Devleti'nde ıslahatla ilgili olmak üzere birer proje hazırlayarak bu konudaki resmî görüşlerini açıkladılar. Fransız projesi Osmanlı teb'ası arasında idarî, hukukî ve siyasî bakımdan mutlak eşitliği; Rus projesi ise farklı dinlerdeki vatandaşların hepsine ayrı ayrı özel garantiler verilmesi gerektiğini, kısaca adem-i merkeziyetçiliği ön plana alıyordu. Bunlara İngiltere ile Avusturya da katıldı ve Babıâli'nin 1856 fermânıyla taahhüt ettikleri hususunda neler yaptığını yakından inceleyerek her biri ayrı ayrı raporlar hazırladılar.

Buna göre, mahkemelerde gayrimüslimler az sayıda temsil edilmekteydiler, şahitlikleri de çoğu zaman kabul olunmamakta, dolayısıyla çoğunluğu elde tutan Müslümanların dediği olmaktaydı.

Meclis-i Vâlâ ise çok az toplanabilmekteydi. Bunun yanı sıra yargılamanın aleniyeti prensibine tam manâsıyla uyulması, mahkemelerde uygulanacak kanunların bir an önce hazırlanması, ayrıca gayrimüslimlerin de kabul edilecekleri hukuk okullarının kurulması öngörülüyordu. Bunun üzerine Babıâli ertesi yıl adliye sahasında yeniden ıslahata girişti.

Meclis-i Vâlâ'yı Ahkâm-ı Adliye, Fransız örneğine göre Şurâ-yı Devlet ve Divan-ı Ahkâm-ı Adliye adında iki organa ayrıldı. Birincisi danışma ve yasama görevi yanında idarî dâvalara bakacak, ikincisi ise temyiz mahkemesi olarak çalışacaktı. Yine yeni kurulan Galatasaray Sultanîsi'nde gayrimüslimlerin de öğrenci olarak kabul edileceği bir hukuk şubesi açıldı. Bu arada Avrupa'nın ısrarla üzerinde durduğu bir tâviz verilerek ecnebilere Osmanlı ülkesinde mülk edinebilme hakkı tanındı.

HERSEK HIRİSTİYANLARININ İSYANI

1875 yılında Hersek hıristiyanları mâlî sebeplerle ayaklandılar.

Babıâli büyük devletlere tarafsız kalmalarını ihtar ettiyse de Avusturya, Almanya ve Rusya, ardından da İngiltere Babıâli'ye başvurarak derhal adliye ve mâliye alanında ıslahat yapmasını istedi. Bunun üzerine Fermân-ı Adalet adıyla bilinen ve Tanzimat ve Islahat fermânlarındaki hükümleri teyid edici mâhiyette bir metin îlân edildi.

Fermanda Divan-ı Ahkâm-ı Adliye'nin, istinaf ve bidayet mahkemelerinin reorganizasyonu, İstanbul'da hukuk ve ticaret dâvalarına bakmaya yetkili bir temyiz mahkemesinin kurulması, gayrimüslim teb'anın her kademede memur olarak istihdamı ve halkın hâkimleri idare memurlarını serbestçe seçebilmeleri esası yer alıyordu!.

Bu ferman Osmanlı Devleti'nde meşrutiyetin îlânı sürecini hızlandırmış, birkaç sene sonra patlak veren Osmanlı-Rus savaşı (**93** harbi) sonucunda imzalanan Berlin Antlaşması ile de bu hükümler teyid edilerek Avrupa'nın teminatı altına alınmıştır. Bu yönde ertesi yıl **(1879)** hem teşkilât kanunu yapılarak adliye teşkilâtı köklü bir biçimde yeniden düzenlenmiş, hem de uzun yıllardır sürüncemede kalan ceza ve hukuk muhakeme usulü kanunları çıkarılmıştır. Avrupa'nın baskı ve müdahaleleri bu tarihten sonra da yer yer devam etmiştir.

II-HUKUKİ SEBEPLER:

Klasik dönemde Osmanlı hukuku denince akla önce İslâm hukukunun Hanefî yorumu ve bu yolda kaleme alınmış eserler gelmektedir. Yine zaman zaman bu hukukun düzenlemediği ve düzenlenme yetkisini devlet başkanına tanıdığı alanlarda kurallar getiren kanunnâmeler çıkarılmıştır. Bunlara da örfî hukuk denilmektedir. Bunlar, yani fıkıh kitapları ve kanunnâmeler ikisi birden Osmanlı hukukunun kaynaklarını oluşturmaktaydı.

Şu kadar ki kanunnâmeler bu hukukun çok cüz'i bir parçasını teşkil ederdi, esas ağırlık fıkıh hükümlerindeydi. Kadıların görev yaptığı genel mahkemeler her iki gruba giren ihtilaflara da bakıp karar verirlerdi. Osmanlının dünyaya nizam verdiği beş asırda dünya adalet sistemine emsaline nadir rastlanan örnekler bu hukuk sistemi içinde verildi.

Osman Gazi'nin "Bizim davamız kuru bir cihangirlik davası değil, ilayi kelimetullahtır" düsturuna uygun bir adalet sistemi sadece Osmanlı ülkesinde nizamı sağlamamış, tüm dünyadaki zalimlerinde zulümlerini icra etmesine mani olmuştu. Çağ açıp çağ kapayan Fatih'in kolunun kesilmesine karar veren Osmanlı mahkemeleri asırlarca tüyü bitmedik yetimin hakkını korumuşlardır.

İşte bu muhteşem klasik Osmanlı hukuku içinde kadılar örfî hukuka ilişkin dâvalarda da görevli ve yetkiliydiler. Merkezdeki Divan-ı Hümâyun ise

bazı önemli dâvalarla, kadıların bakamadığı bir takım dâvalara bakar, kadıların verdiği kararları bir üst mahkeme sıfatıyla denetleyerek gerekirse yeniden yargılama yapardı.

Divan-ı Hümâyun İslâm tarihindeki divan-ı mezâlimlerin bir örneğiydi. Bu mahkemelerde genellikle halkın birbirinden veya memurlardan şikâyetlerine bakılır, daha çok ceza ve haksız fiil dâvaları görülürdü.

Divan-ı mezâlimler adetâ örfî hukuk uyuşmazlıklarının çözümlendiği birer merciydi. Divan-ı Hümâyun da bu gelenekten nasibini almıştır. Taşralarda beylerbeyi ve sancakbeylerinin teşkil ettiği divanlarda Divan-ı Hümâyun'un küçük birer modeliydi. Buralarda da ekserisi örfî mahiyette bir takım dâvalar görülürdü.

On dokuzuncu yüzyılın ilk yarısında bu muhteşem nizam bozulunca ülkede yaygın bir hal alan zulüm, rüşvet gibi hukuka aykırılıkların önlenmesi için bazı tedbirler getirilmiş ve bu yolda kanunnâme geleneğine uyularak ceza kanunları çıkarılmıştır. Reformların önemli bir göstergesini teşkil eden bu kanunların uygulanması da yeni kurulan meclislere verilmiştir.

Burada da klasik dönemde rastlanan ve örfî hukuk niteliğindeki dâvalara kadı mahkemeleri yanında bu işle görevli mahkemelerin bakması geleneğine paralel bir uygulama vardır. Tanzimat sonrası kurulan mahkemeler divan-ı mezâlimlerin mevkiindeydi.

Divan-ı Hümâyun ve taşra meclislerinin yerini alarak kanunnâmelerle tesbit edilmiş kaideler çerçevesinde yargılama yapmakla görevlendirilmişlerdi.

Demek ki farklı vasıftaki dâvalara farklı yargı mercilerinin bakması esası Osmanlı hukukuna aykırı değildi. Bu yüzyılın ikinci yarısında da İslâm hukuku hükümlerinin kısmen kanunlaştırıldığı görülmektedir.

Bu kanunların uygulanması görevi de geleneksel kadı mahkemelerine değil, öncelikle zulmün kol gezdiği Avrupaî tarzda yeni kurulan mahkemelere yüklenmiştir.

III- ISLAHATA DUYULAN İHTİYAÇ

Klasik devirde en mükemmel **haliyle** işleyen ve tüm dünyaya örnek teşkil eden adalet düzeni Tanzimat'a gelindiğinde eski durumundan çok şey kaybetmişti. Yine de ülkede en iyi işleyen kurum adliye idi. İlmiye sınıfının durumu diğerlerine nisbetle daha iyiydi. Ulemâ ilme, hukuka âşinâydı; yine de hiç değilse söz anlayabilecek durumdaydı.

Bunun yanında kadıların çoğu ilmiye sınıfının diğer mensupları gibi siyasete yakından bulaşmıştı. Mahallî yöneticilerle dirsek teması ve işbirliği içine girmişler, onların pek de hukuka uygun sayılmayacak icraatlarına bir bakımdan göz yumar hâle gelmişlerdi. Kadıların çoğu uzak olduğu veya mahkeme hâsılatını düşük buldukları için tâyin edildikleri yere gitmeyerek merkezde kalmayı tercih etmekteydiler.

Akademik çalışma yoluyla manevî tatmine önem veren bazıları, zahmetli ve mesuliyetli buldukları kadılık mesleğine girmektense, geliri az ama sabit olan, fazla tehlike ve sıkıntısı bulunmayan, töhmet ve iftiradan uzak, halkın da daha hürmet ve itibar gösterdiği müderrisliği tercih etmekteydi. Kötüye kullanılmaya çok elverişli olan kadılık mesleğine, namusuna çok düşkün, hassas ve perhizkâr kimseler itibar etmemeye başlamıştı. Kaldı ki kadılık bir veya iki senelik süreli bir görevdi. Bu sürenin sonunda merkeze gelinir ve yeni Kadılar, Tanzimat'tan önceki devirde (klasik devir) halkın mütegalübe ve devlet adamlarının zulümlerinden şikâyetlerine dair dâvalara bakmaya çekinirlerdi. Çünki bu dâvalar mahallî nüfuz ve etkilerden çoğunlukla masum kalamazdı. Bu gibi dâvaları merkezdeki Divan-ı Hümâyun veya bunun taşralardaki örneğini teşkil eden paşa divanlarına hâvâle ederlerdi.

Bunlar her türlü etki ve nüfuzdan salim olarak karar verilen ve bu kararların tavizsiz icra edilebildiği mercilerdi. Onun için Tanzimat sonrasında öncelikle zulüm suçlarının önlenmesine yönelik mevzuatın uygulanması işi, kadılara değil, Divan-ı Hümâyun ve paşa divanlarının yerine geçmek üzere yeni kurulan meclislere verilmiştir.

Bir mahkemenin boşalması için maaş almadan beklenirdi. Yargı çevresi belli, tâyin bekleyen kadı sayısı ise çoktu. Oysa devletin son zamanlarında bunlardan ehliyetli olanlarının sayısı mahkeme sayısından yine de azdı. Biraz da bu sebepten zaman**la** hâkimliğe ehil kimse bulunamamaya başlamıştı. **İlmen** kifayetli olmayan kimseler naiplikle bu yargı çevrelerine gönderiliyor, bu **da**

pek çok sıkıntılara yol açıyordu. Öte yandan cemiyet nizamı eskisinden çok farklıydı. Emniyet ve âsâyiş zayıflamış, dâva sayısı artmıştı.

Klasik devirde kadıların belli bir maaşları yoktu. Vakıf gelirleriyle veya tâyin olundukları mahkemenin hâsılâtıyla geçinirlerdi. Mahkemedeki görevlilerde buradan maaş alırlardı.

Vakıf gelirleri Osmanlı ülkelerinin elden çıkmasıyla zayıflamıştı. Önceleri dâva sayısı çok az olduğu için mahkeme hâsılatları da düşüktü. Bir de görev süreleri bitip de merkeze döndüklerinde bundan da mahrum kalıyorlardı. Bu da kadıların maddî bakımdan sıkıntı çekmelerine sebep oluyordu. Bu sebeple bazı kadılar hukuka aykırı yoldan gelir temin etmek mecburiyetinde kalmaya başlamışlardı. Öte yandan doğu dünyasında hediyeleşme çok yaygın ve devlet görevlilerine de hediye götürmek âdet olduğundan hediye ile rüşvet arasında çoğu zaman bir sınır çizilemiyordu. Bu kadıların töhmet altında kalmasına, adalet ve emniyet duygusunun zayıflamasına sebep olmaktaydı.

Klasik dönemde Koçi Bey'in Risalesi, Defterdar Sarı Mehmed Paşa'nın Nesâyihü'l-Vüzerâ ve'l-ümerâ'sı gibi nasihatnâme türü eserlerde, öte yandan padişahların îlân ettiği adaletnâmelerde, ayrıca on sekizinci yüzyıl sonlarında kaleme alınan reform lâyihalarında ve sefâretnâmelerde devlet müesseselerinin içinde bulunduğu vaziyet ele alınmış, bu arada adalet hayatının düştüğü içler acısı durum da dile getirilmiştir.

Sultan III. Selim ve Sultan II. Mahmud'un topladığı meşveret meclislerinde bu hususlar tekrar tekrar gözler önüne serilmiş ve memleket idaresinin her kademesinde ıslahat ihtiyacı kaçınılmaz olarak kabul edilmişti.

Tanzimat sonrasında ıslahata ihtiyaç duyulduğunun iyice hissedilmesi biraz da tercüme odası sayesinde olmuştur. Yunan isyanından sonra, o zamana kadar bu işi yürüten Rum tercümanlara karşı güvensizlik duyulmaya başlanması üzerine kurulan tercüme odası Âli, Fuad, Ahmed Vefik, Münif, Mehmed Reşid, Safvet Paşalarla Nâmık Kemal gibi on dokuzuncu yüzyılın önde gelen bürokratlarının yetiştiği bir mektep olmuştu.

İleride ıslahat işini üstlenecek Osmanlı ricalinin çoğunun buradan yetişmesi tesadüfi değildir. Bunlar burada Fransızca öğrendikleri gibi, Avrupa'yı da yakından takip edebilme imkânı buluyorlardı. Büyük ihtimalle ülkenin reforma olan ihtiyacını ve hiç değilse Avrupa'nın bu yoldaki düşüncelerini bunlar zamanında hissedebilmişlerdir.

Bu devirdeki reformlarda Hâriciye Nezâreti'nin de önemli bir rolü olmuştur. Tanzimat reformcuları genellikle bu makamda görev yapmışlardır. Ayrıca Avrupa ile temas doğrudan bu makam aracılığıyla yürütüldüğü için yabancı devletlerin Osmanlı müesseseleri hakkındaki düşünceleri ve reformlar konusundaki baskıları ile hep Hâriciye Nezâreti muhatap olmuş, Avrupa siyasî ve sosyal yapısı üzerinde en fazla bilgiyi burası edinmiştir. Bu sebeple çoğu zaman Sadrâzamlık ile Hâriciye Nezâreti (Reşid ve Âli Paşalarda olduğu gibi) aynı kişinin uhdesinde birleşmiştir. Zâten klasik devirde hâriciye nazırının işlerini sadrâzama bağlı bulunan reisülküttab yapardı. Reisülküttab hâriciye nazırına dönüştü ama, sadrâzamlık bünyesinden bir süre dışarı çıkamadı. Dolayısıyla adliye teşkilatındaki ıslahatın bütünüyle Avrupa devletlerinin eseri olduğu söylenemez.

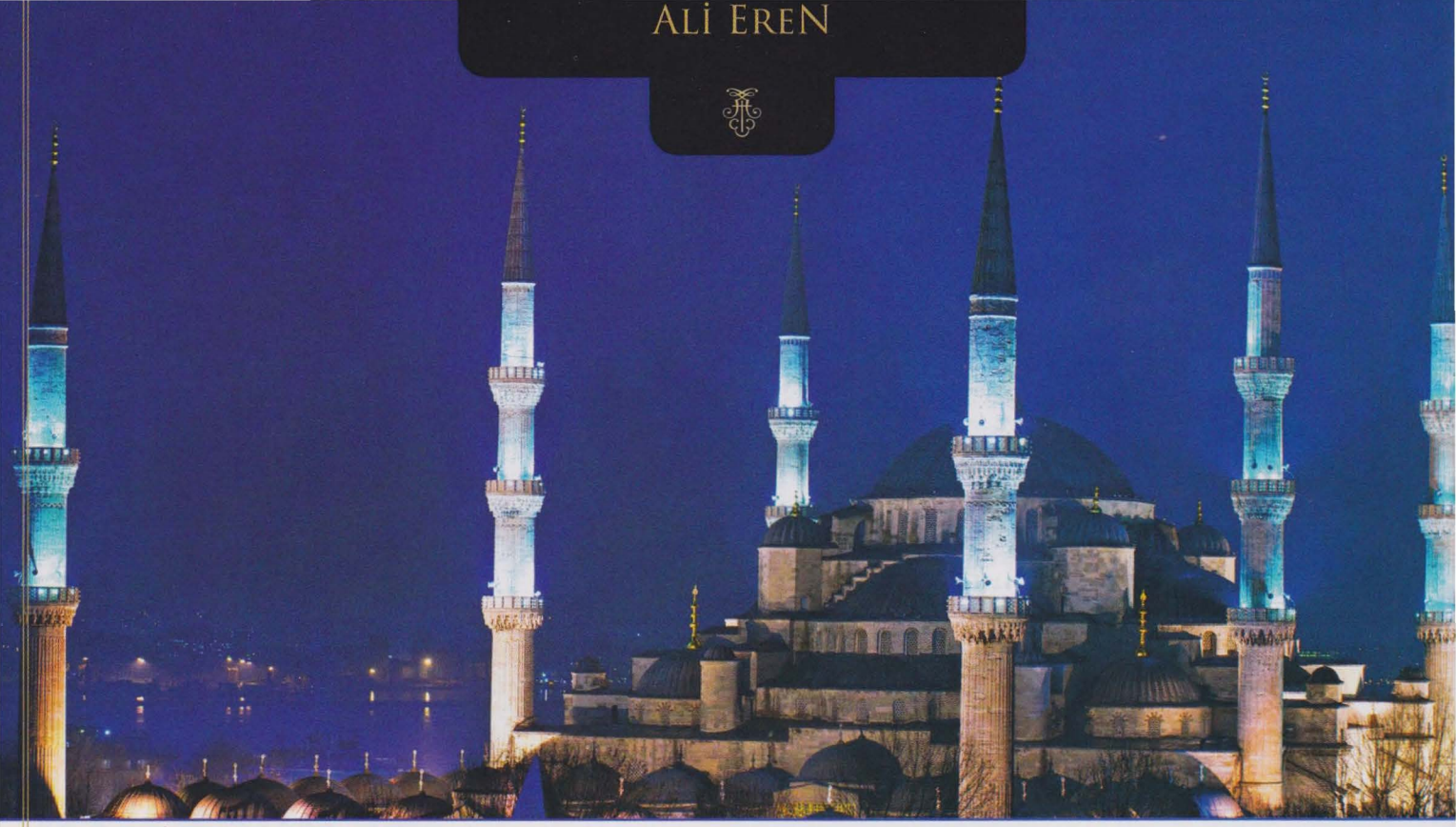
Osmanlı Devletini bu düzenlemelere iten bir sebep de batılı bir düşünceyle yetişen tanzimat erkanının çağdaş bir adalet sistemi kurulması gerekliliğine inanmış olmasıdır. Böylece dışarıdan adalet sistemine, dolayısıyla devletin istiklaline müdahale edilmesi önlenmeye çalışılmıştır.

Nitekim İlber Ortaylı, Tanzimat reformlarının bir dış baskıdan çok bir iç kararın sonucu olduğunu vurgular; bunların Avrupa baskısının eseri olduğu yolundaki *Inisnij kıntıtuya* yabancı diplomat ve seyyahların rapor ve eserlerinde rastlandığını, günümüz yazarlarının da bunu gereksiz bir şekilde aynen tekrarladığını belirtir.' Ancak dış baskının Osmanlı Devletini yeni bir sistem kurmaya iten birinci ve en mühim âmil olduğu inkâr edilemeyeceği gibi, muhafazakâr Osmanlı yöneticilerinin kendiliğinden böyle bir reforma kalkışacağını düşünmek oldukça zordur. Bununla beraber bilhassa Âli Paşa ve Cevdet Paşa gibi ileri görüşlü Tanzimat ricali, devlet müesseselerindeki bozuklukları görmekte, bunların düzeltilmesi için bir takım çalışmalar ve reform programları hazırlamaktaydılar.

Avrupa'nın müdahaleleri, bu programların uygulamaya geçirilmesine müsait zemin hazırlamış, hattâ reformlara sürat kazandırmıştır.

Devamı Ocak 2013 sayısında...

ALİ EREN

İMANIN ŞARTLARINDA REFORM MU VAR?

Bazı kimseler, açıktan söyleyemeseler de içlerinden acaba şöyle mi demek istiyorlar: **"Müslümanların, 1400 senedir imanın şartını 6 olarak kabul ettikleri yeter. Bundan sonra imanın şartı artık 2 olmalı. Onun için 6 şartın dördünü siliyoruz."**

Böyle bir düşünceleri olup olmadığını bilmiyoruz. Ama **"Var mı yok mu?"** sorusunu zihnimizde tutarak konumuza devam edelim.

Daha önce, DİB tarafından 4 ilahiyat profesörüne hazırlattırılan **KUR'AN YOLU** isimli 5 ciltlik tefsirdeki yanlışların bir kısmından bahsetmiştik. Fakat bu tefsirde o kadar yanlış var ki yaz-yaz bitmiyor. Bu sayımızda da yine aynı tefsirdeki yanlışlardan bahsedeceğiz ama bu yanlışların hepsini sayıp dökmek maalesef mümkün olmayacak. Çünkü, dediğim gibi yaz-yaz bitmiyor.

Bu tefsir(!), Müslüman olmayanları cennete koymak yolunda çok gayretkeş. İşin acı tarafı ise, bu gayretkeşliğe Kur'an-ı Kerim'in, Bakara sûresinin 62. âyetinin âlet ediliyor olması. Âlet edilip de ne yapılıyor? Allem edilip kallem edilip, **"Müslüman olmayanlar da cennete girer"** demek isteniyor. Daha açıkçası, **"Cennete girmek için ille de Müslüman olmak şart değildir"** denilmek isteniyor.

Lütfen dikkat! Denilmiyor, denilmek isteniyor. Yani, elastikî bir ifade kullanılıyor... Bu konuya âlet edilen Bakara sûresi 62. âyet-i kerimeye Tefsirde verilen mânâ şöyle: **"Şüphesiz, iman edenler; Yahudilerden, Hıristiyanlardan ve Sâbiîlerden de Allah'a ve âhiret gününe inanıp sâlih amel işleyenler için rableri katında mükâfatlar vardır. Onlar için korku yoktur; onlar üzüntü de çekmeyeceklerdir."**

İnceliği anlayanlar için: **"Sâbiîlerden"** kelimesinden sonraki **"de"** ifadesine dikkat!

Aşağıda okuyacağınız açıklamadan anlaşılıyor ki, âyete bu mânâyı vererek okuyucuya şu kanaat verilmek istiyorlar: **"Vay be! Meğer âhirette kurtuluşa ermek için ille de Müslüman olmak şart değilmiş. Allah'a ve âhiret gününe inanır ve sâlih amel işleyiverirlerse, Yahudi, Hıristiyan ve sâbiî olanlar da cennete girebilirlermiş."**

Tefsirde, mezkür âyetle ilgili yapılan açıklama ise şöyle: **"Uhrevî** (âhiretteki) **kurtuluş konusunda Kur'an-ı Kerim'in ısrarla üzerinde durup vazgeçilmez gördüğü şartlar, Allah'ın varlık ve birliği ile âhirete inanmak. Hz. Muhammed'in peygamberliğini ve öğretisini tanımak, Allah'ın razı olduğu güzel işler yapmaktır.** *(özellikle bk. Bakara 2/136-137; Nisâ 4/47 136, 150-152, 171-173)*. **Geçmişteki peygamberlerin tebliğ ettiği bütün ilâhî dinler gibi İslâmiyetin de özü budur."**[1]

Bu cümlelere şiddetle itiraz ettiğimizi peşinen ifade edelim. Çünkü bu açıklama Bakara sûresinin 62. âyetiyle

1) Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir, cild: 1, sahife : 70. Birinci baskı.

ilgili gibi gözükse de aslında âyetle uzaktan yakından alâkası yok. Üstelik hem Kur'an-ı Kerim'e açık bir iftira hem de Müslümanları yanlışa yönlendirmeye yönelik bir aldatmaca.

Şu aldatmacaya bakınız: Güya **"Uhrevî** (âhiret-teki) **kurtuluş konusunda Kur'an-ı Kerim'in ısrarla üzerinde durup vazgeçilmez gördüğü şartlar"** şunlarmış:

1- Allah'ın varlık ve birliği ile âhirete inanmak.

2- Hz. Muhammed'in peygamberliğini ve öğretisini tanımak.

3- Allah'ın razı olduğu güzel işler yapmaktır.

Gördüğünüz gibi, imanın 6 şartından 4'ü bir kenara itilerek, âhiret kurtuluşuna kavuşmak için sadece iki şeye inanmanın şart olduğu söyleniyor: "**Allah'ın varlık ve birliği ile âhirete inanmak.**

Hem de **"Kur'an-ı Kerim'in ısrarla üzerinde durup vazgeçilmez gördüğü şartlar"** denilerek yani Kur'an'a iftira edilerek...

Evet, Kur'an Allah'a *(Celle Celâluhû)* ve âhiret gününe inanmanın üzerinde ısrarla duruyor ve bunları vazgeçilmez görüyor ama imanın diğer şartlarını vazgeçilir mi görüyor?

Onlara inanılmasa da olur mu diyor?

EY İLÂHİYAT PROFESÖRLERİ! Kur'an, imanın diğer şartları üzerinde ısrarla durmuyor mu?

İmanın diğer 4 şartı olan Allah'ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve kadere inanmak vazgeçilmez değil mi? Onlara inanıp inanmamak solda sıfır mı ki sadece Allah'a ve âhiret gününe inanılması kâfi gelmiş olsun?

Kur'an o 4 şartı vazgeçilmez görüyor da yoksa vazgeçilir gören yukarıdaki satırların sahib(ler)i midir? Söyleyiniz! İmanın şartını adeta ikiye indirmenin ve üstelik buna da Kur'an'ı delil göstermenin vebalinin altından nasıl kalkacaksınız?

Bu sorum dünya ile alâkalı değil, âhiretle alâkalı âhiretle...

Değerli okuyucular! Yukarıda rakamlarla verilen 3 maddenin ikincisine lütfen dikkat! Orada, Hz. Muhammed'e iman etmek denilmiyor da **"Hz. Muhammed'in peygamberliğini ve öğretisini tanımak"** deniliyor. Ne demekse? İman etmek değil tanımak.

Hıristiyan, Yahudi ve sâbiîlerin cennete girmeleri için Peygamberimiz'e iman etmeleri şart değil de **"Peygamberimiz'in peygamberliğini ve öğretisini tanımak"** yeterli imiş. Dört profesör yazarlı Diyanet tefsiri böyle söylüyor.

Bir şeyi sadece tanımanın ne değeri olur ki!.

Yahudi ve Hıristiyanlar Peygamberimiz'i de Peygamberimiz'in öğretisi olan Kur'an ve İslamı da tanımaya tanıyorlar. Ama nasıl?

Peygamberimiz'i bir yalancı olarak, Kur'an ve İslamı da yalan olarak tanıyorlar. Böyle bir tanıma, onlara zarardan ve cehennemde ebedî kalmaktan başka ne getirir?

Kur'an Yolu isimli tefsir, ebedî cehennem azabından kurtulmak için Peygamberimiz'e, Kur'an ve İslama inanmayı şart, zarûrî ve mecbûrî görmüyor. Sadece tanımak insanı cehennem azabından kurtarmaya yetmeyeceği halde, İslâmî ölçüleri bir tarafa iterek sadece tanımayı cehennem azabından kurtulmaya yeterli görüyor.

Bu tefsiri kaleme alanlara göre, imanın 6 şartına değil, sadece ikisine yani Allah'a ve âhiret gününe inanmak yeterli.

Bu nasıl bir ölçü ki, Müslümanlar imanın 6 şartına inanmaları gerekirken, Hıristiyan ve Yahudilerin, 6 şarttan sadece ikisine inanmaları kâfi görülüyor.

Allah *(Celle Celâluhû)* gayr-i Müslimlere iltimas geçip de, -hâşâ- onlara imanın şartında tenzilat mı yapıyor?!

Bir nevi şöyle yani: Eğer müslümanım diyorsan imanın 6 şartını yerine getirmen şart. Yok eğer değilsen bu altıdan ikisine inanman yeterli. Kalan dördüne inanmasan da cennetliksin!.. Yani, Allah'ın meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine ve kadere inanman şart değil...

Bu tefsir öyle yazadursun, gerçek şu ki imanın 6 şartını yerine getirmeyenler cehenneme zümerâ...

Yukarıda görüldüğü gibi, **Kur'an Yolu** isimli Diyanet Tefsiri, Hıristiyan, Yahudi ve sâbiîlerin cennete girmeleri için üçüncü şartın, "**Allah'ın razı olduğu güzel işler yapmak**" olduğunu söylüyor.

Güzel işler diyorlar da bu güzel işlerin ne olduğunu açıklamıyorlar. İyi de bu **"güzel işler"** ne?

O kadar da karıştırmayın değerli okuyucular. Hiç mi güzel iş görmediniz hayatta. Güzel işler işte o... Meselâ ağaç yetiştirirsiniz, barışa yönelik işler yaparsınız, insanlara iyilik yaparsınız, trafik işaretlerine dikkat edersiniz, insanlara faydalı âletler yaparsınız falan. Bunlar kötü şeyler mi? Elbette güzel işler...

İşi ciddi olarak ele alacak olursaaak... Tefsir'in **"güzel işler"** diye tercüme ettiği, Kur'an-ı Kerim'de **"amel-i sâlih"** olarak ifade edilen iştir. Ehl-i sünnete göre amel-i sâlih, başta Allah'ın emrettiği farz ibâdetler olmak üzere bütün Müslümanların ibâdet olarak bildiği amellerdir. Yoksa, Allah ve resûlüne inanmadıktan sonra insan ağzıyla kuş tutsa, dünyayı ışıklandırsa ve yalancı cennet haline getirse bile bunların hiç biri asla amel-i sâlih olamaz.

Kur'an Yolu tefsiri lütfedip yazmış; orada okuyoruz, Zemahşerî ve Şevkânî gibi zatlar, Kur'an'a ve Peygamberimiz'e inanmayanların ebedî olarak cehennemde kalacaklarını söylüyorlar. Bir mason olan Reşid Rıza ile eskiden beri **"Cennet Kimsenin Tekelinde Değildir"** iddiasını sürdüren Süleyman Ateş ise Peygamberimiz'e ve Kur'an'a inanmayan Hıristiyan ve Yahudilerin de cennete girecekleri iddiasında bulunuyor. **Kur'an Yolu** tefsiri ise bu meselede Zemahşerî ve Şevkânî'nin değil, Reşid Rıza ve Süleyman Ateş'in tarafını tutuyor.

Bunu da kâfi görmeyip, **"İfadeleri net olmamakla beraber Mevdûdî'nin de bu görüşü paylaştığı anlaşılmaktadır"** diyerek Mevdûdî'yi de kendi safında göstermeye çalışıyor.

Değerli okuyucular!

Kur'an Yolu tefsiri, yukarıda da okuduğunuz gibi, imanın altı şartından dördünü yok sayıp sadece ikisini ele alıyor. Kendi kendine cennete girmek için üç şart sayarak bu üç şart hakkında da, **"Uhrevî** (âhiretteki) **kurtuluş konusunda Kur'an-ı Kerim'in ısrarla üzerinde durup vazgeçilmez gördüğü şartlar"** diyor.[2]

Peki bu doğru mu? Hayır! Hem yalan hem yanlış. Çünkü Kur'an ısrarla, Allah'ın peygamberlerine, meleklerine ve kitaplarına da iman etmenin üzerinde duruyor ve bunlara iman etmeyi vazgeçilmez şart olarak görüyor. Cibril hadisi olarak bilinen meşhur hadiste de kadere imanın şart olduğu beyan buyuruluyor...

Kur'an Yolu tefsiri, ortaya attığı bu yanlışa inanılması için şu âyetlere bakılmasını istiyor: *(özellikle bk. Bakara 2/136-137; Nisâ 4/47 136,150-152, 171-173).*

Gülünç!... Bu satırları kaleme alanlar acaba âlemi kör herkesi sersem mi sanıyorlar? Çünkü bir de bakıyor ve okuyoruz ki, bu âyetler **Kur'an Yolu** tefsirinin yazdığının tamamen tersini söylüyor.

Bunlar, acaba kimse okumayacak, doğruyu görmeyecek mi sanıyorlar? Acaba **"Biz bu âyetlerin numarasını veriyoruz ama, ya birileri okur da işin doğrusunu görürlerse"** diye düşünmüyorlar mı? Acaba, **"Ya birisi çıkar da yanlışlarımızı bir dergide yazarsa!"** diye düşünmüyorlar mı?

Demek ki düşün(e)miyorlar ki, âhiret kurtuluşunun üç maddeye bağlı olduğunu söyledikten sonra hâlâ **"Geçmişteki peygamberlerin tebliğ ettiği bütün ilâhî dinler gibi İslâmiyetin de özü budur"** diyebiliyorlar.

Pes doğrusu...

Sonra be kardeşim!

Bundan 1400 sene önce tebliğ edilen İslamın iman ve inanç hakkında ortaya koyduğu şartlar belli değilmiş gibi bunu belirlemek sana mı düştü?

İslamda imanın şartlarının 6 olduğu bilinmiyor değil ki sen kalkıp ta ebedî kurtuluşu üç maddeye bağlıyorsun?

Hangi hakla ve hangi salâhiyetle?

Değerli okuyucular! **Kur'an Yolu** tefsirini kaleme alanlar 4 kişi olduğu halde, gördüğünüz gibi son cümlelerimde muhatabım tek kişi imiş gibi bir ifade kullanıyorum. Çünkü biliyorum ki, yukarıdan beri tenkit ettiğim cümleler bu 4 kişiden sadece birisine, Hayrettin Karaman'a ait. Zira Hayrettin Karaman başka yerlerde de aynı şeyleri söylüyor. Oralarda söylediklerini burada da tekrarlamış.

Ne var ki, diğer üç zatın kanaatları böyle olmasa da onlar da bu meselede Hayrettin Karaman'a ortak sayılırlar. Çünkü aynı eserde onların da isimleri var. Bu yanlışın sadece Hayrettin Karaman'a ait olduğunu ben biliyorum ama birçok kimse bilmiyor. Bilmedikleri için de haliyle hepsini birden suçlayacaklardır.

2) Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir, cild: 1, sahife : 70. Birinci baskı.

ELMALI TEFSİRİ CEVAP VERİYOR

Yukarıda da söylediğim gibi, **Kur'anYolu** tefsiri Bakara sûresinin 62. âyet-i kerimesine hem yanlış mânâ veriyor hem de yanlış tefsir ediyor. Öyleyse gelin bu âyetin meâl ve tefsiri için bir de Elmalı tefsirine bakalım.

Önce Elmalı'nın verdiği meâli okuyalım. Meâl şöyle:

"Şüphe yok ki iman edenler, yahudiler, hıristiyanlar, sâbiîler, bunlardan her kim Allah'a ve âhiret gününe gerçekten iman eder ve salih bir amel işlerse elbette Rableri katında ecirleri vardır, bunlara bir korku yoktur ve bunlar mahzun da olacak değillerdir."

Gelelim Elmalı'nın bu âyeti tefsirine. Onu da okuyalım da **Kur'an Yolu** ile Elmalı tefsiri arasındaki farkı görelim ve kıyaslayalım.

Elmalı tefsirinin yazdıkları ve Hayrettin Karaman ve hempâlarına dolaylı olarak verdiği cevaplar şöyle: (Lütfen altı çizilen yerlere dikkat ederek okuyunuz.)

"Şüphe yok ki iman edenler, yani İslâmiyete görünüşte iman etmiş olanlar, yani, Muhammed dinini dilleriyle kabul ettiklerinden dolayı insanları arasında Müslüman sayılanlar...

Musa dinine mensup olan **Yahudiler...** İsa dinine mensup olan **Hıristiyanlar** ve... **Sâbiîler,** bu üç dinin dışındaki dinlerden olanlar...

Bunlardan her kim, Allah'a ve âhiret gününe, gerçekten dış görünüşleriyle ve **içyüzleriyle** (kalpten) **iman eder** ve bu imana yaraşır şekilde iyi bir iş yaparsa, şüphesiz bunların rableri katında ecir ve mükâfatları vardır. Bunlara korku yoktur ve bunlar mahzun da olacak değillerdir. Yapılan korkutmalar, uyarı ve tehditler bunlar hakkında değildir.

-Bakara sûresi 38. âyette beyan buyurulduğu üzere- İnsanlar, Âdem'in sulbünden yeryüzüne indikleri zaman Cenab-ı Hak kendilerine **"Eğer benden size bir hidâyet gelir de kim benim bu doğru yoluma uyarsa, işte onlara herhangi bir korku yoktur ve onlar üzüntü de çekmeyeceklerdir"** diye herhangi bir zamanda gelen hidayetine (doğru dine) uymaları şartıyla bunu vaad etmemiş miydi?

İşte Âdem'in tevbesinin neticesi olan o ilâhi vaad sonsuza kadar sürüp gidecek olan genel kanundur. Bu âyet de ilâhî kanunun bir inkişâfıdır.

Şu halde, Yahudiler gibi zillet ve meskenete düşenler ve Allah'ın gadabına uğramış olanlar bile her ne zaman tevbe eder, Allah'a ve âhiret gününe cidden iman ederek, **Allah'ın son zamanda gönderdiği hidayete** (İslama) **uyar** ve ona göre sâlih amel işlerlerse, o gazaptan kurtulurlar, Allah katında ecir ve mükâfat bulurlar. Lakin bundan yararlanmak için görünüşte yani insanlar arasında mü'min ve müslüman sayılmak yetmez. Hatta belli bir süre sâlih bir kişi olarak yaşamak da kafi gelmez. O imanda sebat edip güzel bir sonla yani son nefeste iman ve güzel amel ile Allah'a kavuşmak lâzımdır.

Bu sûrenin baş tarafında (Bakara sûresi, âyet: 5) **"İşte onlar rablerinden gelen bir hidâyet üzeredirler ve gerçekten kurtuluşa erenler de ancak onlardır"** müjdesinin

kimlere mahsus olduğu bilinmektedir ve bunda **"Sana indirilene ve senden önce indirilene inananlar"** şartı da bulunmaktadır. (Demek ki neymiş? Peygamberimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'e indirilen Kur'an'a inanmak lâzımmış. A.E.)

Bunun için, âhirete iman ve gerçek anlamda yakîn de bütün peygamberlerle birlikte **Hz. Muhammed** *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*'**e ve ona indirilen kitaba iman** etmiş olanlara mahsus bulunduğu tebliğ edilmişti.

Şu halde, **"Allah'a ve âhiret gününe iman eden ve sâlih amel işleyen"** cümlesiyle beyan buyurulan gerçek imanın, Hz. Muhammed'in peygamber olarak gönderilmesinden sonrakiler diye tefsir edilmesi lâzım geldiğinde hiç şüphe yoktur.

Zaten bu âyetin, bilhassa bu noktadan İsrailoğullarına hitap şeklinde bir özet olup, bütün bu açıklamaların İslam dinine davet hususunda, (Bakara sûresi 41. âyetteki) **"Sizin yanınızda bulunan kitabı doğrulayan bu kitaba** (Kur'an'a) **iman edin ve onu ilk inkâr eden olmayın"** ilâhî emrini desteklemek için gelmiş olduğunda şüpheye yer yoktur.

Hz. Muhammed'in *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* peygamberliğinden önce Allah'a ve âhiret gününe iman eden ve iyi amel işleyenler bile Tevrat ve İncil hükmünce geleceğin büyük peygamberine iman ile mükellef idiler. Buna işaret olmak üzere (Bakara sûresi 40. âyette) **"Ahdimi yerine getirin"** buyurulmuştu.

Hal böyle iken, **Hz. Muhammed'in peygamberliğinden sonra onu inkâr edenler arasında gerçek iman ehli bulunduğu ihtimali kalır mı?** Allah'a ve hesap gününe imanı bulunan ve bu imana uygun sâlih amel işleyecek olan kimselerin **Hazreti Muhammed'in** *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* **peygamberliğini inkâr etmelerine imkân var mı?**

Tarih sayfalarının şahitliğinde Hz. Muhammed'in *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* peygamberliğinden daha açık, daha belirgin hangi peygamberlik vardır? Öyleyse, gökyüzündeki yıldızlardan bazılarını kabul edip de güneşi inkâr edenlerin Allah'a *(Celle Celâluhû)* karşı imanlarında ciddiyet ve samimiyet olduğunu düşünmek gerçekle bağdaşmayan bir çelişki olur.

Dikkat çekici olan şey şu ki: Bu âyette iman, biri insanların görüp bildiği, diğeri Allah *(Celle Celâluhû)* katında geçerli gerçek iman olmak üzere iki defa zikredilmiş ve en başta **"İman edenler"** sözü Yahudilere, Hıristiyanlara ve sâbiîlere karşı tutulmuştur. Demek ki, bu üçü, Kur'an'ın söz konusu ettiği imanın mutlak/kesin olarak dışındadırlar.

Bununla beraber, zâhirî/dış görünüş itibariyle iman edenler bunlarla eşit tutulmuş ve hepsinin kurtuluşu kâmil iman ve sâlih amel şartına bağlı gösterilmiştir.

Demek ki, gerek zâhirî/görünüşte iman eden Müslümanlar, gerek Müslümanların dışında kalan Yahudi, Hıristiyan, sâbiî vesâire, Kur'an'da yer aldığı şekilde Allah'a *(Celle Celâluhû)* ve âhiret gününe dış görünüşte ve içyüzüyle cidden iman eder ve sâlih amel yaparlar ve bunda sebat gösterirlerse, o zaman **"Onlara korku yoktur ve onlar mahzun da olmayacaklar"** ifadesinin sırrına mazhar olacaklardır ki, bunda da İslam dininin davetiyle ve hidayetiyle bütün insanlara açık ve dünya çapında bir din olduğu meydana çıkar....."

Değerli okuyucular! Gördüğünüz gibi, Elmalı tefsiri Müslümanları iman konusunda yanlışlara sevk etmeye çalışanlara böyle ilmî darbeler indiriyor. Bu darbelerin daha açık anlaşılması için bazı yerlerin altını çizdik.

Kur'an Yolu tefsirinin yanlışlarına darbeler indiren, sadece Elmalı tefsiri değil. Fahreddin Râzî'nin **Tefsir-i Kebir**'i de Elmalı'nın cephesinden DİB tefsirine bombalar yağdırıyor.

Celâleyn tefsiri de **"Uzun söze ne hâcet"** dercesine, DİB tefsirine ret olarak tek bir atış yapıyor.

Beydâvî tefsiri de **Celâleyn** gibi yapıyor. **"Anlayana sivri sinek saz, anlamayana davul zurna az"** kabilinden işin doğrusuna temas ediyor ve Hayrettin Karaman'ın sakîm düşüncesinin yakınından bile geçmiyor.

Seyyit Kutub bile **Fî Zılâli'l-Kur'an**'da **"Hz. Peygamber'in bi'setinden sonra cihan tarihinde nihâî akîde şekli meydana çıkmıştır"** diyerek gereken itirazını yapıyor.

Onun itirazı aslında bu kadar yumuşak olmazdı. Hayatta olsa ve bu yanlışları duysaydı, Müslümanların imanlarının tabii düşmanı olup maddeten de iliklerini emen Hıristiyanların amansız düşmanı olan birisi olarak, Hayrettin Karaman'ın yanlış fikriyatına karşı çok sert bir çıkış yapardı. Yapardı da bu yanlış fikir sahiplerini Hıristiyan ve Yahudilerle beraber mi sayardı ne yapardı o kadarını bilemem.

Son olarak, Ömer Nasuhi Bilmen'in **Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meâl-i Âlisi ve Tefsiri** isimli eserinde, "İslama inanmayanların kendilerini kurtaracakları ve cennete girecekleri" kanaatına asla yanaşmadığını ifade etmiş olalım.

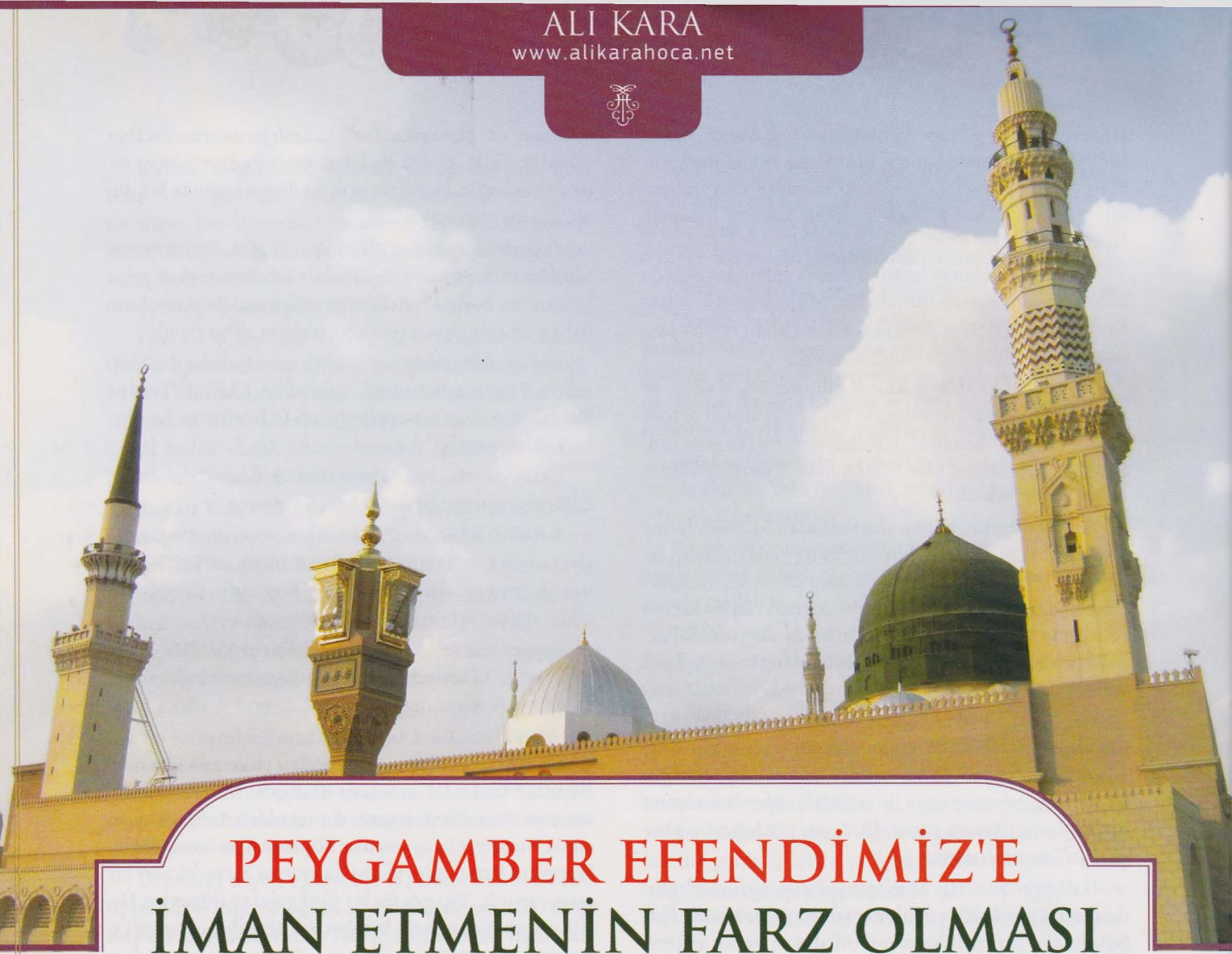
Asırlardır kaleme alınan ehl-i sünnet tefsirlerinin yazdıkları da hep aynı. Hepsini zikretsek yazı daha da uzayacak. En iyisi burada keselim ve yazımızı şu cümleyle bitirelim:

Nasıl Kur'an yolu ise, **Kur'an Yolu** isimli sözümona tefsir, böylece ehl-i sünnet olan bütün tefsirlerden ayrılmış ve iyot gibi tek başına ortada kalmış bulunuyor.

Gerçi tek başına değil. Peygamberimiz'e ve Kur'an'a inanmayanların da cennete girecekleri fikrinde Dinlerarası Diyalog erbabı, Süleyman Ateş ve mason Reşid Rıza onlarla aynı kanaatte. Hayrettin Karaman zaten Dinlerarası Diyalog faaliyetini yürütenlerin **"DANIŞMAN"**ı...

Değerli okuyucular! Biz bu tenkidi hevamıza göre yapıyor değiliz. İslamda bir tefsir usulü vardır, Kur'an âyetleri ona göre tefsir edilir. Biz, yanlış tefsir yapılmasında bu yanlışa düşenler adına tehlike görüyoruz. Şunun bilinmesini arzu ederiz ki, birilerinin hiçbir kâideye uymadan, Kur'an'ı kendi düşüncelerine göre tefsir etmelerine karşı çıkmamızın sebebi şu hadis-i şeriftir:

Men fessere'l-Kur'âne bi re'yihî fekad kefer...

PEYGAMBER EFENDİMİZ'E İMAN ETMENİN FARZ OLMASI

Allahu Teâlâ buyurdu: **"Allah'a, Resulüne ve indirdiğimiz Nur'a (Kur'an'a) iman edin."** *(Teğabun Sûresi: 8)*

"Allah'a ve ümmi Nebi olan Resulüne de iman edin.." *(A'raf Sûresi: 158)*

Nebi olan Muhammed *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'e iman, kesinleşmiş muayyen (kati) bir vecibedir ki, iman bu olmadan meydana gelmez. İslam bu olmadan sahih olmaz. [1]

Allahu Teâlâ buyurdu: **"Kim Allah'a ve resulüne iman etmezse, (bilsin ki) muhakkak biz, kafirler için şiddetli yakıcı ateş hazırladık."** *(Fetih Sûresi: 13)*

Fakih Ebu Muhammed el Hûşeni, Ebu Ali et Taberi, Abdul Ğafir el Farisi, ibni Umreveyh, ibni Sufyan, ebul Huseyn, Ümeyye bin Bestam, Yezid bin Zürey', Alâ bin Abdurrahman bin Ya'kub'tan Ravh, oda babasından, oda Ebu Hureyre'den *(Radıyallahu Anhu)* rivayetle Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Allah'tan başka ilah olmadığına şahitlik edip, bana ve getirdiklerime iman edinceye kadar, insanlarla savaşmakla emrolundum. Bunun yaptıklarında, benden canlarını ve mallarını korumuş olurlar; ancak hakları müstesnadır. Hesapları Allah'a aittir."

Kâdı Ebul Fazl *(Müellif Allah onu muvaffak eylesin)* şöyle der: Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'e iman, Nübüvvetini ve Allahu Teâlâ'nın O'nun için verdiği Risaletini tasdik, Allah *(Celle Celâluhû)* tarafından getirdiklerinin ve söylediklerinin tamamını tasdiktir. Kalbin bunları tasdikinin, O'nun Allah'ın Resulü olduğuna lisanın şehadetine mutabık olmasıdır.

Bunları kalben tasdik ile lisanın (bunları şehadetiyle) söylemesi biraraya toplaşırsa, O'na iman ve O'nu tasdik tamam olmuş olur.

Bu hususta bir rivayet, Abdullah ibni Ömer'in *(Radıyallahu Anhuma)* hadisinde geldiği gibidir: **"Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın**

1) İmanın tahakkuku ancak peygambere de inanmakla hasıl olur. Sadece Allaha inanmak, imanın diğer maddelerini göz ardı etmek, özellikle Peygamberi devre dışı bırakmak asla imanla bağdaşmaz. Hıristiyanlar İsa *(Aleyhisselam)*'ya ilah diyerek onun peygamberliğini inkar ederler.

Resulü olduğuna şehadet edinceye kadar, insanlarla savaşmakla emrolundum." *(Müslim: 52-53 Buhari: 1/14)*

Bu hususu Cebrail hadisinde biraz daha açıkladı:

Orada şöyle der: Bana islamdan haber ver!

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu: "Allah'tan başka ilah olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın Resulü olduğuna şehadet etmendir." Daha sonra islamın rükünlarını zikretti (Namaz, oruç, zekat ve hac.) Sonra Cebrail imandan sordu:

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu: **"Allaha, meleklerine, kitaplarına, Peygamberlerine iman etmendir..."** *(Buhari: 1/20)*

Netice olarak deriz ki; Allah'a (ve O'ndan gelenlere) iman, kalb ile kesin itikada muhtaçtır. İslam, lisan ile söylemeyi gerekli kılar. *(İman kalbin kesin kabulü ve tasdiki olur. Bunun zahirde bilinmesi dil ile söylenmeyi gerektirir ki bu da islamdır.)* İşte bu hal, tam olarak övülen durumdur.

Zemmedilen (kınanmış) hale gelince; dil ile şehadet edip, kalb ile tasdik etmemektir. İşte bu nifaktır.

Allahu Teâlâ buyurdu:

"Sana münafıklar gelip -şehadet ederiz ki sen Allah'ın Resulüsün- derler. Allah bilir ki sen, elbette Allah'ın Resülüsün. Allah şehadet eder ki münafıklar, elbette yalancıdırlar." *(Münafikun Sûresi: 1)*

Yani: Onlar, kalben bunu tasdik etmedikleri halde, itikad ve tasdik ettiklerine dair olan şu sözlerinde yalancıdırlar. Onların kalpleri bunu tasdik etmeyince, kalplerinde olmayanı dilleriyle söylemeleri onlara menfaat vermedi. Böylece iman (mü'min) isminden çıkmış oldular. Ahirette onlar için islam hükmü olmayacak, zira onlarda iman yoktur. Cehennemin en aşağısında olan kafirlere katılırlar.

Dil ile şehadet getirerek islamı açıklamalarıyla onlar için dünya hükümleriyle alakalı olarak, idareciler ve islam hakimleri katında zahirde islam alametlerinden açıkladıkları şeyler sebebiyle (onlar için) islam hükmü kalır. Zira insanlar için, başkalarının sırlarını bilmeye yol yoktur, saklı hallerin dille söylenmesiyle emrolunmadılar. Bilakis Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* saklı haller üzerine hüküm verilmesinden men etmiş ve bunu zemmetmiştir.

(Dil ile iman kelimesini söyleyen birini öldüren Üsame bin Zeyd'e) şöyle demiştir: **"Kalbini yarıp (baktın) mı?"** *(Müslim: 96)*

Söz (dil ile ikrar) ve kalbin kesin itikadı (kalben tasdik) arasındaki fark, Cebrail hadisinde ifade edilen şeydir: **"Şehadet islamdandır, tasdik imandandır."** *(Buhari: 1/20)*

(Şehadet kelimesi dil ile söylenir, böylece kişinin müslüman olduğunu anlarız. İmanın karar yeri kalp'tir. Kalbin tasdiği olmadan iman kabul değildir.)

Bu iki şey arasında başka iki hal kaldı.

Birinci hal: Kalbi ile tasdik etmesi, sonra şehadeti lisanıyla söylemeye uygun bir zaman bulamadan vefat etmesi. Bunun hakkında ihtilaf olunmuştur. Bazı alimler, söz ile (dil ile ikrar) söylemeyi imanın tamam olması için şart koşmuşlardır. Bazıları bunu (dil ile ikrar edeni) cenneti kazanan mü'min olarak görmektedir. Zira Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Kalbinde imandan zerre ağırlığında bulunan kişi cehennemden çıkar." *(Müslim: 93 Buhari: 1/13)*

Burada, kalbten başkasını zikretmemiştir. Bu kişi, kalbi ile mü'mindir, âsi değildir, başka (emirleri) terk ederek haddi aşmış değildir. Şu vecihte sahih olan budur.

İkinci hal: Kalbi ile tasdik etmesi, şehadetten kendine lazım gelen şeyi bilmekle birlikte dil ile (şehadeti) söylemeden müddeti uzatması. Ömründe bir kaç kere, hatta bir kere bile tekrar etmemiş olması. Bu kişi hakkında da ihtilaf olunmuştur.

Denildi ki: Bu kişi mü'mindir, zira tasdik edicidir. Dil ile şehadeti söylemek ameller kısmındandır. O kişi dil ile söylemeyi terk ettiği için asidir, ancak cehennemde ebedi kalmaz.

Denildi ki: Bu kişi kalbinin kesin itikadı, lisanı ile şehadeti söylemeye eklenmedikçe mü'min değildir. Zira şehadeti şöylemek, akti (kesin itikadı) ortaya çıkartmaktır, imanı kendine lazım kılmaktır. Bu ise, akit (kalbin kesin itikadı) ile irtibatlıdır. Mühlet olmakla birlikte tasdikin tamam olması, ancak dil ile söylenmekle tamam olur. Sahih olan görüşte budur.

Bu nebze açıklamalarımız, islam, iman ve onların kısımları, artma ve eksilmeleri hakkında sözün genişliğiyle ele alınmasına götürür. İmanın cüzlere bölünmesinin imkansız olması, sırf tasdik üzere olup kendisinde toplu olarak bulunması sebebiyle mi sahih olmaz.

İmanda artışa giden şey, amele döner, veya kendisinde sıfatların ihtilafıyla ve hallerinin faklılığıyla, yakini kuvvet, samimi itikad, marifetlerin açığa çıkması, hallerinin devamlılığı ve kalb huzuru gibi bazı hususlar arız olur.

(İman, maddeleri itibarıyla artmaz eksilmez; ancak kuvveti, fazileti, yakini, nuru artar. Bunlar da amellerle alakalıdır.)

Bu hususları açıklamak, şu telifimizin maksadını aşar. Şu zikrettiklerimiz, inşaallah kasdettiğimiz şeyler hakkında yeterlidir.

PEYGAMBER EFENDİMİZ'E (SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM) İTAATİN VACİP OLMASI

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'e itaatin vacib olmasına gelince; O'na (peygamberliğine) iman ve getirdiği şeyleri tasdik vacip olunca, O'na itaat etmekte vacip olmuştur. Zira bunlar, O'nun getirdiği şeylerdir: Allahu Teâlâ buyurdu:

"Ey iman edenler! Allah ve Resulüne itaat edin." *(Enfal Sûresi: 20)*

"Deki: Allah ve Resulüne itaat edin." *(Âli İmran Sûresi: 32)*

"Allah ve Resulüne itaat edin, belki rahmet olunursunuz." *(Âli İmran Sûresi: 132)*

"Eğer O'na itaat ederseniz, hidayet bulursunuz." *(Nur Sûresi: 54)*

"Kim Resule itaat ederse, muhakka Allaha itaat etmiş olur." *(Nisa Sûresi: 80)*

"Resul size neyi getirmişse onu alın, hangi şeyden sizi men etmişse, ondan uzak durun." *(Haşr Sûresi: 7)*

"Kim Allah ve Resulüne itaat ederse, işte onlar..." *(Nisa Sûresi: 69)*

"Hangi Resulü göndermişsek, ancak Allahın izniyle ona itaat edilmesi içindir." *(Nisa Sûresi: 64)*

Allahu Teâlâ, Resulüne itaati, kendisine itaat yapmış, O'na taati, kendine taate yakın etmiştir. Bunun üzerine çok fazla sevap vaad etmiştir. O'na muhalefeti, kötü akıbet (imansız ölmek) ile tehdit etmiştir. O'nun emrine yapışmayı ve yasaklarından uzak durmayı da vacip kılmıştır.

Müfessirler ve imamlarımız der ki: Resûlullaha *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* taat, Onun sünnetlerine yapışmakla ve getirdiklerine teslim olmakla olur.

Şöyle derler: Allahu Teâlâ hangi peygamberi göndermişse, mutlaka gönderilen kavmin üzerine o resule itaati farz kılmıştır.

Şöyle derler: Kim Resule sünnetlerinde itaat ederse, farzlarında Allah'a itaat etmiş olur.

Sehl ibni Abdullah'a islam şeriatlerinden soruldu; Haşr sûresinin 7. ayetini okudu: **"Resul size neyi getirmişse onu alın, hangi şeyden sizi men etmişse, ondan uzak durun."**

Semerkandi der ki: Şöyle denildi: Allah'a farzlarında itaat edin, Resule sünnetlerinde itaat edin.

Denildi ki: Size haram ettiği şeyler hususunda Allah'a itaat edin. Tebliğ ettiği şeylerde Resule itaat edin.

Şöyle denilir: Allahu Teâlâ için rububiyyet ile şehadet ederek Allah'a itaat edin, Nebi için nübüvveti ile şehadet ederek O'na itaat edin.

Ebu Muhammed bin Attab bu rivayeti, bizzat kendisine okuyarak, o da Hatim bin Muhammed'e, Ebu-l Hasen Ali bin Muhammed bin Halef, Muhammed bin Ahmed, Muhammed bin Yusuf, Buhari, Abdan, Abdullah, Yunus Zühri'den, kendisine Ebu Seleme bin Abdurrahman'ın şöyle haber verdiğini bize rivayet etti: Kendisi Ebu Hureyre'nin şöyle dediğini işitti: Resûlullah *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu:

"Kim bana itaat ederse, muhakkak Allah'a itaat etmiştir. Kim bana asi olursa, muhakkak Allah'a asi olmuştur. Kim emîr (idareci) **olarak tayin ettiğim kişilere itaat ederse, muhakkak bana itaat etmiştir. Kim de emîr'ime asi olursa, muhakkak bana asi olmuştur."** [2]

Resule itaat, Allah'a itaattendir. Zira, O'na itaati Allahu Teâlâ emretmiştir. Resule itaat, Allahu Teâlâ'nın emrettiği şeye yapışmaktır, Allah'a itaattir.

Allahu Teâlâ, cehennem çukurlarında bulunan kafirlerin durumunda hikaye ederek şöyle buyurdu:

"O gün, yüzleri ateşte döndürülür. Şöyle derler: Vay bize nolaydı da Allah'a ve Resule itaat etseydik." *(Ahzab Sûresi: 66)*

Temenninin kendilerine fayda vermediği yerde, Resule itaat etmeyi temenni edecekler.

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu:

"Sizi bir şeyden men ettiğimde ondan sakının. Size bir şeyle emrettiğimde, ondan gücünüzün yettiğini yapın." [3]

Ebu Hureyre *(Radıyallahu Anhu)*'nun, Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'den rivayet ettiği hadisi şerifte: **"Ümmetimin tamamı cennete girerler, ancak (iba' eden) yüz çeviren müstesnadır."**

Dediler ki: Ya Resulallah! Kim iba' eder (Yüz çevirir.)?

Buyurdu: **"Kim bana itaat ederse cennete girer. Kim bana asi olursa, muhakkak yüz çevirmiştir."** *(Hakim)*

Diğer bir sahih hadiste Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu: "Benim ve Allahu Teâlâ'nın beni kendisiyle gönderdiği şeyin misali, bir kavme giden bir adamın misali gibidir. Onlara dedi ki: Ey Kavmim! Muhakkak ben, gözlerimle düşman ordusunu gördüm. Muhakkak

2) Müslim: 1366
3) Müslim: 975

ben, açıkça korkutanım (size haber verenim), (tedbir alıp) kurtulun!

Kavminden bir kısmı ona itaat ettiler ve gece yarısı yola çıktılar.

Sükûnetle gittiler ve kurtuldular. Onlardan başka bir kısmı da (haber vereni) yalanladılar ve yurtlarında sabahladılar. Düşman ordusu onları sabahleyin yakaladı ve onları helak edip köklerini kazıdı. (Hepsini öldürdüler.) İşte bu (bahsedilen misal), bana itaat edip getirdiklerime tabi olanların ve bana asi olup Hak'tan getirdiklerime asi olanların misalidir."

Başka bir hadisi şerifte misali şudur: Bir saray bina edip onda ziyafet tertipleyen kişi gibidir. Ziyafet (e gelinmesi) için davetçi gönderdi. Kim davetçiye icabet ederse (sözünü dinleyip davete gelirse), saraya girer, ziyafet sofrasından yer. Kim davetçiye icabet etmezse, saraya girmez ve ziyafetten yemez. *(Buhari: 8/126)*

Misaldeki saray cennettir, davetçi Muhammed *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'dir. Kim Muhammed'e *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* itaat ederse, muhakkak Allah'a *(Celle Celâluhû)* itaat etmiştir. Kim Muhammed'e *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* asi olursa, muhakkak Allah'a *(Celle Celâluhû)* asi olmuştur. Muhammed *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* insanların arasını ayırt edendir. (İman edenle, iman etmeyenleri ortaya çıkartır.)

PEYGAMBER EFENDİMİZ'E (SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM) İTTİBANIN VACİP OLMASI

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'e tabi olmanın, sünnetine yapışmanın ve hidayetine uymanın vacip (farz) olmasına gelince; bu hususlarda Allahu Teâlâ şöyle buyurdu:

"(Resûlüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir." *(Ali İmran Sûresi: 31)*

"Öyle ise Allah'a ve ümmî Peygamber olan Resûlüne ki o, Allah'a ve Onun sözlerine inanır; iman edin ve O'na tabi olun ki doğru yolu bulasınız." *(A'raf Sûresi: 158)*

"Hayır, Rabbine andolsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar." *(Nisa Sûresi: 65)*

Yani: Senin hükmüne boyun eğerler. Boyun eğdikleri vakitte şöyle derler: Selleme, istesleme, eşleme. (Boyun eğdi, kabullendi, teslim oldu.)

Şöyle buyurdu: **"Yemin olsun, onlarda sizin için, Allah'ı ve ahiret gününü arzu edenler için güzel bir örnek vardır. Kim yüz çevirirse şüphesiz Allah, zengindir, hamde lâyık olandır."** *(Mümtehine Sûresi: 6)*

Muhammed bin Ali Tirmizi der ki: Resulde üsve (örnek), O'na uymaktır, sünnetine tabi olmaktır, söz veya işlerde O'na muhalefeti terk etmektir.

Müfessirlerden bir çoğu bu manada konuşmuşlardır. Şöyle denilmiştir: Bu ayet, O'nunla (savaşa gitmeyip) geri kalanlara azar ve sitem etmektir.

Sehl, Fatiha sûresinin 7. ayeti **"Üzerlerine gazab olunanların gayrısı..."** ayeti hakkında şöyle der: Sünnete tabi olmaktır. Allahu Teâlâ bununla onlara emretti. O'na tabi olmakla hidayet bulacaklarını vaad etti. Zira Allahu Teâlâ onları temizlemek için, Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'i hidayetle ve Hak din ile gönderdi, onlara Kitap ve sünneti öğretti, onları dosdoğru yola hidayet etti (ulaştırdı), başka ayetlerde de Allahu Teâlâ onlara, eğer Peygamberine tabi olurlarsa, kendi hevaları ve nefislerinin meylettiği şeyler üzerine O'nu tercih ederlerse, onlar için mahabbetini ve mağfiretini vaad etti.

Muhakkak imanlarının sahih olması, O'nun için boyun eğmeleri (tam teslim olmaları), hükmüne razı olmaları ve O'na karşı itirazı terk etmeleri iledir.

Hasen'den şöyle rivayet edildi: Bazıları şöyle dediler: Ya Resulallah! Biz Allahı seviyoruz. Allahu Teâlâ şu ayeti indirdi:

"(Resûlüm!) De ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir." *(Ali İmran Sûresi: 31)*

Rivayete göre bu ayet, (yahudi olan) Ka'b bin Eşref ve başkaları hakkında inmiştir. Onlar şöyle demişlerdi: 'Biz, Allahın oğulları ve sevgilileriyiz. Biz, Allahı en çok sevenleriz.' Bunun üzerine Allahu Teâlâ bu ayetleri indirdi.

Zeccac derki manası: **"Şayet Allahı seviyorsanız..."** O'na taati kasdediyorsanız, size emrettiği şeyleri yapın; zira kulun Allah ve Resulüne mahabbeti, o ikisine itaati iledir. O ikisinin emrettiğine razı olmasıdır. Allah'ın onları sevmesi, onların günahlarını affetmesidir, rahmetiyle onlara ihsan etmesidir.

Şöyle denilir: Allah *(Celle Celâluhû)* tarafından sevgi, koruma ve muvaffak kılmadır. Kuldan mahabbet, itaattir. Şairin dediği gibi:

Sevdiğini izhar ederek ilahına asi oluyorsun.
Yemin olsun ki şu açık bir kaidedir.
Şayet sevginde sadık olsaydın, elbette O'na itaat ederdin.
Muhakkak seven, sevdiğine itaat eder.

Şöyle denilir: Kulun Allah'a mahabbeti, O'nun için tazim etmesidir, O'nun heybetinden korkmasıdır. Allah'ın kula mahabbeti, ona rahmet etmesidir, onun için güzellikleri irade etmesidir. Onu medh etmesi ve övmesi manasında olur.

Kuşeyri der ki: (Mahabbet) Rahmet, irade ve medih manasında olunca, bu durumda Allahu Teâlâ'nın zatının sıfatlarından olur.

Bundan sonra, Allah *(Celle Celaluhu)*'ın yardımıyla, kulun sevgisine dair zikrettiklerimizden daha başka hususların beyanı gelecektir.

Bize Ebu İshak İbrahim bin Ca'fer el Fakih (Musanifin hocası) haber verip dedi: Bize ebul Esbağ İsa bin Sehl haber verdi, ebul Hasen Yunus bin Meğis el Fakih kendisine okumamla nakletti ki ikisi (İsa ve Yunus) dediler: Hatim bin Muhammed bize haber verip dedi: Bize ebul Hafs el Cüheni haber verdi. Bize ebul Bekir el Âcurriyyi dedi; İbrahim bin Musa el Cevzi, Davud bin Rüşd, Velid bin Müslim, Sevr bin Yezid'den, Halid bin Ma'dan'dan Abdurrahman bin Amr el Eslemi, Hucri el Kelaiyyi, İrbaz bin Sariye'den, Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in vaazıyla alâkalı hadisinde, Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in şöyle buyurduğunu haber verdi:

"Sünnetime yapışın, raşit olan hidayet üzere olan halifelerimin de sünnetine yapışın, azı dişlerinizle onları ısırın (sımsıkı tutunun). İşlerin uydurulanlarından sakının, zira her bir ihdas (dinde yapılan yenilik), bid'attır, her bir bid'at sapıklıktır." [4]

Cabir'in aynı manadaki hadisinde şöyle ziyade etti: **"Her sapıklık, cehennemdedir."** *(Müslim: 592)*

Ebi Rafi' nin, Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'den rivayetinde:

"Sizden birinize koltuğuna yaslandığı halde kavuşmayayım; ona benim emrettiğim emirlerimden biri veya yasak ettiğim şeylerden biri ulaşır da şöyle der: Bilmiyorum! Biz, Allah'ın kitabında neyi bulursak ancak ona tabi oluruz." *(Ebu Davud, Tirmizi, İbni Mâce)*

Aişe'nin *(Radıyallahu Anhâ)* rivayet ettiği hadisi şerifte şöyledir;

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* bir şey yaptı da o hususta O'na ruhsat (müsaade) verildi. Bazıları o işi yapmaktan uzak durdu. Bu durum Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'e ulaştı, (söze başlamadan evvel) Allah'a hamd etti ve sonra şöyle dedi:

"Benim yaptığım şeyden uzak duran kişilerin hali nedir? Allah'a yemin olsun ki, elbette ben, Allah'ı onlardan çok daha iyi bilirim, Allah'a karşı onlardan çok daha fazlasıyla huşu' ederim." [5]

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'den şöyle buyurduğu rivayet edildi:

"Kur'an onu kerih görene zor/ağır gelir. Kur'an hakemdir. Kim benim hadislerime yapışırsa, onları anlarsa, onları (korur), **ezberlerse,** (ahirette) **Kur'anla birlikte gelir. Kim Kur'ana karşı gevşeklik gösterirse, hadislerime karşı gevşek davranırsa** (onları basite alırsa), **dünya ve ahirette hüsranda olur. Ümmetime, sözlerimi almaları ve emrime itaat etmeleri, sünnetime tabi olmaları emrolundu.**

Kim sözüme razı olursa, muhakkak Kur'ana razı olmuş olur." [6]

Allahu Teâlâ buyurdu: **"Resul size neyi getirmişse onu alın..."** *(Haşr Sûresi: 7)*

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu: **"Kim bana uyarsa, o bendendir. Kim sünnetimden yüz çevirirse, o benden değildir."**

Ebu Hureyre *(Radıyallahu Anhu)* Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in şöyle dediğini rivayet etti:

"Muhakkak sözlerin en güzeli Allah'ın Kitabıdır. Hidayetin en hayırlısı Muhammed'in hidayetidir. İşlerin en şerlisi, ihdas (icat) edilenleridir." [7]

Abdullah bin Amr bin As *(Radıyallahu Anhu)*'dan, Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in şöyle buyurduğu rivayet edildi: **"İlim üçtür, ondan gayrısı (ziyade olan) fazilettir. Muhkem ayetler veya kaim olan (devam eden) sünnet, veya adaletli farzlar."** [8]

Hasen bin Ebi Hasen'den *(Allah her ikisine rahmet eylesin)*, Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'den şöyle dediği rivayet edildi: **"Sünnet üzere yapılan az amel, bid'at üzere yapılan çok amellerden daha hayırlıdır."** [9]

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu:

"Allahu Teâlâ kulu, yapıştığı (tatbik ettiği) sünnetler sebebiyle cennete girdirir."

Ebu Hureyre'den rivayetle Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu:

"Ümmetimin fesada uğradığı zamanda sünnetime yapışan (sünnetlerimi tatbik eden) için, yüz şehid sevabı vardır." [10]

4) İbni Mace: 15

5) (Buhari: 9/120) Sünnetleri hafife alanlar, onlar örf ve adetti, zaittir lazım değildir gibi laflarla sapıtanlara ne demeli.....

6) Deylemi

7) İbni Mâce 17

8) (İbni Mâce: 21) Adaletle verilen hükümler veya mirasta beyan edilen farz hisseler.

9) Abdurrezzak mürsel olarak Ma'mer'den rivayet etti.

10) Taberani Evsat'ta rivayet etti.

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu: **Muhakkak İsrailoğulları yetmiş iki millete ayrıldılar. Benim ümmetim de yetmiş üç millete ayrılacak. Bir fırka hariç hepsi cehennemdedir.**

Dediler ki: Ya Resulallah! Onlar (kurtulan bir fırka) kimlerdir?

Buyurdu: **"Bu gün ben ve ashabımın bulunduğu hal (itikad ve amel) üzere olanlardır."** [11]

Enes'ten rivayetle Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu:

"Kim sünnetimi ihya ederse (tatbik ederse), muhakkak beni diriltmiştir. Kim beni diriltirse, cennette benimle birlikte olur." [12]

Amr bin Avf el Müzeni, Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in Bilal bin Haris'e şöyle buyurduğunu rivayet etti:

"Benden sonra, öldürülen (yok edilen) sünnetlerimden birini kim diriltirse (tatbik ederek canlandırırsa), muhakkak onun için, o sünneti tatbik edenlerin sevabı kadar mükafaat vardır ki, tatbik edenlerin ecrinden bir şey noksan edilmez.

Kim, Allah ve Resulünün razı olmadığı sapıklık üzere bir bid'at icat ederse, onu işleyenlerin günahları kadar bu (icat eden) kişi üzerine günah vardır ki, onu işleyen insanların günahından bir şey noksan edilmez." [13]

PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN (SALLALLAHU ALEYHİ VE SELLEM) EMRİNE MUHALEFETİN TEHLİKESİ

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in emrine muhalefet ve sünnetini değiştirmek sapıklıktır, Allahu Teâlâ tarafından üzerine mahrum kalmak ve azaba düçar olmakla tehdid edilen bir bid'attır. Allahu Teâlâ buyurdu:

"Bu sebeple, onun emrine aykırı davrananlar, başlarına bir belâ gelmesinden veya kendilerine çok elemli bir azap isabet etmesinden sakınsınlar." *(Nur Sûresi: 63)*

"Kendisi için doğru yol belli olduktan sonra, kim Peygamber'e karşı çıkar ve müminlerin yolundan başka bir yola giderse, onu o yönde bırakırız ve cehenneme sokarız; o ne kötü bir yerdir." *(Nisa Sûresi: 115)*

Bize ebu Muhammed Abdullah bin ebi Ca'fer ve Abdurrahman bin Attab kendilerine okumamla haber verdiler ve dediler: Ebul Kasım Hatim bin Muhammed, Ebul Hasen el Kâbisi, ebul Hüseyin bin Mesrurr ed-Dabbağ, Ahmed bin ebi Süleyman, Sehnun bin Sa'id, ibni Kâsım, Malik A'la' bin Abdurrahman'dan o da Ebu Hureyre'den *(Radıyallahu Anhu)* haber verdiğine göre Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* bir kabristanlığa çıktı.. Hadisi şerifin devamında ümmetinin vasıflarını zikretti.

Orada şöyledir: Yabancı develerin döndürüldüğü (kovulduğu) gibi bazı kişiler Havzumdan geri çevrileceklerdir. Ben onlara nida edeceğim; Gelsenize!.. Gelsenize!..

Şöyle denilecektir: Onlar, senden sonra (sünnetlerini) değiştirdiler.

Ben şöyle derim: Allah onları uzak etsin! Allah onları uzak etsin! Allah onları uzak etsin! *(Müslim: 218)*

Enes *(Radıyallahu Anhu)* rivayet etti ki Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurdu:

"Kim benim sünnetimden yüz çevirirse, benden değildir." *(Buhari: 7/1 Müslim: 1020)*

Şöyle buyurdu: **"Kim bizim (din) işimize, onda olmayan şeyi sokarsa, o şey red olunmuştur."** *(Buhari: 9/132 Müslim: 1020)*

İbni Ebi Rafi' babasından, o da Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'den şöyle rivayet etti: **"Sizden birinize koltuğuna yaslandığı halde kavuşmayayım; ona benim emrettiğim emirlerimden biri veya yasak ettiğim şeylerden biri ulaşır da şöyle der: Bilmiyorum! Biz, Allahın kitabında neyi bulursak ancak ona tabi oluruz."** *(Ebu Davud, Tirmizi, İbni Mâce)*

Mikdam'ın rivayet ettiği hadiste şu ziyadelik var: **"Dikkat edin! Allahın Resulünün haram ettiği şey, Allah'ın haram ettiği gibidir."** *(Hakim)*

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'e koyun derisine yazılmış (Tevrat'tan olan) bir yazı getirilmişti, bunun üzerine şöyle buyurdu: "Nebilerinin getirdiğinden yüz çevirip başka bir nebinin getirdiğine dönmeleri, bir kavme ahmaklık olarak yeterlidir; veya şöyle dedi: Sapıklık olarak yeter; Veya şöyle dedi: Kendi kitaplarından başka bir kitaba dönmeleri. *(Daremi, Ebu Davud)* Bunun üzerine şu ayetler indi:

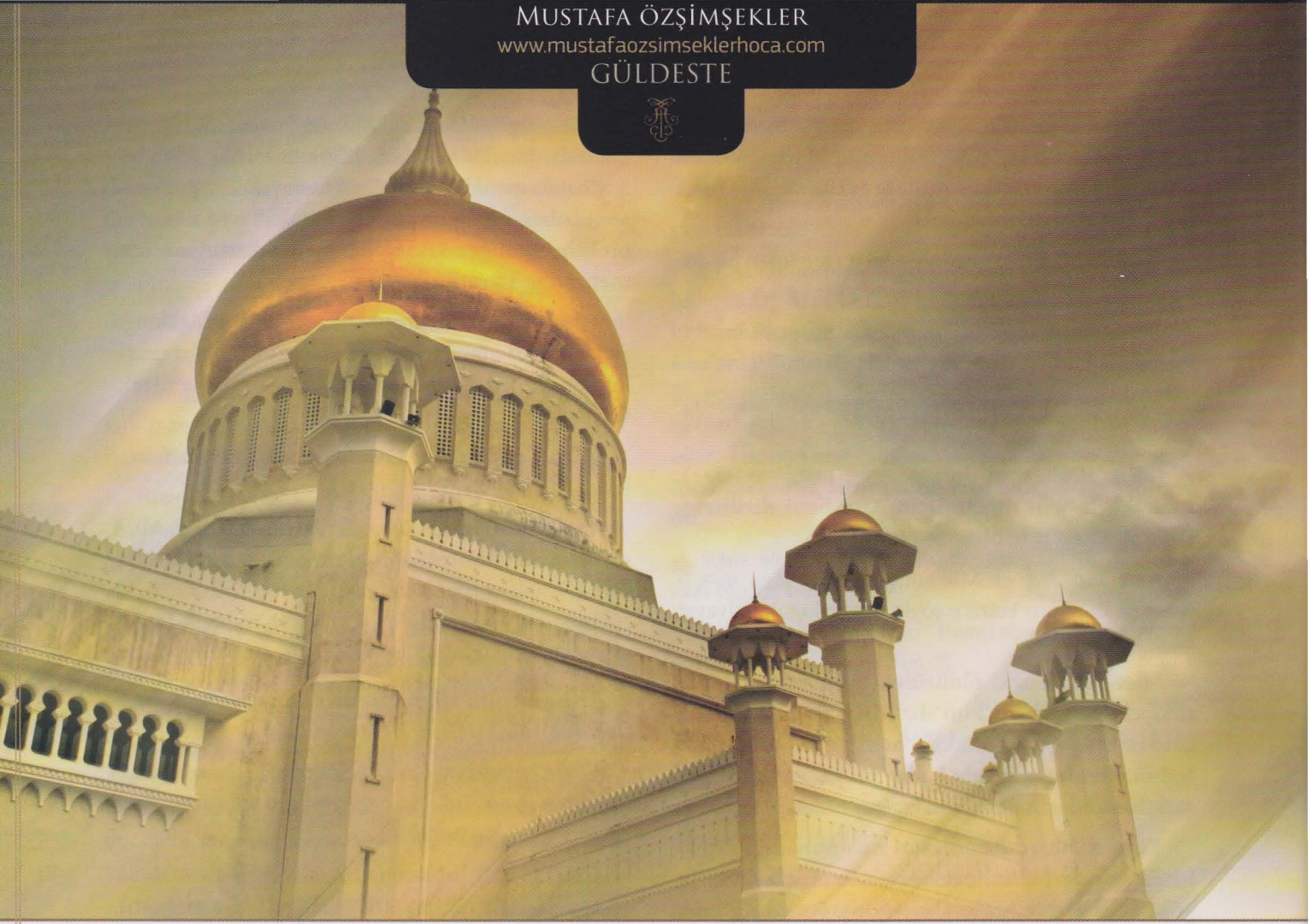
"Sana, üzerlerine okunan kitabın indirilmesi onlara yeterli olmadı mı?..." *(Ankebut Sûresi: 51)*

Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* buyurdu:

"Söze daldıranlar helak oldular." *(Müslim: 2055)*

Ebu Bekir Sıddık *(Radıyallahu Anhu)* dedi: **"Nebi *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in işlemiş olduğu şeylerden hiç birini terketmiş değilim (hepsini işledim), haktan meyledipte O'nun emrinden bir şeyi terk etmiş olmaktan korkarım."** *(Müslim: 1382)*

11) Tirmizi: 5/25 İnbi Mâce: 1320
12) Isfehani Terğib'te rivayet etti.
13) Tirmizi: 5/43 İbni Mâce: 74-75

ADÂLET MÜLKÜN TEMELİDİR

Adalet ve zulüm birbirine zıt kavramlardır, gece ile gündüz gibi... Biri yoksa diğeri var demektir, zira her şey zıddıyla kaimdir.

Adil bir yönetim, toplumun emniyet ve güvenle, huzur ve ahenkle yaşamasını sağlar. Adaletin sağlanamadığı toplumlarda ise kaos, çatışma, huzursuzluk, haksızlık ve zulüm vardır. Dolayısıyla orada ne özgürlükten, ne de can ve mal güvenliğinden söz etmek mümkün değildir, bu da toplumsal yapıyı ciddi bir şekilde tehdit eder.

Toplumlar varlıklarını ancak adaletle sürdürebilirler. Çünkü toplumun, dolayısıyla devletin ve kuvvetin ayakta durabilmesi için adalete dayanması lazımdır. Adil olmayan, hak hukuk tanımayan kuvvet zorbalıktır. Zorbalık ise toplumun huzur ve düzeninin en büyük düşmanıdır. Toplumda düzen bozulup kargaşa ve karmaşa hakim olunca orman kanunları işlemeye başlar ki, o zaman toplum yaşanmaz hale gelir ve çöküş başlar.

ADALET KAİM OLURSA DEVLET DAİM OLUR

Devletin bekası için adil yönetim şarttır. Adalet kaim olursa devlet daim olur. Hiç bir millet, adaletli yönetimleri sebebiyle inkıraza uğradığı vaki değildir. Fakat nice milletler, adaletsiz yönetimleri sebebiyle batış sürecini hazırlayıp neticede yok olup gitmişlerdir.

Hz. Ömer *(Radıyallahü Anh)*'ın, sadece mahkeme duvarına değil vicdanlara ve yüreklere de yazılması gereken meşhur bir sözü vardır:

"El-adlü esâsül'l-Mülk / Adalet mülkün temelidir."

Tabi "mülk" denince arsa, bina, dükkan gibi gayrimenkul türünden mal-mülk aklımıza gelmesin. Burada zikredilen **"mülk"**ten kasıt **"devlet"**tir. Yani bu sözü: "Adalet devletin temelidir" şeklinde anlayabiliriz. Dolayısıyla devletin devam ve bekâsı, onun temeli mesabesindeki adaletin sağlamlığına bağlıdır. Adalet sarsılırsa devletin temeli de sarsılır, ki bu da yıkım sürecinin başlaması demektir. Timurlenk'in dediği gibi: **"Ülkeler kılıçla alınır, ancak adaletle korunur."**

Göklerin, yerin ve arasındaki her şeyin sahibi, on sekiz bin aleminin halikı, mülkün gerçek maliki olan Yüce Rabbimizin bir ismi de **"el-Adl"**dir. Allâh-ü Teâlâ adaleti Kendi Zâtı için seçmiştir. Hiç kimseye hesap vermek zorunda olmayan, yaptığı işlerde ve aldığı kararlarda "lâ yüs'el / sorgulanamaz" olan Cenab-ı Allah'ın mülkü bile adalete dayandığına göre, her yaptığından mesul olan insanoğlunun adaletli davranmaması şaşılacak bir şeydir. Ama unutmamalıdır ki, adalet etmeyenlere en büyük dersi İlahi adalet mutlaka verir. Denilmiştir ki:

"Ey zulmederek kuyu kazan kişi!
Bunu kendin için kazıyorsun, bari boyunca kaz."

KIZIM FATIMA BİLE OLSA...

İslam gelmeden önceki dönemde câhiliye devri Arapları birbirleriyle boğaz boğaza, bıçak bıçağa gelmişlerdi. Haklının değil güçlünün üstün olduğu, zayıfların itilip kakıldığı, ezilip horlandığı, zulmün kol gezdiği bir dönemdi.

İslam gelince adaleti ön plana aldı. Hiç kimsenin zulme uğramaması ve haksızlığa maruz kalmaması için, adaletin sağlanmasını en temel hedeflerden biri olarak kabul etti. Böylece ilim geldi, cehalet bitti; medeniyet geldi vahşet gitti; adalet geldi zulüm sona erdi. İnsanlığın hasret kaldığı adalet yeniden tesis edilip mazlumların gözyaşları silindi ve huzur içinde yaşayan yepyeni bir toplum oluştu. Zengin-fakir, efendi-köle ayırımının yapılmadığı, adam kayırılmadığı, haktan adaletten ayrılmanın söz konusu olmadığı huzurlu ve güvenli bir dönem yaşandı.

Cehalet asrını, saadet asrına çeviren Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* her konuda olduğu gibi, adil yönetimiyle de tüm insanlığa örnek oldu. Adaletin ikamesi konusunda son derece titiz davrandı, kılı kırk yararcasına hak-hukuk gözetti. Bununla alakalı olarak yaşanan pek çok ibretlik olaydan bir tanesini arzedelim:

"Bir gün Mahzumoğulları kabilesine mensup eşraftan Fâtıma adında bir kadın hırsızlık yapmış, Allah Resûlü de o kadının elinin kesilmesine hükmetmişti. Fakat daha önceki geleneklere göre Kureyş'ten asil biri, suç işlemiş bile olsa cezalandırılmazdı. Bu kadın da Kureyş kabilesinden soylu ve ileri gelen bir aileye mensup olduğundan, verilen hüküm infaz edilmesin diye -henüz eski cahiliye geleneklerinden tamamen kopamamış olan- Kureyş'in ileri gelenleri devreye girdiler. Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*'in çok sevdiği Üsâme b. Zeyd *(Radıyallahü Anh)*'ı da bu konuda ikna ettiler ve kadının affedilmesi için onu aracı yaptılar.

Tabi Üsâme b. Zeyd *(Radıyallahü Anh)*'ın böyle bir olayda aracılık etmesi, Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*'e çok ağır geldi. Hemen ashâbını mescide toplayıp şöyle buyurdu:

"Ey insanlar! Sizden evvel yaşamış toplumların niçin yollarını şaşırıp saptıklarını biliyor musunuz?! Asilzâdeleri bir şey çalarsa onu affeder, zayıf ve kimsesizleri çalarsa onu cezalandırırlardı.

Allah'a yemin ederim ki! Bu hırsızlığı Mahzumoğulları kabilesine mensup Fatıma değil de, Kendi kızım Fatıma yapmış olsaydı, kesinlikle onun elini de kestirirdim!"

Bundan sonra Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* hükmü tatbik edip, kadının elini kestirdi."

Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*'in adalet konusundaki bu hassasiyet ve titizliği toplumda iyice yerleşti, daha sonra Hulefâ-i Raşidîn döneminde de aynı hassasiyet devam etti.

Zira bir toplumda hırsıza, câniye, zâniye, zâlime müsamaha gösterilirse, o toplumda huzur ve barıştan bahsedilemez. Hele Allah Resulü'nün işaret buyurduğu gibi makam-mansıp ve servet sahipleri suç işlediği zaman dokunmayıp, zayıf ve güçsüz olanlar suç işlediğinde cezalandırılırsa, âmiyâne tabirle kanunlar bal arılarının takılıp eşek arılarının delip geçtiği örümcek ağları gibi olursa artık o toplum yaşanmaz hale gelir. **Eğer hâkimlerin adalet terazileri bozuk ve dengesiz olursa, o toplumun da dengesi bozulur,** ayarı kaçar. Artık orada emniyet ve huzurdan söz edilemez.

DEVLET KÜFÜRLE AYAKTA DURUR AMA ZULÜMLE ASLA...

Zulümle abad olunmaz, zalimler de asla iflah olmaz ve kurtuluşa eremezler. Çünkü onların üzerine Allah'ın laneti vardır.

Nitekim bir ayet-i kerimede:

"Allah'ın laneti zalimlerin üzerine olsun" *(A'râf Sûresi: 44)* buyurulmuştur. Bir zalim Kur'an okusa bile, bu ayeti okuduğunda Kur'an ona lanet etmiş olur.

Hiç şüphe yok ki, zalimin hasmı Allah'tır. Hasmı Allah olanın ayakta kalması, varlığını uzun süre devam ettirmesi mümkün olabilir mi?..

Hz. Ali *(Radıyallahü Anh)* şöyle buyurmuştur:

"Dünya dört şeyle ayakta durur. 1- Alimlerin ilmi 2- Salihlerin ibadeti 3- Cömertlerin sehaveti 4- Sultanların adaleti"

Hz. Ali, dünyayı ayakta tutan manevi direklerden birinin de "sultanların adaleti" olduğunu ifade etmiştir. Demek ki idareciler adil olmadı mı bırakın kendi devletini, dünyayı ayakta tutan manevi direklerden birini yer ile yeksan etmiş oluyor. Dolayısıyla idarecilerin yaptığı ibadet ve kulluk kendilerini ilgilendirir ama adil veya zalim olmaları herkesi ilgilendirmektedir.

Adaletiyle meşhur olan Nuşirevan uzun yıllar Sasani Devleti'nin başında bulunmuş, hükümdarlığında hiç kimsenin zulmen ve cebren herhangi bir şeyini gasp etmemişti. Adil bir hükümdar olarak tarihe geçen Nuşirevan Müslüman değildi. Ateşe tapan bir mecûsiydi. Nakledildiğine göre Nuşirevan öldüğü zaman tabutu memleketin her tarafında dolaştırılmış; "alacağı olan gelsin alsın" diye nida edildiği halde, hiç bir kimse çıkıp da onda hakkı olduğunu iddia etmemişti.

Bir memleketin başındaki idareci müşrik bile olsa, şayet adil ise o memleket ayakta kalabilir. Fakat idareci müslüman olsa, fakat halkına zulmediyorsa ayakta kalamaz. **İktidarlar, hatta imparatorluklar dahi şirkle değil zulümle yıkılır, adaletle ayakta kalır.** Ne demişler:

"Mazlumun âhı indirir şahı."

Kur'an-ı kerim'de adaletin önemini beyan eden pek çok ayeti kerime vardır. Bir âyeti kerimede Rabbimiz şöyle buyurulmuştur:

"Ey iman edenler! Adaleti titizlikle ayakta tutan, kendiniz, ana-baba ve akrabanız aleyhinde de olsa Allah için şahitlik eden kimselerden olun..." *(Nisa Sûresi: 135)*

İslam'da adalet konusundaki hassasiyetin ortaya konması açısından bu ayet çok önemlidir. Çünkü tarih boyunca adaleti tatbik konusunda insanların en çok zorlandıkları şey, kendileri ve yakınlarıyla ilgili davalardır. Böyle bir durumda herkes yakınını ve çevresini kayırıp başkalarına zulmetmekte bir beis görmez. Oysa İslam dini daha ilk günden itibaren adalet önünde insanları eşit tutmuş, hatta sıradan insanlarla halife arasındaki davalarda bile, onları yan yana ve eşit haklarla yargılamıştır. Bu günkü Evrensel adalet anlayışının ulaşamadığı seviyeye, İslam Dini asırlar önce ulaşıp bunu tesis etmiştir. Saadet asrı bunun örnekleriyle doludur.

Hz. Ömer *(Radıyallahü Anh)* ile, Ubey b. Ka'b *(Radıyallahü Anh)* arasında bir anlaşmazlık oldu. Bunun üzerine Ubey b. Ka'b:

"Ya Ömer halifeliğine mi güveniyorsun?" deyince, bu söz Hz. Ömer'e dokundu:

"O halde aramızdaki meseleyi halletmesi için birini hakem seç", dedi.

Ubey b. Kab *(Radıyallahü Anh)*'da, Zeyd b. Sabit *(Radıyallahü Anh)*'ı hakem seçti.

Mahkeme edilmek için Onun yanına girdiklerinde Zeyd b. Sabit, Hz. Ömer'e kendi oturduğu şiltesinin yanında yer gösterdi:

"Ey Müminlerin emiri buraya oturunuz!" deyince, Hz. Ömer:

"Bu hareketin, verdiğin karardaki ilk zulmündür. Ben orada değil davalımın yanında oturmalıyım", dedi ve ikisi de Zeyd b. Sabit'in karşısına oturdular.

(Kendi lehinde bile olsa, adam kayırmaya razı olmayan bir halife...)

Buna benzer başka bir olay:

Hz. Ebu Bekir *(Radıyallahü Anh)* halife iken biri geldi ve Hz. Ali *(Radıyallahü Anh)* hakkında şikayette bulundu. Bunun üzerine halife ikisini de çağırttı, geldiklerinde Hz. Ali'ye:

"Ya Ebe'l-Hasan sanık yerine geç", dedi. Davacıya da ismiyle hitap edip ona dayerine geçmesini söyledi. Onları mahkeme edip hükmünü verdi. Fakat nedense Hz. Ali'nin yüzü asıktı. Hz. Ebu Bekir merakla sordu:

"Ya Ali ne oldu, yoksa adaletimden memnun kalmadın mı? Eğer Seni sanık yerine geçirdim diye kızdıysan, adalet bunu gerektirdiği için böyle yaptım."

"Hayır tepkim ona değil. Sen, bana: "Ya Ebe'l-Hasan" diyerek en sevdiğim künyemle hitap ettin, oysa onu yalnızca ismiyle çağırdın. Bu konuda ona haksızlık etmiş oldun."

(Araplar ilk doğan çocuğun ismiyle künyelenir. Birini künyesiyle çağırmak ise onu üstün tutmak anlamına gelir.)

"YASAK DELİL" KAVRAMI

Gerek Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*, gerekse Onun manevi tezgahından geçmiş olan halifeleri adaletin tahakkuku için böylesine hassas davranmışlar, en küçük zulüm emaresi olacak şeylerden dahi kaçınmış ve tüm insanlığa adalet dersi vermişlerdir. İşte bunlardan bir tanesi:

Hz. Ömer bir gece yanında İbn Mes'ud olduğu halde dışarı çıkmıştı. Bir derdi-sıkıntısı olan var mı diye dolaşıyorlardı. Uzaklarda bir ışık gördüler ve oraya yöneldiler. Nihayet bir evin önüne geldiler. İçeriden şarkı-türkü sesleri geliyordu. Hz. Ömer hiddetlendi ve evin duvarından atlayıp içeri girdi. Yaşlı bir adamın şarap içtiğini görünce hiddetle bağırdı:

"Ey ihtiyar! Sen günah işlerken Allah bunu gizleyecek mi sanıyorsun?!"

İhtiyar adam ilk andaki o şaşkınlığı üzerinde atınca dedi ki:

"Ey Mü'minlerin Emiri! Evet ben bir günah işledim, fakat siz şu anda üç tane günah işlediniz. Şöyle ki:

Allah-u Teâlâ: **"Birbirinizin ayıp ve kusurlarını araştırmayın"** *(Hucurat Sûresi: 12)* buyuruyor, oysa siz şu anda bunu yapıyorsunuz.

Allah-u Teâlâ: **"Evlere kapılardan giriniz"** *(Bakara Sûresi: 189)* diye emrediyor, siz duvardan atlayıp girdiniz.

Allah-u Teâlâ: **"Kendi evlerinizden başka evlere, sahiplerinden izin almadan ve ev halkına selam vermeden girmeyiniz"** *(Nur Sûresi: 27)* buyuruyor, oysa siz ne izin istediniz ne de selam verdiniz."

İhtiyar adamın bu sözleri üzerine Hz. Ömer şöyle bir durdu ve; "doğru söylüyorsun" diyerek ağlamaya başladı. Netice olarak; Hz. Ömer o ihtiyarla helalleşti ve onu da tövbe etmesi şartıyla affetti.

Şimdi bu olayda, Hz. Ömer'in şarap içen o adama had cezası vermediğini görüyoruz. Halbuki adaletin tatbikinde kesinlikle müsamaha göstermeyen, hatta kendi öz evladına had vurduracak kadar adil olan Hz. Ömer, bu ihtiyara niçin had cezası uygulamadı?..

Çünkü adil olmayan usullerle, hukuka aykırı olarak (özel hayatın gizliliğini ihlal ederek) velevki doğru delillere ulaşılsa bile onunla hükmetmek adalet değil, o kişiye zulmetmektir. İşte bu hüküm, bu günkü Ceza Usul Hukukundaki ***"yasak delil"*** kavramının ta kendisidir. Yani **hukuka aykırı olarak elde edilen delil, yasak delildir ve mahkemede delil olarak kabul edilemez.**

İşte adalet böylesine hassas bir terazidir. Hakimler, kadılar bu konuda çok hassas olmalı ve bu dengeyi muhafaza etmelidir. Bu hassasiyeti gözetemeyip adaletli karar veremeyecek durumda olanlar, kesinlikle bu vebali üstlenmeyip o makama geçmemelidir. Nitekim İmam-ı Azam, zalim bir düzenin kadısı olmamak için hapis yatmak pahasına bu makamı kabul etmemiştir. Adil olmayan kararlar verip zalim olmaktansa mazlum olmayı tercih etmiştir. Çünkü ***zalimin hasmı Allah'tır.***

VİCDAN TERAZİSİ

Adaletin terazisinden bahsederken, **vicdan terazi**ni de unutmamak lazımdır. Zira kamu vicdanı diye bir şey vardır ki adaletin tahakkuku için bu da çok önemlidir. Şayet mahkemeler milletin maşeri vicdanını hesaba katmadan hüküm verirlerse, toplumun adalet duygusu rencide olur, adalete olan güven ve saygı kaybolur.

Mesela halkın çok sevdiği Adnan Menderes'i o günkü mahkemeler idam etti. Fakat toplumun maşeri vicdanında o kesinlikle masumdu, idam kararını verenler ise mahkum.. Aradan yıllar geçmiş olsa da, milletin vicdanına kulak veren Millet Meclisi, -toplum nazarında zaten itibarı olan- Adnan Menderes'e iâde-i itibar verdi. Naaşı İmralı adasından alınıp İstanbul'da yaptırılan Anıt Mezara defnedildi.

ANLAŞMAZLIKLAR BİZE, ADALET SANA...

Çok şerefli bir geçmişe sahip olan Müslüman Türk milleti, adil yönetimleriyle tarihe geçmiş olan ender topululuklardan biridir.

Osmanlı Devletinin yönetimi altında yaşayan yetmiş iki buçuk millet, işte bu adalet anlayışıyla asırlar boyu kavgasız, gürültüsüz ve huzur içerisinde beraberce yaşamışlardır.

Tabi Osmanlı henüz kurulurken Şeyh Edebâli *(Kuddise Sirruhu)* Osman Gazi'ye yaptığı vasiyetinde:

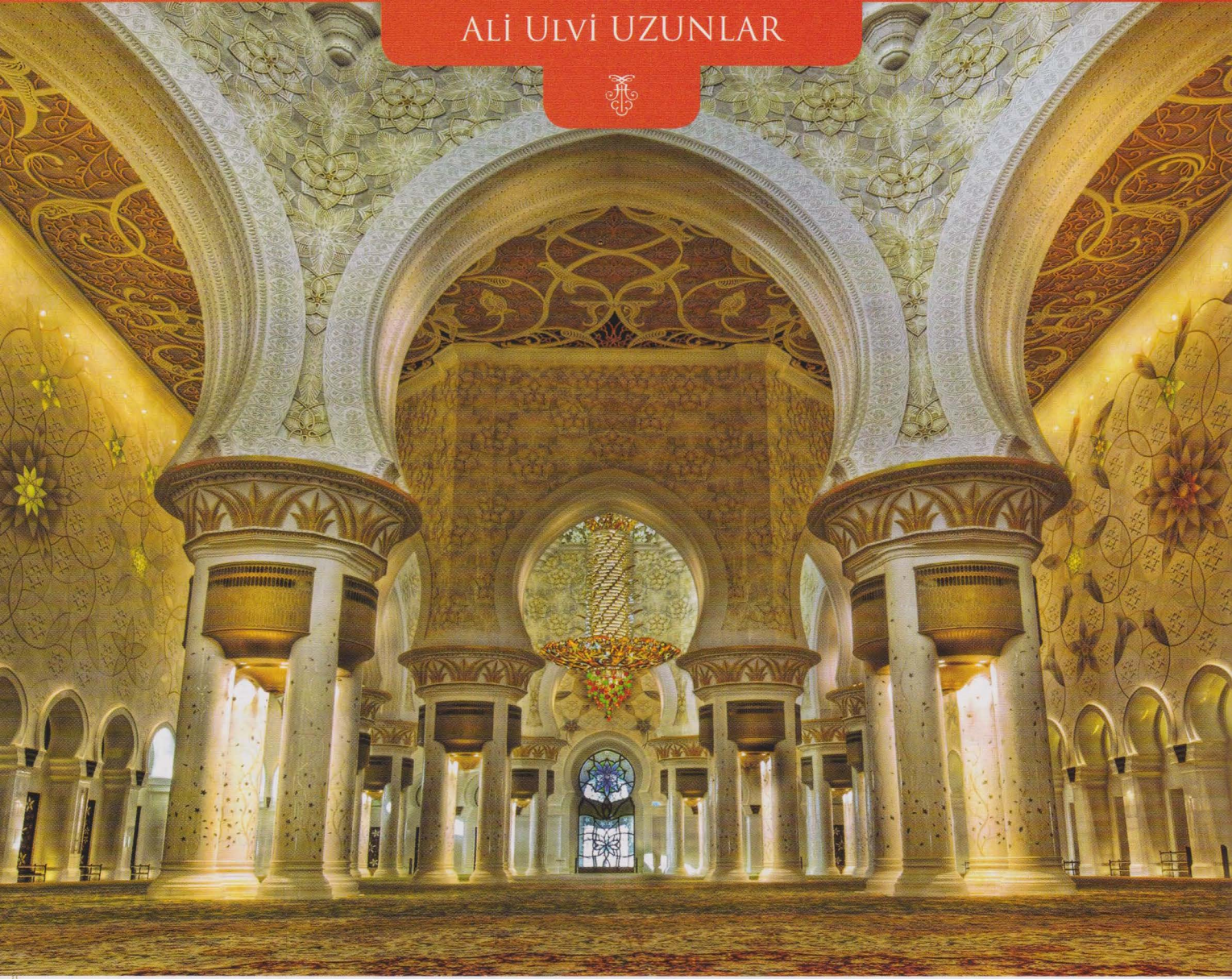
"...Geçimsizlikler, çatışmalar, anlaşmazlıklar bize, **adalet sana**..." diyerek, idarecilerin mutlaka adil olması gerektiğini özellikle ifade etmiştir.

Gönüller sultanı Mevlânâ'nın bir sözüyle yazımızı hitama erdirelim:

"Adalet ve zulüm birer tohumdur, vakti saati gelince yeşerir. Öyleyse iyiler sevinsin, kötüler de korksun. Çünkü gül eken gül, rüzgâr eken fırtına biçecektir...

Fi emanillah!

ALİ ULVİ UZUNLAR

-YENİ EĞİTİM SİSTEMİNE TAVSİYELER-

NAMAZIN ÖĞRETİLMESİ

Geçen sayımızda, anne ve babaların ergenlik dönemine giren çocuklarına karşı nasıl davranması gerektiğinden bahsediyorduk. Konumuza kaldığımız yerden devam edelim.

Ergenlik çağındaki çocuklara güvensizlik göstermek ve bunda ölçüyü kaçırmak, bu dönemde pek iyi sonuçlar vermez. Mesela; akşam telefonda kiminle konuştuğunu sorduğunuz çocuğunuz okuldan bir arkadaşıyla konuştuğunu söylediğinde siz ona inanmayıp telefon görüşmesini dinlemeye kalkarsanız ve çocuğunuz da bunu fark ederse işte o zaman evde bir kıyamet kopabilir. Siz istediğiniz kadar ona güvendiğinizi söyleyin; davranışlarınızla bunu ona göstermezseniz; çocuğunuz size inanmayacaktır.

Aynı durum günlüklerin okunmasında da geçerlidir. Tuttuğu günlükleri anne babasının okuması kadar ergeni rahatsız eden bir şey yoktur. Böyle durumlarla sık sık karşılaşan ergende anne babaya isyan, karşı gelme, anne babanın hoşuna gitmeyecek sözler sarf etme ve buna benzer pek çok şey yaşanabilir. Bunların yaşanmaması için anne baba yaptığı şeylerin çocukları tarafından nasıl karşılanacağını önceden düşünmeli ve ona göre hareket etmelidir.

Kimi anne babalar da ergenin öfkesinden ürker ve ergene korkuyla yaklaşırlar. Alttan alarak "Canım oğlum, cicim kızım" diyerek isteklerini hemen yerine getirerek ergeni kazanacaklarını zannederler. Ancak bu yaklaşım kısa sürede etkili olan, ama etkisi çabuk geçen bir yöntemdir. Çünkü böyle anne babalar ergene güven vermezler. Bir süre sonra ergen bunu da kullanmaya başlar.

Ergenlik çağındaki gençler bir yandan yerli yersiz isteklerle anne babanın karşısına çıkarlar, öte yandan içten içe dizginlenmeyi beklerler. Hoşlarına gitmese de neye, niçin karşı çıktıklarını açıklayan anne babaya uyarlar. Bu nedenle anne baba kesin tutum almaktan çekinmemelidir. Ancak yürütemeyecekleri bir tutum veya kararı da almamalıdırlar.

Ergenin çekişe çekişe anne babayı usandırarak koparacağı bir isteği ona baştan vermek daha doğrudur. Baştan dirençle karşılaşıp, sonra istediği yerine gelen bir ergen, saçma isteklerini de bezdirme yöntemiyle elde etmeyi alışkanlık haline getirebilir.

Başka önemli bir kural da ayrıntılar üstünde ergenle sürtüşmeye girmemektir. Saç biçimi, giyim kuşam, oturuş kalkış, savrukluk, sakarlık gibi konuların üstünde çok durmak, gereksiz tartışmalara girmek, anne babanın ergen üstündeki otoritesini aşındırır, tüketir. Her konuyu sorun yapmak yerine önemli konular üstünde durmak daha doğru olur. Ergeni eleştirilerle, uyarılarla ve öğütlerle bunaltmak onu ancak inatlaşmaya iter.

Ergenlik çağında özgürlükleri biraz artırmak, ergene biraz daha geniş bir serbestlik tanımak yerinde olur. Eve girip çıkma saatleri daha esnek tutulabilir, ancak geciktiği zaman eve bildirmesi gerektiği kesin bir dille anlatılmalıdır.

Ergene bir konuda izin verildiği zaman bunu gönülsüz veriyormuş gibi davranmaktan kaçınılmalıdır. "İstersen git, ama bil ki sen dönünceye kadar meraktan öleceğim" gibi sözler gence o günü zehir edebilir.

Pek çok anne baba çocuklarının büyüdüğünü, artık kendi kendine yetebilecek bir genç olduğunu görmek istemezler. Evdeki çocuksu ve şımarık davranışlarına bakarak çevrede de öyle davrandığını zannederler. Oysa ergenler başkalarının yanında daha olgun ve daha sorumlu davranabilirler.

Anne babaların bir korkuları da ergenin kendilerinden kopmasıdır. Kimi anne baba ister ki ergen evinde otursun, evinde eğlensin, isterse arkadaşlarını eve çağırsın ama kendisi başkasının evine gitmesin. Onu evde oyalamaya, her nazını çekmeye hazırdırlar, yeter ki kötü arkadaşlara uymasın. Bu düşünce yapısı genelde tüm anne babalarda yaygındır. Ancak ergen, kültüre özgü toplumsal değerleri kendi arkadaş grubu içinde yaşayarak öğreneceğinden, anne babalar arkadaşlık ilişkilerini engellememelidirler. Ancak bu, her arkadaşıyla istediğini yapsın, hiçbir şeyine karışmayın, o kendi bildiğini okusun anlamına gelmiyor. Çünkü bu dönemde edinilen kötü arkadaşlıklar bireyin hayatını tamamen farklı yönlere kaydırabilir, olumsuz durumların yaşanmasına neden olabilir. Bu dönemde ergen için en değerli kişiler arkadaşlarıdır. Onun yanında en samimi olduğu arkadaşları eleştirmemeye veya eleştirilerinizde yapıcı olmaya çalışın. Aksi takdirde çocuğunuz sizden uzaklaşabilir.

İlginçtir, anne babalar kendi çocukluk yıllarını ergenlik çağlarından daha iyi hatırlarlar. Ergenlikteki hatalarını, tökezlemelerini, uyumsuz davranışlarını bilinçaltına bastırırlar ya da süsleyerek, değiştirerek anlatırlar. Haylazlıklarını mertlik ve kahramanlık gibi gösterirler. Genel bir kural olarak kendi evinde baş kaldırmış, ana babasına sorun çıkarmış olanlar kendi çocuklarına daha hoşgörüsüz davranırlar, daha sert tepki gösterirler.

Daha az sayıda anne baba da tam tersi bir yol izler. Babasından çektiğini kendi oğluna çektirmemeye kararlıdır. Oğluna aşırı hoşgörüyle davranır, sınır koymaz, her istediğini yapar. Ancak bu davranışta ergeni bilinçdışı bir kışkırtma ve olumsuz yola itme vardır. Burada önemli olan dengeyi kurabilmektir. Ne aşırı baskı, ne de çok serbest bırakmak doğru değildir. Önemli olan bunun arasında bir dengeyi kurabilmektir.

Günümüzün hızlı yaşam koşullarında özellikle babalarla ergenler birbirlerinden uzaklaşmaktalar. Babaların iş hayatının yoğun olması, boş zamanlarında da genellikle yapacak daha önemli

işlerinin olması gibi daha pek çok sebepten dolayı çocuklarına çok fazla zaman ayıramamaktadırlar. Ancak ergenlerin annelerine olduğu kadar babalarına da bu dönemde çok ihtiyaçları vardır. Birlikte bir yürüyüş, birlikte araba yıkamak, bir şey onarmak ya da birlikte yapılabilecek herhangi bir etkinlik, özellikle babalarla oğulları yakınlaştıracak fırsatlardır. Onlarla arkadaş gibi konuşmak, onları anlamaya çalışmak çok önemlidir.

Babalar mümkün olduğunca ergenlerin olumlu davranışlarını övmeli ve desteklemelidirler. Ancak tabii ki övgüde de, eleştiride de ölçüye kaçırmamak önemlidir.

Gençler aykırı düşünce ve görüşleriyle kimi zaman anne babalarını kızdırırlar; onlarla uzun uzun tartışmaya girişir, bildiklerinden şaşmazlar. Annelik, babalık hakkını kullanarak ergeni susturmak, terslemek onun oyununa gelmek olur. Bu durumda kazanan anne baba değil, ergendir. "Daha yaşın ne, başın ne, ne bilirsin ki böyle yüksekten atıyorsun, sana mı kalmış düzeni değiştirmek" gibi çıkışlar hiçbir şeyi çözmez. Ergeni iğreti görüşlerine büsbütün sarılmaya zorlar. Aslında böyle konuşmalar ergenle anne babanın yaklaşması için bulunmaz fırsatlardır. Çünkü ergen doğru düşünmeyi tartışarak öğrenir. Ancak anne baba tartışmadan yenik çıkmak korkusuyla davranırsa iletişim kopar. Ergeni dinlemek çoğunlukla yeterlidir. Arada bir sorularla ergene düşüncesindeki boşluklar, tutarsızlıklar gösterilebilir, o konu üstünde daha çok kafa yorması sağlanabilir.

Bu çağda anne baba ile ergenlerin en az yaptıkları şey sohbettir. Konuşmalar ya tek yanlı öğüt verme ya da çıkmaza giren tartışmalar biçiminde olur. Suçlamaya geçmeden dinleyebilmek, tepki göstermeden anlamaya çalışmak birçok sürtüşmeyi önleyebilir. Ergen, meydan okur gibi davranıyorsa bu anne babayı küçümsediği için değil, kendini kanıtlamak içindir. Çocuk beş yaşındayken, babasını en güçlü, en bilgili ve hiç yanılmaz kişi olarak görüp, neredeyse onu gözünde mükemmelleştirirken, on beş yaşına geldiğinde babasını daha önce kendi eliyle oturttuğu tahtından artık indirmek ister. Çünkü, bu çağda her şeyi bilen, hiç yanılmaz bir baba kadar ergeni sıkan bir şey yoktur.

Anne babaların şunu unutmamalarında yarar vardır:

Çocuklukta, çocuk ile anne baba arasında saygı ve sevgi kurulmuşsa, ergenlik çağının çalkantısı durulduktan sonra aynı sağlıklı ilişkinin kurulması zor olmaz.

Aile içindeki duygusal ve sosyal etkileşim açısından başarılı bir çocukluk geçiren birey, ergenlik dönemi sorunlarını daha kolaylıkla çözebilir. Çocukluk yıllarında çocuklarıyla arkadaşça bir diyalog kurmayı başaran anne babalar, bu diyalogu ergenlik döneminde de sürdürmekte, ergen için gerekli olan rehberlik işlevini yerine getirmiş olurlar.

Ergenlik dönemi gerçekten çalkantılı ve stresli bir dönemdir. Bu dönemde ergenlere yardımcı olabilecek, onları en iyi anlayabilecek (her ne kadar onlar sizin anlamadığınızı söylese de) kişiler anne babalarıdır. Mümkün olduğunca onları anlamaya çalışmak, onlara onlar için en doğru olan yolu tartışarak, konuşarak, onun da kabul edebileceği bir hale getirerek anlatmak çoğu zaman yeterli olacaktır.

Ergenin yaşamını değiştiren özellikleri yok saymak, yadsımak, ondan çocuklukta beklenen bağımlı, uysal, pasif uyumunun devamını istemek, onlarda gördüğümüz dik başlılık, inatçılık, bağımsızlık gibi duygularını sindirmeye çalışmak, uyumuna yardımcı olacak bir tutum yerine, onu karşımıza alıp zorlamak çok olumsuz sonuçlar yaratacaktır. Bu nedenle bu dönem anne babaların en çok sabırlı olmaları gereken dönemdir. Eğer karşılıklı anlayış, hoşgörü ve sabır gösterirseniz bu dönemi çocuğunuzun daha kolay atlatabilmesi için gerekli en büyük yardımı yapmış olursunuz.

Çocuğunuzla iletişiminizi güzelleştirmek konusunda yapılabilecekler size zor gibi görünebilir. Ancak aslında çocuklarınızın sizden tek istediği şey; kendinizi onların yerine koymanız, yani onların düşüncelerine, değerlerine, beğenilerine, saygı göstermeniz ve onları anlamaya çalışmanız, size saçma da gelse isteklerini dinlemenizdir. Onların sizlerden tek istedikleri bu. Bu da çok zor olmasa gerek.

Selam ve dua ile...

ADEM ŞENER

TAKVA

Rahman ve Rahim olan Allah'ın *(Celle Celâluhû)* adı ile...

Takva; korkma, sakınma, Allahu Teâlâ korkusuyla günahtan kaçınma, Allahu Teâlâ'nın emir ve yasaklarına uymakta titizlik gösterme manalarına gelmektedir.

Takva; kişinin kendisine zarar verecek olan şeylerden son derece sakınmasından ibarettir. Bu sıfatları takınmış olan kimseye de **"Müttakî"** denilir.

Takva, Allahu Teâlâ'nın inanan kulları için işaret buyurduğu bir toplanma ve yardımlaşma noktasıdır.

Kur'an-ı Kerim **"İyilik ve takvada yardımlaşın. Günah ve düşmanlıkta yardımlaşmayın"**[1] diyerek, takvanın İslâm'daki yerini göstermiştir.

İnsanlar, Hazreti Âdem *(Aleyhisselam)* ve Hazreti Havva anamızdan çoğalmaları veya her biri bir anne ve babadan doğmaları itibariyle yaratılışta eşittirler. Bu açıdan soy ve soplarıyla övünmeleri yersizdir. Çünkü gerçek ve yegâne üstünlük ancak takva üstünlüğüdür ki bu gerçek, Kur'an-ı Kerim'de şöyle ifade edilmiştir:

"Ey insanlar! Doğrusu biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık ve birbirinizle tanışmanız için sizi milletlere ve kabilelere ayırdık.

1) Mâide Sûresi: 2

Muhakkak ki Allahü Teâlâ yanında en değerli ve en üstün olanınız, takva bakımından en üstün olanınız (Allahü Teâlâ'dan en çok korkanınız)**dır. Şüphesiz Allahü Teâlâ bilen ve her şeyden haberi olandır."**[2]

Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* de Veda Hutbesi'nde aynı durumu şöyle izah etmiştir:

"Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız birdir. Hepiniz Âdemdensiniz ve Âdem'de topraktandır. Allahü Teâlâ'nın yanında en üstün olanınız takvası en fazla olanınızdır. Araplarla Arap olmayanların birbirine karşı üstünlüğü ancak takva iledir."[3]

Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)*'in takva hakkında buyurduğu diğer bazı hadis-i şeriflerinde şöyle buyurmuşlardır:

"Arabın Arab olmayana hiç bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takva iledir."[4]

"İnsanın cennete girmesine en çok sebep olan şey, onun Allahü Teâlâ'ya karşı duyduğu takvasıdır."[5]

Ebu Hureyre *(Radıyallahü Anh)*ın naklettiğine göre Rasulullah *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Birbirinize hased etmeyin. Kendiniz almak istemediğiniz halde diğerini zarara sokmak için bir malı medhedip fiyatını artırma yarışına kalkışmayın. Birbirinize buğzetmeyin. Birbirinize yüz çevirip arka dönmeyin. Sizden bazınız diğer bazınızın alış verişi üzerine alış verişe girişmesin. Ey Allah'ın kulları! Birbirinizle kardeşler olunuz. Müslüman Müslüman'ın kardeşidir. Müslüman Müslüman'a zulmetmez. Yardıma muhtaç olduğu zaman da onu yalnız ve yardımcısız bırakmaz. Onu hor ve hakir görmez. Takva işte budur."

Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* **"Takva işte budur"** sözünü üç defa tekrarlamış ve her seferinde de eli ile göğsüne işaret etmiştir.[6]

2) Hucurât Sûresi: 13
3) Ahmed Zeki Safve, Cemheretu Hutebi'l Arab: 1/157
4) Ahmed b. Hanbel: 5/411
5) Ahmed b. Hanbel: 2/392, 442
6) Müslim, Birr: 32; Tirmizî, Birr: 18; Ahmed b. Hanbel: 2/325

Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* burada takvanın çok geniş bir mana ifade ettiğini ve bunun da kalbe dayanan manevî bir duygu ile olduğunu ifade etmiştir.

Hazreti Ömer *(Radıyallahü Anh)*'da takva için şöyle buyurmuştur:

"Mü'minin keremi, takvasıdır."[7]

TAKVANIN ÜÇ MERTEBESİ BULUNMAKTADIR

TAKVANIN BİRİNCİ MERTEBESİ

Küfrü gerektiren inançlardan, sözlerden ve fiillerden uzak kalmak sureti ile ebedi azaptan sakınmaktır.

"O zaman inkâr edenler, kalplerine taassubu, cahiliyet taassubunu yerleştirmişlerdi. Allahü Teâlâ'da elçisine ve müminlere sükûnet ve güvenini indirdi. Onları takva sözü üzerinde durdurdu. Zaten onlar buna pek lâyık kimselerdi. Allah her şeyi bilendir"[8] ayet-i kerimesi bu manaya işaret etmektedir.

Bir insan, takva kelimesi olan **"Lâ ilâhe illallâh, Muhammedür Rasûlullâh"** cümlesini diliyle söyleyip kalbi ile yaşar ve bu hali muhafaza ederek ölebilirse, emirleri tutmayıp yasaklardan kaçmasa da bu birinci basamaktaki takvaya sahip olur. Bu şekilde muvakkat (geçici) azaptan kurtulamazsa da, ebedi (sonsuz) azaptan kurtarır. Fakat emirleri tutmayıp yasaklardan kaçmadan son nefese kadar bu takva kelimesini muhafaza etmek çok zordur.

TAKVANIN İKİNCİ MERTEBESİ

Günahkâr eden şeylerden sakınmaktır. Bu da emirleri tutup yasaklardan ve hatta küçük günahlardan bile kaçmakla olur.

"Eğer karyeler ahalisi (şehirliler, köylüler) **iman edip** (emirleri tutup, yasaklardan kaçınmak suretiyle) **takva sahibi olsalardı, elbette biz üzerlerine gökten** (yağdırmakla) **ve yerden** (bitirmekle) **nice bereket** (hazine)**ler**(ini, definelerini) **açardık"**[9] mealindeki ayet-i kerime ile işaret edilen takva budur.

7) Muvatta, Cihâd: 35
8) Fetih Sûresi: 26
9) A'raf Sûresi: 96

Peygamber Efendimiz *(Sallallahü Aleyhi ve Sellem)* bir hadis-i şerifiyle, burada söz konusu olan takvanın ikinci çeşidini şöyle açıklar:

"Helâl belli. Haram da bellidir. Fakat bu ikisinin arasında şüpheli şeyler vardır. Bu nedenle şüphelerden korunan, dinini ve ırzını temiz tutmuş olur. Şüphelere düşen, harama da düşer. Nasıl koruluğun kenarında koyun otlatan çobanın koyunlarının her an koruluğa girme ihtimali varsa, şüpheli şeylerden korunmayanın harama düşme ihtimali de öylece vardır. Haberiniz olsun ki, her hükümdarın koruluğu vardır. Allahü Teâlâ'nın korusu da haramlardır."[10]

TAKVANIN ÜÇÜNCÜ MERTEBESİ

Yukarıda anlatılan iki mertebeyi elde ettikten sonra, kalbini Allahü Teâlâ'dan meşgul edecek her şeyden sakınmasıdır. Yani her şeyden kesilip tamamen Allahü Teâlâ'ya yönelmektir. Hakiki takva budur ve Kur'an-ı Kerim'de, inanan insanlardan bu takvaya sahip olmaları istenmekte ve şöyle buyrulmaktadır:

"Ey iman edenler! Allahü Teâlâ'dan O'na yaraşır şekilden korkun ve ancak Müslümanlar olarak can verin."[11]

Bu ayet-i kerimenin açıklaması mahiyetinde olan diğer bir ayet-i kerime meali ise şöyledir:

"O halde gücünüzün yettiği kadar Allahü Teâlâ'dan korkun. Dinleyin, itaat edin, kendi iyiliğinize olarak harcayın. Kim nefsinin cimriliğinden kurtulursa, işte onlar kurtuluşa erenlerdir."[12]

Takvanın bu üçüncü mertebesi hakkında âlimlerden farklı sözler varid olmuştur. Bazıları şöyle buyurmuşturlar;

"Takva; Mevla'nın seni yasak ettiği yerde görmemesi ve emrettiği yerde seni kaybetmemesidir." Yani emrettiği yerde seni bulmasıdır.

Bazı âlimler de şöyle demişlerdir: "Takva, kişinin kendi gücünden ve kuvvetinden beri olmasıdır." Yani hiçbir işte kendi gücünü ve kuvvetini görmeyip hepsini Mevla'dan bilmesi ve ancak O'na güvenmesidir.

Hazreti Ömer *(Radıyallahü Anh)* bir gün Kab'ul Ahbar *(Radıyallahü Anh)*'a;

"Bana takvadan haber ver" dedi. O da:

"Sen hiç dikenli yola girdin mi?" dedi.

Hazreti Ömer *(Radıyallahü Anh)* "Evet" deyince Kabu'l Ahbar *(Radıyallahü Anh)*:

"Peki, o yolda nasıl yürüdün?" dedi.

Hazreti Ömer *(Radıyallahü Anh)*'da:

"Çok dikkatli yürüdüm ve gördüğüm her şeyden sakındım" diye cevap verdi. Bunun üzerine Kab'ul Ahbar *(Radıyallahü Anh)*:

"İşte takva odur" buyurdu.

Ömer b. Abdülaziz *(Rahmetullahi Aleyh)* ise:

"Takva, Allahü Teâlâ'nın haram ettiği şeyleri terk etmek ve Allahü Teala'nın farz kıldığı şeyleri yerine getirmekten ibarettir. Allahü Teâlâ'nın bunlardan başka sana nasip ettiği ibadetler ise hayır üzerine hayırdır" buyurmuşlardır.

İmam-ı Rabbani *(Kuddise sirruhu)* buyuruyor ki:

"Dünyada felaketlerden, ahirette azaptan kurtulmak için iki şey gerekir: Emirlere sarılmak ve yasaklardan sakınmak. Bu ikisinden en büyüğü ve daha lüzumlusu, ikincisidir ki, buna Vera' ve Takva denir. İnsanların meleklerden daha üstün olabilmesi, vera' sayesindedir. Vera' ve takva üzere olmak, her şeyden daha lüzumludur."[13]

Takvaya ulaşma noktasında ayet-i kerimelerin de işaret ettiği bir takım ameller vardır ki bunların en başlıcaları şunlardır:

* Gaybe inanmak,

* Namaz kılmak,

* Zekât vermek,

* Bollukta ve darlıkta Allahü Teâlâ yolunda infakta bulunmak,

* Günahlardan ve fenalıklardan sakınmak,

* İmanda, duada, sıkıntıda, hastalıkta ve savaşta sabretmek,

* Sadık (doğru olan) kimselerle beraber olmak,

10) Buhâri, İmân: 39; Müslim, Müsâkat: 107; Ebu Davud, Büyû': 3; Tirmizî Büyû': 1; Neseî, Büyû2: 2; İbn-i Mâce, Fiten: 14; Ahmed b. Hanbel: 4/267

11) Âl-i İmran Sûresi: 102

12) Teğabün Sûresi: 16

13) İmam-ı Rabbani, Mektubat: 1 Cilt, 73. Mektub

* Öfke yutmak ve kusur bağışlamak,

* Hiçbir kin ve öfkenin adaletsizliğe götüremediği bir kişi olmak,

* Günahlarına tevbe etmek,

* Allahü Teâlâ'ya içten saygı duyan, pürüzsüz bir kalp sahibi olmak,

* Gururlanmamak ve bozgunculuk yapmamak,

* Ahirette birbirlerine davacı ve düşman olmayacakları şekilde yaşamak,

* Seherlerde günahlarının bağışlanması için Allahü Teâlâ'dan mağfiret istemek,

* Dünyada iken bereket kapılarını açtırmak ve gazaba uğramamak.

TAKVANIN KUR'AN-I KERİM'DE ZİKREDİLEN ON BEŞ FAZİLETİ VARDIR

1. Hidayet (Doğru yola kavuşturmak):

"Kur'an, müttakîler için bir hidayettir."[14]

2. Nusret (Yardım):

"Şüphesiz Allahü Teâlâ takva sahibi olan kullarıyla beraberdir."[15]

3. Velayet (Dostluk):

"Şüphesiz Allahü Teâlâ müttakîlerin velisi (dostu)**dur."**[16]

4. Muhabbet (Sevgi):

"Şüphesiz Allahü Teâlâ müttakîleri sever."[17]

5. Mağfiret (Bağışlama):

"Eğer Allahü Teâlâ'dan korkarsanız, (Allahü Teâlâ **sizin için furkan** (doğruyu eğriden ayırma gücü) **kılar, bütün çirkinliklerinizi mahveder** (siler) **ve sizi affeder."**[18]

6-7. Bütün dertlerden kurtulmak ve beklenmedik taraftan rızıklanmak:

"Ve her kim Allahü Teâlâ'dan sakınırsa onun için (bütün sıkıntılardan) **çıkış kapısı yaratır ve beklemediği taraftan onu rızıklandırır."**[19]

8. İşlerde kolaylık:

"Ve her kim Allahü Teâlâ'dan sakınırsa onun için işlerini kolay eder."[20]

9-10. Günahların affedilmesi ve büyük ecirlere kavuşturulmak:

"Ve her kim Allahü Teâlâ'dan sakınırsa onun bütün çirkin işlerini siler ve onun ecrini büyük eder."[21]

11. Amellerin kabulü:

"Allahü Teâlâ ancak müttakîlerden (amellerini) **kabul eder."**[22]

12. Kurtuluşa ermek:

"Allahü Teâlâ'dan sakının. Umulur ki felaha erersiniz."[23]

13. Müjdeye nail olmak:

"Dünya hayatında da ahirette de onlar (takva sahipleri) **için müjde vardır."**[24]

14. Cennette hususi bir makam sahibi olmak:

"Şüphesiz müttakîler için Rablerinin indinde Naim cennetleri vardır."[25]

15. Cehennemden kurtuluş:

"Sonra biz, takva olanları kurtarırız"[26]

Gerçek manada Allahü Teâlâ'nın dostluğuna ve sevgisine takva sahipleri erişmişlerdir. İmanın kuvvetlendirilmesi ve nefsin kötülüklerden arınması ile kemale erenler takva sahipleri, Allahü Teâlâ'nın kendilerine ihsan ettiklerini, onlar da insanlara ihsan etmek suretiyle yansıtan yüce benliklerdir.

Rabbim cümlemizi takva mertebelerinde kemale eren ve kendi rızasını kazanan kullarından eylesin...

Rabbim yar ve yardımcımız olsun...

14) Bakara Sûresi: 3
15) Nahl Sûresi: 128
16) Casiye Sûresi: 19
17) Tevbe Sûresi: 7
18) Enfal Sûresi: 29
19) Talak Sûresi: 2-3
20) Talak Sûresi: 4
21) Talak Sûresi: 5
22) Maide Sûresi: 27
23) Âl-i İmran Sûresi: 130
24) Yunus Sûresi: 64
25) Kalem Sûresi: 34
26) Meryem Sûresi: 72

SALİH MEMİŞOĞLU

SİHİRDEN VE BÜYÜDEN NASIL KORUNULUR?

Allah'ın *(Celle Celâluhû)* rahmeti ve bereketi üzerinize olsun diyerek konumuza başlamak istiyorum...

Değerli okuyucularımız! Uzun zamandır sizlere alanımızla ilgili bildiğimiz kadar doğru olanları anlatarak bilgilendirmeye çalışıyoruz. Bu konularda ne kadar bildiklerimizi anlatsak da okuyucularımızdan bizi telefonla arayıp öyle sorular alıyoruz ki bunların çoğu islamla bağı olmayan veya küfre gidecek kadar tehlikeli işlemlerden bahsediyorlar.

Biz de bu konuda insanları uyarmak ve bilgi vermek amacıyla bu ay ki yazımızı sihir, büyü, cin safsatalarıyla insanları nasıl kandırıyorlar, gerçekten medyumlar doktor ilaçlarını nasıl kestiriyorlar ve medyumlar ne yapıyor... Ayrıca **sihirden, büyüden ve cinlerden nasıl korunulur** diye başlamak istiyorum.

Bilindiği gibi daha önceki yazılarımızda büyünün ne olduğunu, sihrin veya cinlerin varlıklarından bahsetmiştik. Yine de biraz da olsa bahsetmek istedim ki bilinçli hareket edelim.

BÜYÜ

Büyü gizli bir esrar aman ne olacak ki deyip geçemeyiz. Ben şimdiye kadar büyü yoluyla nice insanların işlerini kaybettiğini nice ailelerin dağıldığını birbirlerinden ayrıldığını ve nice insanların hastaneye düştüğünü hayal ve hezeyanlara girdiğini bilirim. Bu konuda insanlar belirtilerini kesin olmamakla beraber şöyle anlayabilirler; ticaretle uğraşıyor işleri tam olacak bozulur veya hiçbir neden yokken eşini istemez veya kazandığı paranın nereye gittiğini anlamaz bazen tam evlenecek hatta nişanlanır işi bozulur ve bazen de cinler periler vs. bazı varlıklar görürler veya bunlara benzer sanki arkalarından bir şey geçti gibi olur. Şimdi bunları okuyan kişiler tamam bunlardan bir tanesi tutuyorsa bende büyü var demeyin. Hemen bir hoca yada medyuma gitmeyin, peşine düşmeyin.

Bu konuda sizlerle bazı şeyleri paylaşmak istiyorum. mesela Allah *(Celle Celâluhû)* istemezse asla bir şey tesir etmez. Bu konular önce doktorluk olabilir önce medyum yerine bir doktorla görüşün ama diğer manevi yönden de Allah *(Celle Celâluhû)* bize bir kitap indirdi orada hayatımızı nasıl tanzim edeceğimizi bize Peygamberimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* vasıtasıyla öğretti. Ama biz tersini yaparız...

Deseler ki bir yerde solucan var, yılan var bunu yiyene büyü sihir tesir etmez bizim halkımız onu yer. Ama Allah *(Celle Celâluhû)* Kuran'da bizlere sihirden, büyüden, nazardan ve cinlerden korunmak için şu ayetleri okuyun ve korunun der ama bizim halkımız ona bakmaz. Nazar için kalem sûresi indirildi bizim milletimiz nazar boncuğu taşır veya duvarlara tüh tüh diye tükürür. İşte kurtuluş yüce kitapta okusana...

Bu konu da en azından ayetel kürsi, amener rasûlü, ihlas, felak, nas, fatiha sûrelerini ezberletmemiz lazım.

Bu konuyla ilgili 3 önemli maddeyi yazıyorum. Eğer insanlar bu 3 şeyi yaparsa ve her yaptığı işte bu 3 kelime onun aklına gelirse hayattan korkmasın ve şu 5 şeyi de yapmazsa hayata tutunur. Bir gün çok değerli zatlarla konuşurken bunu ben o zatlara söyledim hepsi bu konuda hem fikir oldu.

YAPILMASI GEREKEN 3 ŞEY!

1- Seni zamanından alıkoyan neyse,

2- Seni namazından alıkoyan neyse,

3- Seni şahsiyetinden alıkoyan neyse müsaade etme.

Şimdi bunları açıklayalım...

1- Zaman çok önemlidir, dünyanın parasını verseniz, dünyanın aşkını sevgisini verseniz giden zaman geri gelmez.

2- Eğer namaz yoksa o zaman tehlike var, büyü var, cin var, yoksulluk var, acı var, hüzün var... Çünkü **namazda koruyucu ayetler var, namazda ruhun rahatlaması var ve namazın olduğu yerde en önemlisi şeytan yok.**

Ama diyebilirsiniz ki hocam ben namaz kılıyorum, ibadet ediyorum ama yine de bana nazar, büyü tesir ediyor... Bu bir imtihan. Peygamberimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* tesir eden ümmetine de tesir eder. Bu konuda çeşitli ayet ve hadisler mevcut ama ben konuyu dağıtmak istemiyorum.

3- Şahsiyet önemli. Eğer şahsiyet yoksa dünya ve ahrette yoktur.

SAHİBİNİ TANIMAYAN 5 ŞEY!

1- Silah

2- Elektrik

3- Deniz

4- Sürat

5- Ticaret

Şimdi bunları açıklayalım...

1- Silahı 10 sene belinde taşırsın namluyu kendinize çevirdiğinizde sizi tanımaz.

2- Ya ben 20 senedir elektrikçiyim elektrik beni çarpmaz deyip akım olan kabloyu tutarsanız sahibini tanımaz ve çarpar.

3- Deniz can yeleği olmadan ben yüzücüyüm deyip denize girerseniz sizi tanımaz ve boğar.

4- Benim altımda Mercedes var, 10 senedir bunu kullanıyorum. Ben süratli gideyim derseniz sizi tanımaz ve kaza yaptırır.

5- Ticareti 40 yıl yapar para kazanırsınız ama bir imzayla hepsi gider.

Onun için 3 şeyi yapmak ve 5 şeyi yapmamak lazım... Hayat bir cilvedir.

Dönelim konumuza mesela büyüden korunmanın bir metodu şudur:

Bir bardak suya 1 yasin sûresi 1. Mübine kadar, hadid sûresi tamamı, kafirun sûresi tamamı... Bir Cuma günü sela vakti okunur ve içilirse inşallah çok faydası olur. Bunlar denenmiş sonuçları alınmıştır.

Ama internet köşelerinde medyumlar öyle şeyler söylerler ki, bir medyum şöyle yazıyor; dil bağlarım, karı kocanın arasını düzeltir veya ayırırım, gelinlerin ağzını bağlarım veya ip düğümleyip karı kocayı ayırırım veya mezarlığa kaşık koyarak 2 kişiyi ayırırım, ticaretini bağlarım iflas eder ve bunları da kaç paraya yaptığını orada tek tek açıklıyor. İşte biraz önceki 3 şeyi yapmalıyız... İçinde namaz var, o namazı ve şahsiyeti olan adama veya medyum bunların hiçbirini uygulamaz.

Bir gün ticaret yapan bir adam bir medyuma gidiyor medyum ona "senin dükkanında şuralarda muskalar var diyor ve ben gelirsem hepsini

bulur çıkartırım ve büyüleri çözerim ama 5 bin liranı çalarım" diyor. Adam kabul ediyor ve beni de çağırıyor. Ben de gözlemci olarak oraya gidiyorum medyum beni tanımıyor ve işleme başlıyor. Bir bakarım oradan buradan ayrı yerden 6-7 muska çıkıyor, ben de şaşırdım ve adam bunları bulup 5 dakika da 5 bin tl alır gider biz de insanımızdan 150 tl safran parası istesek çok gelir neyse... Bende adama parasını vermemesini söyledim ama adam parayı verdi.

Bakın ben Salih Memişoğlu... Bunları canlı yaşıyorum ve ben adamın ismine daire kurup bakarım ki, senaryo. O işyerinde medyumun tanıdığı bir kişi çalışıyor ona bin tl veriyor ve o muskaları oraya koyduruyor.

Hemen adamın kayıt yapılan kameraları 3 gün önceye alınıp seyrediyoruz... Baktık ki muskaları oraya koyan çocuk. Çocuğa sorarlar "evet ben koydum der" adamı dolandırırlar. Bahsettiğimiz 3 şeyden biri şahsiyet... Şahsiyeti olan bir medyum bunu yapmaz.

Bu konularda araştırdım öyle numaralar yapıyorlar ki pes yani...

Bir gün bir vatandaş bana geldi dedi ki; hocam benim karımla aram yok, 20 sene çok iyiydik şimdi benim odamdan kaçıyor yanıma gelmiyor ve hatta bazen eve geç geliyor sorduğumda beni cinler eve sokmuyor diyor ve ben bir hocayla görüştüm bana dedi ben eve geleyim sana bir su vereyim eşine içir. Benden ne kadar talep edeceğini sordum, 7 bin lira...

Ey insanlar buraları iyi okuyun!

Allah *(Celle Celâluhû)* **aşkına, Kuran'dan şaşmayın.** Ben diyor parayı verdim benim evime geldi bir bardak suya okudu eşime ve bana verdi içtik benim hanım bana öyle güzel davranıyor ki ben dünyaya yeniden geldim huzur buldum ama 2 ay fayda ediyor 2 ay sonra eşim yine aynı oluyor. Hoca bir 7 bin tl daha istiyor ne yapacağımı şaşırdım, ben ona o medyumu eve çağır bana da haber ver deyip gönderdim.

Bir Pazar sabahı adam medyumu çağırır ben de giderim ve ne görürüm Allah *(Celle Celâluhû)* kötülerden korusun adamın karısı internetten medyumla tanışmış ve gide gele onunla arkadaş olmuş. Anlaşırlar kadın yalandan kocasına zorluklar yaşatır medyum da hesapta onların büyüsünü bozar aldığı parayı da adamın karısıyla paylaşır. İşte bu da insan! Sonra ben durumu kadına anlattım, ağlayarak her şeyi anlattı.

Evet saygıdeğer okurlarımız... Çok uyanık olacağız. İnsanlar arasında, eşler arasında küskünlük kavgalar olabilir bunun için evlilik danışmanları, psikiyatrlar var onlara müracaat etmemiz lazım hatta ve hatta insan bazen kendi kendinin doktoru olması lazım. Mesela huzur denen şey insanı bulmaz insanın huzuru araması lazım. Bakarsınız bir karı koca en lüks lokantada yemek yer ama o yemekten tat alamazken bir ağacın altında domates, peynir, ekmek yersin huzurlu olursun çünkü orada ağaçlar ve orman vardır.

En küçük şey de hemen sağa sola değil de kendi eksiklerimize bakıp tamamlamamız lazım. Bu konu da karı koca arasında eğer huzursuzluk varsa sihir, büyü ya da nazardan şüpheleniyorsak bundan kurtarmanın bir yolu da şudur;

Bir bardak zemzem suyuna sabah ezanından yarım saat sonra kalkıp Enfal sûresi 63. ayeti, Bakara 165. ayet, Rahman sûresi 1-3, Nisa sûresi 1-4 ayetleri, 101 sefer La ilahe illa ente sübhaneke inni küntü minez zalimin okursa ve o suyu karı koca 3 gün çoğaltıp biiznillah içerlerse şifa olur ama nerede bunu yapacak adam? Sabah namazına kalkmıyor ki bunu yapsın uykusu bozulur aman aman ondan sonra ver 7 bin tl'yi medyumlara.

Değerli okuyucularımız, hayat gerçekten zor. Mesela bir kişi bana geldi hocam ben emlak işiyle uğraşıyorum ama hangi işin kaporasını aldıysam tapudan dönüyoruz, bir hocaya gittim bana dediler ki senin işini bağlamışlar bir ipe 41 düğüm atayım işlerini açayım sende sattığından bana bin tl ver. Adam da bir ipe 41 düğüm atmış ve onu bir taşın altına koymuş. O günden beri değil işi baş ağrısından duramıyor... Ben önce ona doktora gitmesini söyledim doktorun sende bir şey yok demesi üzerine adam bana tekrar geri geldi. Baktım ki adam kendi kendine büyü yapmış! Nasıl mı? Mesela biz felak, nas sûresi okurken ne diyoruz, ipler düğüm atanların şerrinden sana sığınıyoruz bu da kendi kendine düğüm atmış ve taşın altına koymuş kendi kendine büyü yapmış haberi yok.

Bu işler öyle taşlar düğümlerle olmaz. Enteresandır ki merak ettim adama sordum "**sen hiç Allah'a** *(Celle Celâluhû)* **dua eder misin?**" Dedi ederim; "**Ya Rabbi beni helalinden zengin eyle**" Eee sonra "**ama ben komisyoncu olarak yalandan**

yemin de ediyorum" Güler misin ağlar mısın? Allah'a *(Celle Celâluhû)* dua ediyor beni helalinden zengin et diye Allah da *(Celle Celâluhû)* duasını kabul ediyor onun işlerini tapudan çeviriyor haramdan zengin etmiyor oda medyumu aracı koyuyor. Biz işlerimizde, evimizde bozukluk görüyorsak önce eksiklerimizi tamamlayalım.

Bir gün yeni evli bir çift geldi ve "hocam benim eşim bana yanaşmıyor, 3 aylık evliyiz gerdeğe giremedik" bir doktora gidiyor doktor ona vajinismus denen bir hastalık teşhisi koyup kıza ilaç veriyor düzelmiyor bunun üzerine kadın ve koca 8 tane medyumu dolaşıyor 20 bin tl verdikten sonra bana geliyor. Sordum "medyumlar size ne önerdi" diye bakın arkadaşlar medyum ona demiş ki "hanginiz yanaşmıyorsa onun idrarını kolaya veya meşrubata koyup için" Koca içiyor. Soruyorum "nasıl yaptın?" adam bana "ne yapayım hocam bizim orada töre var bir umut deyip o idrarı içtim." Görüyorsunuz bulaşık suyuyla nasıl bulaşık yıkıyorlar yani haramla necisle büyü çözecekler.

Allah'ın *(Celle Celâluhû)* ayetleri peygamberin *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* sünneti nerede... Araştırıp bakarım ki kızın daha önce sevdiği bir çocuk var bunu da babası zorla evlendirir bu zorluğu bilerek yapar ki boşansın eski sevgilisine dönsün. İşte işi bilmezsen idrarı da içirirler. Oysa günümüz de evlilik danışmanları var evlenirken kızlar ve erkekler onlara müracaat etsin.

Saygıdeğer okuyucularımız...

Sakın yanlış anlamayın bütün böyle sıkıntısı olan çiftlerimiz anlatılan kız gibi değildir. Eğer gerçekten böyle bağlı ve ilişkiye giremeyenler olursa önce doktora başvursunlar sonra da şu işlemi yapsınlar:

Bir elma üzerine kırmızı olmak şartıyla Kafirun sûresi, Hud sûresi 1-5, Mearic sûresi 1-7, Taha sûresi 38. ayet, Yunus sûresi 78-83 ayetlerini okur ve o elmayı ikiye bölüp karı koca yerse doktorun tavsiyelerine de uyarlarsa biiznillah şifa bulur.

Ayrıca yine böyle bir bağlılık olursa 5-10 senelik evli de olsa fark etmez böyle bir durumda karı koca bir öğlen namazı sonunda **bir bardak zemzeme 11 sefer YA ALLAH YA FETTAH EL AZİM EL KERİM ER RAHİM ve 11 sefer La ilahe illa ente sübhaneke inni küntü minez zalimin. Müzzemmil sûresi 1-3, Enam sûresi 1-4, Yusuf sûresinin tamamını okursa o suyu çoğaltıp 7 gün birer bardak içerlerse biiznillh şifa bulurlar.**

Bir kadına veya eşine milyarlar verip bir daire alırsın kadın sevinmez neden çünkü o alınan daireyi çocukları için aldığınızı düşünür ama bir tl verip bir gül alırsınız kadın mutlu olur çünkü onun kendine ait olduğunu bilir.

Bir gün bana doktor Hamdi Kalyoncu şunu söyledi:

"Hocam! Bir adamın en büyük viagrası ilacı karısıdır eğer güzel süslenip giyinip kocasının helal dairesinde görevlerini yerine getirirse o hastalıklardan kurtulurlar."

Değerli *Dr. Hamdi KALYONCU, Dr. Sefa SAYGILI, Dr. Ali AKBEN* hocalarımızla görüşüp çok çok faydalanıyoruz onlardan Allah *(Celle Celâluhû)* razı olsun.

Değerli okurlarımız!

Şunu bilelim ki, her şey sihir büyü değildir. **Şükür ve hamdetmesini de bilmeliyiz.** Size hep karamsarlıktan bahsetmek istemem. Of'lu olmam hasebiyle size geçen hafta bir cenazede çok güldüğümüz bir olayla kapatmak istiyorum:

Adamın biri vefat ediyor oda of'lu. Cenazesi yıkanıyor kapının önüne geliyor ve biz adamı tanıyorduk karısına ömür boyu işkence yapmış çok fena biri olarak bilinir. Evinin önünde hoca soruyor "ey cemaat bu adamı nasıl bilirdiniz" herkes "iyi bilirdik" derken karısı atılıyor ortaya, "ben bu adamın 20 senelik karısıyım kan yedim kan kustum bana yapmadığını bırakmadı her akşam içer ve beni döverdi ben bilmiyormuyum ne olduğunu da siz iyi biliriz diye yalandan Allah'ı kandırıyorsunuz." Sonra millet gülmeye başladı oğlu annesini kenara çekti ve anne ikna oldu cenaze kalktı. Bu dünya böyle kabre girmeden hesap kapıdan sorulur.

Değerli okuyucularımız!

Gelecek ay **cinlerden ve nazardan** bahsedeceğiz. **Cübbeli hocamızın hapisten çıkması için dua etmek üzere** en güzel aylar, günler, saatlerin hayırlara vesile olması temennisiyle...

Selamün Aleyküm...

Sualli Cevaplı İslam Fıkhı *Kitabından*

FIKHÎ SORULARINIZA CEVAPLAR

Allah *(Celle Celâluhû)*'a hamd, Peygamber Efendimiz *(Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)*'e ehl-i beyti ve ashabına selam ederiz.

SABAH NAMAZININ VAKTİ HANGİ VAKİTTE BAŞLAR, NE ZAMAN SONA ERER?

Fıkıh kitaplarımız, namaz vakitlerinin beyanına sabah namazının vaktiyle başladıklarından, namaz vakitlerini anlatacağımız bu bölüme bizler de sabah namazının vaktini beyan ederek başlıyoruz.

İmam Ebu Cafer et-Tahâvî (ö.321), ***Şerhu Me'ânî'l-Asâr*** isimli eserinde şöyle der: Âdem *(Aleyhisselâm)*'ın tövbesi Fecir doğduğunda kabul edilince Allah Teâlâ'ya şükretmek için iki rekât namaz kıldı.[1]

Sabah namazının vakti; insanoğlunun ilk kıldığı namaz vakti olduğundan, diğer namaz vakitlerinden önce zikredilmiştir. Ayrıca sabah namazı, beş vakit namazdan ilkidir. Bu da öncelik sebebi olarak görülmüştür.

Sabah namazının vakti: Sabah namazının vakti fecr-i sadıktan güneşin doğmasına kadar devam eder.

Fecr-i sâdık: Ufukta genişliğine yayılan beyazlıktır. Bunun karşıtı fecr-i kâzibtir.

Fecr-i kâzib: Gökyüzünün orta yerinde yükseklere doğru uzunlamasına yayılan kurt kuyruğuna benzer bir beyazlıktır. Bu beyazlıktan sonra tekrar siyahlık geldiğinden bu ismi almıştır. Fecr-i sâdık, fecr-i kâzibden bir zaman sonra vukua gelir.

Yatsı namazının vaktinin sona ermesi, sabah namazının vaktinin girmesi ve orucun başlaması fecr-i sadık'a bağlanır. Fecr-i kazib'e hiçbir hüküm bağlanmaz.

Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyuruyor:

وَعَنْ اِبْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اَللّٰهُ عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اَللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اَلْفَجْرُ فَجْرَانِ: فَجْرٌ يُحَرِّمُ اَلطَّعَامَ وَتَحِلُّ فِيهِ اَلصَّلَاةُ وَفَجْرٌ تَحْرُمُ فِيهِ اَلصَّلَاةُ وَيَحِلُّ فِيهِ اَلطَّعَامُ

İbn Abbas *(Allah onlardan razı olsun)*, Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in şöyle dediğini rivayet etmiştir: "***Fecir ikidir. Biri*** (oruca başlama zamanı olduğu için) ***yemek yemeyi haram kılan ve sabah namazını kılmanın helal olduğu fecir*** *(fecr-i sadık)*, ***diğeri sabah namazını kılmanın haram, yemek yemenin helal olduğu fecirdir***" (fecr-i kazip)[2]

1) Ahmed b. Muhammed Ebu Cafer et-Tahâvî, Şerhu Me'ânî'l-Âsâr

2) Bu hadisi şerifi İbn Huzeyme ve Hâkim rivayet etmiş ve sahih olduğuna hükmetmişlerdir. Buluğu'l-Merâm.

Müslim'den rivayet edilen Abdullah b. Amr hadisinde **Peygamber Efendimiz** *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyuruyor:

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرٍو أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ وَقْتُ صَلَاةِ الصُّبْحِ مِنْ طُلُوعِ الْفَجْرِ مَا لَمْ تَطْلُعِ الشَّمْسُ...

"Sabah namazının vakti; fecrin doğmasından güneşin doğmasına kadar geçen zamandır."[3]

Güneş doğduktan sonra öğle vaktine kadar olan vakit, içinde farz namazın bulunmadığı mühmel bir vakittir.

ÖĞLE NAMAZININ VAKTİ HANGİ VAKİTTE BAŞLAR, NE ZAMAN SONA ERER?

Öğle namazının vakti, güneşin zevalinden yani tepe noktasından batıya meyletmeye başladığı andan itibaren başlar. Fey-i zevalden başka her şeyin gölgesinin iki misli uzamasına kadar devam eder. Bu, **Ebu Hanife'nin** *(Allah ona rahmet etsin)* görüşüdür.

İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed ve diğer üç mezhep imamına *(Allah onlara rahmet etsin)* göre her şeyin gölgesi bir misline ulaşıncaya kadar devam eder. Her şeyin gölgesinin iki misline ulaşması vaktine asr-ı sani, bir misline ulaşmasına ise, asr-ı evvel denir.

Güneşin zevali: Güneşin gökyüzünde en yüksek yani tepe noktasından batıya meyletmeye başlamasıdır.

İstiva hali: Güneşin gökyüzünün ortasına ulaşma halidir. Güneş bu noktadan batıya doğru inmeye başlayınca zeval vakti meydana gelir.

Zeval vakti: Bir şahsın veya dimdik vaziyette yere dikilen sopanın gölgesinin uzunluğuna bakılarak bilinir.

Gölge kısalıyorsa bu vakit zevalden önceki vakittir. Gölge uzamayıp belli bir noktada durmuşsa yani gölgenin ne artması ne de eksilmesi bulunmuyorsa bu vakit güneşin istiva vaktidir. Gölge artmaya başlayınca güneşin zevale geçtiği bilinir.

3) Müslim, kitabu's-salat, bâb: evkatu's-salavati'l-hams

Hanefîlere göre; öğle namazının başlama vaktinde ittifak, bitiş vaktinde ise ihtilaf vardır. Yani bitiş vakti İmam **Ebu Hanife** *(Allah ona rahmet etsin)*'ye göre her şeyin gölgesi iki misline ulaşınca gerçekleşir. Bu vakit aynı zamanda asr-i sânîdir.

İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed'e *(Allah onlara rahmet etsin)* göre ise; bir misline ulaşınca gerçekleşir. Bu vakit aynı zamanda asr-ı evveldir. Bu İhtilaftan kurtulmak için öğle namazını fey-i zevalden başka her şeyin gölgesi bir misline ulaşmadan kılmalıdır. İkindi namazını ise her şeyin gölgesi iki misline ulaşmadıkça kılmamalıdır. Yani öğle namazını asr-ı evvelden önce kılmalı, ikindi namazını da asr-ı sani girmeden önce kılmamalıdır. Şeyhu'l-İslam Haherzâde'den naklen ***es-Sirâç*** isimli eserde de böyle zikredilmiştir.

Bu kitapta ayrıca şu da zikredilmiştir: İkindi namazını asr-ı saniye tehir etmesiyle cemaati kaçıracak olan bir kimsenin, ikindi namazını tehir etmesi mi, yoksa etmemesi mi evladır? Zahir olan ikinci bir cemaat bulacaksa tehir etmesinin evla olduğudur. Hatta **İmam Ebu Hanife** *(Allah ona rahmet etsin)*'**nin** görüşünün tercih edilen görüş olduğuna inananın böyle yapması lazımdır.

İmam Ebu Hanife *(Allah ona rahmet etsin)* öğle namazının son vaktinin her şeyin gölgesinin iki misli yani asr-ı saniye kadar devam etmesini, Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'*in* şu hadis-i şerifine dayandırmaktadır.

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَبْرِدُوا بِالظُّهْرِ فَإِنَّ شِدَّةَ الْحَرِّ مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ

Ebu Sâid *(Allah ondan razı olsun)*, Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle dediğini rivayet etmiştir: ***"Öğle namazını güneş hararetini kaybettikten sonra kılınız. Çünkü öğle vaktindeki hararetin şiddeti, cehennem hararetinin şiddetinden kaynaklanmaktadır.***[4]

İmam Ebu Yusuf, İmam Muhammed ve diğer üç mezhep imamının *(Allah onlara rahmet etsin)* dayandıkları delil ise şudur:

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ وَهُوَ الْأَنْصَارِيُّ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَاءَهُ جِبْرِيلُ () ... ثُمَّ جَاءَهُ مِنْ

4) El-Buhârî: kitabu mevâkiti's-salat, bâb: el-ibrâd bi'z-zuhri; Muvattâ Mâlik bi rivayet-i Muhammed b. El-Hasen bab:53 no:184

الْغَدِ لِلظُّهْرِ فَقَالَ قُمْ فَصَلِّهِ فَصَلَّى الظُّهْرَ حِينَ صَارَ ظِلُّ كُلِّ شَيْءٍ مِثْلَهُ.

Cabir b. Abdillah el-Ensârî'den rivayet olunmuştur:

***Peygamber Efendimiz** (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e **Cibril** (Aleyhisselâm) **geldi ...(...) Sonra Cebrail** (Aleyhisselâm) **ikinci günde öğlen namazı için geldi ve Peygamber Efendimiz** (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e **kalk ve namazı kıldır dedi. Peygamber Efendimiz** (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) **de her şeyin gölgesi bir misli olduğu zaman, öğle namazını kıldırdı.**[5]*

İKİNDİ NAMAZININ VAKTİ NE ZAMAN BAŞLAR, NE ZAMAN SONA ERER?

Öğle namazının vaktinin sonu hakkında yukarıda zikrettiğimiz İmam **Ebu Hanife** (Allah ona rahmet etsin) ile İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed (Allah onlara rahmet etsin) arasındaki ihtilafa göre İkindi namazının vakti; öğle namazının vaktinin çıktığı andan itibaren başlar, güneşin batmasıyla son bulur.

Yani ikindi namazının vakti İmam **Ebu Hanife** (Allah ona rahmet etsin)'ye göre her şeyin gölgesi iki misline ulaşınca (asr-ı sanide) başlar. İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed'e (Allah onlara rahmet etsin) göre ise bir misline ulaşınca (asr-ı evvelde) başlar. İkindi namazının vaktinin güneşin batmasıyla son bulduğu ittifakla sabittir.

Güneş batmadan önce ikindi namazından bir rekâta yetişen kimse, ikindi namazına yetişmiş olur. Fakat bu vakitte başlanılan namaz nakıs bir vakitte başlanılmış olacağından tahrimen mekruh olur. Bu yüzden ikindi namazını güneşin batmasına yaklaşık 30-45 dakika kalaya kadar tehir etmekten sakınmak gerekir.

AKŞAM NAMAZININ VAKTİ NE ZAMAN BAŞLAR, NE ZAMAN SON BULUR?

Akşam namazının vakti; güneşin batmasından itibaren başlar, şafağın kaybolacağı vakitte sona erer. İmam **Ebu Hanife** (Allah ona rahmet etsin) ile İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed (Allah onlara rahmet etsin) arasında akşam namazının son vakti hususunda ihtilaf vardır.

Bu ihtilaf şafağın tarifindeki ihtilaftan kaynaklanmaktadır. **İmam Ebu Hanife** (Allah ona rahmet etsin)'ye göre şafak: Akşamleyin ufuktaki kırmızılıktan sonra ortaya çıkan beyazlıktır.

İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed'e (Allah onlara rahmet etsin) göre şafak: Akşamleyin ufukta ortaya çıkan kırmızılıktır. Bu, aynı zamanda imam **Ebu Hanife** (Allah ona rahmet etsin)'den de bir rivayettir.

İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed'e (Allah onlara rahmet etsin) göre bu kırmızılık gidince akşam namazının vakti çıkmış olur.

İbn Ömer (Allah ondan razı olsun) şöyle der:

الشَّفَقُ اَلْحُمْرَةُ

"Şafak ufuktaki kırmızılıktır."[6]

Ebu Hanife (Allah ona rahmet etsin) kırmızılıktan sonra bir beyazlığın zuhur ettiğini bu beyazlıktan sonra da siyahlığın ortaya çıktığını ve akşam namazının son vaktinin siyahlık ortaya çıkıncaya kadar devam ettiğini söylemiştir. Delil olarak da **Peygamber Efendimiz** (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şu Hadis-i Şerifi'ne dayanmıştır.

Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyuruyor:

آخِرُ وَقْتِ الْمَغْرِبِ إِذَا اسْوَدَّ الْأُفُقُ

"Akşam namazının vaktinin sonu, ufuk karardığı zamandır"[7]

İbn Şihab Urve'den (Allah onlardan razı olsun)'den şöyle rivayet etmiştir:

إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عليه و سَلَّم يُصَلِّي الْعِشاءَ حين يَسْوَدُّ الأُفُقُ

"Kuşkusuz Peygamber (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) **yatsı namazını ufuk karardığında kılardı"**

Tembih: Kırmızı şafak ile beyaz şafak arasında üç derecelik bir fark vardır. Bir derece ise üç dakikadır.

5) El-Musned, Ahmed b. Hanbel:14538

6) Bunu Darakutnî rivayet etmiş, İbn Huzeyme'de sahih olduğunu söylemiştir.

7) Yusuf b. Abdillah el-Hafız ez-Zeyla'i, Nasbu'r-Râye fî Tahrîci Ehâdîsi'l-Hidâye isimli eserinde bu hadis-i şerifi bulamadığını ifade etmiş, buna müteradif olarak aynı manada Ebu Davut'un rivayet etmiş olduğu İbn Mesut hadisini getirmiştir. Kitabu's-salat, bâb: el-mevakît

YATSI NAMAZININ VAKTİ NE ZAMAN BAŞLAR, NE ZAMAN SONA ERER?

İmam **Ebu Hanife** *(Allah ona rahmet etsin)* **ile İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed** *(Allah onlara rahmet etsin)*'in akşam namazının sonundaki ihtilafları göz önüne alınarak, yatsı namazının vakti belirlenmiştir.

Buna göre yatsı namazının vakti; akşam namazının vaktinin bitiminden itibaren, ikinci fecrin doğumuna kadar yani sabah namazının vakti girinceye kadar devam eder.

Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyuruyor:

آخِرُ وَقْتِ الْعِشَاءِ حِينَ يَطْلُعُ الْفَجْرُ

"Yatsı namazının son vakti fecir doğduğu zamandır" [8]

VİTİR NAMAZININ VAKTİ NE ZAMAN BAŞLAR, NE ZAMAN SONA ERER?

Vitir namazının vakti yatsı namazından sonra başlar fecir doğuncaya kadar devam eder. Yatsı namazından önce eda edilip edilemeyeceğine dair tafsilat ileride verilecektir.

عَنْ خَارِجَةَ بْنِ حُذَافَةَ أَنَّهُ قَالَ خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ إِنَّ اللهَ أَمَدَّكُمْ بِصَلَاةٍ هِيَ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ حُمْرِ النَّعَمِ الْوِتْرُ جَعَلَهُ اللهُ لَكُمْ فِيمَا بَيْنَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ إِلَى أَنْ يَطْلُعَ الْفَجْرُ

Harice b. Huzâfe *(Allah ondan razı olsun)*'dan şöyle dediği rivayet edilmiştir:

"Peygamber Efendimiz** (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) yanımıza geldi, ve şöyle buyurdu: Allah Teâla size öyle bir namazla emretti ki o sizin için kırmızı develerden daha hayırlıdır. O vitirdir. Allah Teâlâ onu sizin için yatsı ile fecrin doğuşu arasında emretmiştir." [9]

SABAH NAMAZININ HANGİ VAKİTTE KILINMASI MÜSTEHAPTIR?

Erkeklerin, atılan okun düştüğü yerin görülebileceği şekilde gün ışıdığı vakitte sabah namazını kılmaları müstehapdır.

عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَسْفِرُوا بِالْفَجْرِ، فَإِنَّهُ أَعْظَمُ لِلْأَجْرِ

Râfi' b. Hadîc, Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle dediğini rivayet etmiştir:

"Sabah namazını aydınlıkta kılın, çünkü bunun sevabı daha büyüktür." [10]

Sabah namazını kılmanın müstehap olduğu aydınlık vaktin ölçüsü: güneşin doğmasına, abdest alıp Sünnet veçhi üzere iki sabah namazı kılabilecek kadar kalan bir vakittir. Yani; namazı sünnet veçhi üzere kıldıktan sonra namazının olmadığını anlar ve yeniden abdest alıp yine sünnet veçhi üzere bu namazı kıldığında güneşin doğmasına az bir zamanın kaldığı vakittir. Bu vakit, sabah namazının kılınmasının müstehap olduğu vakittir.[11]

Sabah namazının bu vakitte kılınması cemaatin çok olmasına, karanlık vakitte kılınması ise az olmasına sebeptir. Cemaatin çok olmasını sağlayan vakitte namazı kılmanın daha faziletli olacağı aşikârdır.

Ayrıca Enes *(Allah onlardan razı olsun)* hadisinde zikredilen fazileti elde etmekte kolaylaşmış olur.

عن أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَنْ صَلَّى الْغَدَاةَ فِي جَمَاعَةٍ ثُمَّ قَعَدَ يَذْكُرُ اللهَ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ ثُمَّ صَلَّى رَكْعَتَيْنِ كَانَتْ لَهُ كَأَجْرِ حَجَّةٍ وَعُمْرَةٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَامَّةٍ تَامَّةٍ تَامَّةٍ

Enes b. Malik *(Allah ondan razı olsun)* Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in şöyle dediğini rivayet etmiştir:

8) Yusuf b. Abdillah el-Hafız ez-Zeyla'i, Nasbu'r-Râye fî Tahrîci Ehâdîsi'l-Hidâye isimli eserinde bu hadis-i şerifi bulamadığını ifade etmiş fakat Ahmed b. Muhammed Ebu Cafer et-Tahâvî'nin, Şerhu Me'ânî'l-Âsâr isimli eserinde bu mananın birçok hadisin ortak olarak vurguladığı bir mana olduğunu söylediğini aktarmıştır. Kitabu's-salat, bâb: el-mevakît

9) Et-Tirmizî kitabu'l-vitir bâb: fazlu'l-vitir; el-Beyhaki 4291

10) Et-Tirmizî, ebvâbu's-salat, bâb: el-isfâru bi'l-fecr.

11) Ekmeluddin Muhammed b. Muhammed el-Bâbertî, el-İnâye

"Kim sabah namazını cemaatle kılar, sonra güneş doğuncaya kadar oturup Allah Teâlâ'yı zikreder sonra da iki rekât namaz *(işrak namazı)* ***kılarsa, bu kimse için tam hac ve tam umre sevabı vardır. Hazreti Enes*** *(Allah onlardan razı olsun)* ***bu hadisi rivayet ettikten sonra Peygamber Efendimiz*** *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* ***'in "tam, tam, tam" (hac ve umre sevabı)*** dediğini rivayet etmiştir.[12]

Kadınların sabah namazını karanlık vakitte kılmaları müstehaptır. Çünkü karanlık onları daha örtücüdür. Yani görünmemelerine yardımcıdır.

Müzdelife'de ise hem erkek hem de kadın hacıların, sabah namazını karanlık vakitte kılmaları daha faziletlidir.[13]

ÖĞLE NAMAZININ HANGİ VAKİTTE KILINMASI MÜSTEHAPTIR?

Yazın, öğle namazını gölgede yürünecek şekilde serin vakitte kılmak müstehaptır. Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyuruyor:

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَبْرِدُوا بِالظُّهْرِ فَإِنَّ شِدَّةَ الْحَرِّ مِنْ فَيْحِ جَهَنَّمَ

Ebu Sâid *(Allah ondan razı olsun)*, Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şöyle dediğini rivayet etmiştir: "***Öğle namazını güneş hararetini kaybettikten sonra kılınız çünkü öğle vaktindeki hararetin şiddeti, cehennem hararetinin şiddetinden kaynaklanmaktadır.***[14]

Kışın öğle namazını acele kılmak müstehaptır.

Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyuruyor:

عن أَنَسَ بْنَ مَالِكٍ يَقُولُ كَانَ النَّبِيُّ صلى الله عليه وسلم إِذَا اشْتَدَّ الْبَرْدُ بَكَّرَ بِالصَّلَاةِ، وَإِذَا اشْتَدَّ الْحَرُّ أَبْرَدَ بِالصَّلَاةِ

"Enes bin Malik'den şöyle dediği rivayet edilmiştir:

Allah Resulü *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* ***soğuk günlerde*** *(öğle)* ***namazını erken kılar, sıcak günlerde serinleyince kılardı."***[15]

İKİNDİ NAMAZININ HANGİ VAKİTTE KILINMASI MÜSTEHAPTIR?

Hanefîlere göre kişinin, ikindi namazını kıldıktan sonra nafile namaz kılması mekruhtur. Daha fazla nafile namaz kılmaya imkân sağlamak için güneşin sararıp göz kamaştırmayacak şekilde ziyası gidinceye kadar ikindi namazını tehir etmek müstehaptır.

Yalnız kerahet vaktinden önce kılınması gerekir. Aksi halde kerahet vaktinde ikindi namazını kılmak tahrimen mekruhtur. Hangi mevsim olursa olsun hüküm böyledir.

Rafi bin Hadic *(Allah onlardan razı olsun)* şöyle rivayet etmiştir.

عَنْ رَافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ: أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَأْمُرُ بِتَأْخِيرِ هٰذِهِ الصَّلَاةِ يَعْنِي الْعَصْرَ

"Allah Resulü *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* ***bu namazı Yani ikindi namazını tehir etmeyi emrederdi."***[16]

عَنْ أَبِي قِلَابَةَ قَالَ: إِنَّمَا سُمِّيَتِ الْعَصْرُ لِتَعَصُّرٍ

Ebu Kılâbe *(Allah ondan razı olsun)*'den şöyle dediği rivayet olunmuştur: ***Bu namaza, geciktirildiğinden dolayı "el-asr" adı verilmiştir.***[17]

Ayrıca Enes *(Allah onlardan razı olsun)* hadisinde zikredilen fazileti elde etmek de kolaylaşmış olur.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عليه وسلم لَأَنْ أَقْعُدَ مَعَ قَوْمٍ يَذْكُرُونَ اللهَ تَعَالَى مِنْ صَلَاةِ الْغَدَاةِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أُعْتِقَ أَرْبَعَةً مِنْ وُلْدِ إِسْمَاعِيلَ وَلَأَنْ أَقْعُدَ مَعَ قَوْمٍ يَذْكُرُونَ اللهَ مِنْ صَلَاةِ الْعَصْرِ إِلَى أَنْ تَغْرُبَ الشَّمْسُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أُعْتِقَ أَرْبَعَةً

12) Tirmizi, 586, hasen garip hadistir, demiştir. En-Nevevî, el-Ezkâr isimli eserinde bu hadisi almış ve hasendir demiştir. El-Ezkâr,165.

13) Vehbe ez-Zühaylî, El-Fıkhu'l İslami ve Edilletuhu

14) El-Buhârî: kitabu mevâkiti's-salat, bâb: el-ibrâd bi'z-zuhri; Muvattâ Mâlik bi rivayet-i Muhammed b. El-Hasen bab:53 no:184.

15) El-Buhârî, kitabu'l-cum'a, bâb: iza iştedde'l-harru

16) Ed-Dârakutnî kitabu's-salat, bâb: zikru beyani'l-mevâkit

17) İbni Ebi Şeybe, Musannef:3337

Enes b. Malik *(Allah onlardan razı olsun)*, Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in şöyle dediğini rivayet etmiştir:

Sabah namazından sonra güneş doğana kadar Allah Teâlâ'yı zikreden bir toplulukla beraber oturmak bana İsmail oğullarından dört köleyi hür kılmaktan daha sevimlidir. İkindi namazından sonra güneş batana kadar Allah Teâlâ'yı zikreden bir toplulukla beraber oturmak da bana dört köle azat etmekten daha sevimlidir.[18]

AKŞAM NAMAZININ HANGİ VAKİTTE KILINMASI MÜSTEHAPTIR?

Akşam namazını ilk vakitte kılmak müstehaptır. Ezan ile kamet arasında üç ayet okunacak kadar bir zamanla yahut hafif bir oturuşla fasıla verilir. Çünkü akşam namazını tehir etmek mekruhtur.

Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyuruyor:

لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ أَوْ قَالَ عَلَى الْفِطْرَةِ مَا لَمْ يُؤَخِّرُوا الْمَغْرِبَ إِلَى أَنْ تَشْتَبِكَ النُّجُومُ

"Akşam namazını yıldızların iç içe girdiği zamana kadar tehir etmedikleri müddetçe ümmetin hayır üzeredirler."[19]

Ravi "hayır üzeredirler" sözü yerine "fıtrat üzeredirler" sözü olabilir, dedi."

YATSI NAMAZININ HANGİ VAKİTTE KILINMASI MÜSTEHAPTIR?

Yatsı namazını gecenin üçte birine kadar tehir etmek müstehaptır. Gecenin yarısına kadar tehir edilmesi mubahtır. Özür bulunmadıkça sabah namazı vaktinin gelmesinden öncesine kadar tehir edilmesi ise mekruhtur.

Ebu Hüreyre *(Allah ondan razı olsun)* 'den şöyle rivayet edilmiştir: Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyuruyor:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَوْلَا أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لَأَمَرْتُهُمْ أَنْ يُؤَخِّرُوا الْعِشَاءَ إِلَى ثُلُثِ اللَّيْلِ أَوْ نِصْفِهِ

"Eğer ümmetime meşakkat yüklemeyeceğimi bilseydim, yatsı namazını gecenin üçte birine yahut yarısına kadar tehir etmelerini emrederdim."[20]

Teheccüt namazına alışık olup uyanacağına güvenen kişinin, vitir namazını gecenin sonuna kadar tehir etmesi müstehaptır. Böylece gecenin en son işi namaz olmuş olur. Uyanacağına güvenemeyenin vitir namazını uyumadan önce kılması gerekir. Bu konuda ileride daha geniş malumat verilecektir.

NAMAZI VAKTİNDEN SONRAYA BIRAKMAK CAİZ MİDİR?

Namazın belli vakitlerde edasının farz oluşu Kur'an-ı Kerim ile sabittir.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor:

إِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾

"Şüphesiz ki namaz muayyen vakitlerde inananlara farz kılınmıştır."[21]

El-Fetâvâ'l-Hindiyye isimli eserde ***Muhtâru'l-Fetevâ*** adlı kitaptan nakledilerek şöyle denmiştir:

Doğum yaptıran ebenin çocuğun hayatından, ameliyat yapan doktorun hastanın hayatından endişe duyması gibi durumlarda namazı kazaya bırakmak caizdir.[22]

GÜNÜMÜZDE KULLANDIĞIMIZ TAKVİMLERDE BELİRTİLEN VAKİTLERE GÖRE NAMAZLARI EDA ETMEK CAİZ MİDİR?

Şüphesiz her Müslüman'ın güneşe ve gökyüzüne bakarak vakitleri bilmesini şart koşmak büyük bir haracı/zorluğu gerektirir.

18) Ebu Davut kitabu'l-ilim, bâb: el-kasas 3669; Müsnedu'l-Bezzar 7244; Müsnedu Ebi Ya'la 3392; et-Tabaranî; Mucemu'l-Kebir 7938

19) Ebu Davud kitabu's-salat, bâb: fi vakti'l-mağrib, 418; Müsnedi Ahmed 23629; Müslim, Bu hadisi Cabir bin Abdullah'dan rivayet etmiştir, Nasbu'r-Râye.

20) Et-Tirmizî; Ebvâbu's-salat, bab: tehiru salati'l-'işa,167

21) Nisa Sûresi/103

22) El-Fetâvâ'l-Hindiyye, Şeyh Nizamuddin önderliğinde ilmî bir heyet

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِنَّ الدِّينَ يُسْرٌ، وَلَنْ يُشَادَّ الدِّينَ أَحَدٌ إِلَّا غَلَبَهُ

Ebu Hüreyre *(Allah ondan razı olsun)* Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in şöyle dediğini rivayet etmiştir:

"Kuşkusuz dini yaşamak kolaydır. Kimse o dini yaşamayı zorlaştıramaz. Aksi halde din ona galip gelir." [23]

Takvimler Müslümanlara kolaylık sağlamak amacıyla en ince teknik hesapların yapılması sonucunda meydana getirilmişlerdir. Namazları bu takvimlerde belirtilen vakitlere göre kılmakta hiçbir beis yoktur. Hatta günümüz imkânları çerçevesinde belki en ihtiyatlı olan da budur.

Bazı takvimler imamlar arasındaki ihtilafları önemseyip vakitleri daha ihtiyatlı olan görüşe göre beyan etmişlerdir. Bu durumda da en uygun olan çoğunluğa tabi olup tefrikaya sebep olmamaktır.

İMSAK VAKTİ NE DEMEKTİR?

İmsak Arapça bir kelime olup ıstılah manası orucu bozucu şeylerden kendini geri tutmaktır.

Halk arasında bu vakte imsak isminin verilmesi, Ramazan ayında, o vakitten itibaren yemek, içmek, eşine yaklaşmaktan kendini geri tutması gerekli olduğundan dolayıdır.

İmsak vaktinin bitiminin doğal sonucu olarak gece bitmiş ve sabah namazının vakti girmiştir. Ancak sabah namazını imsak girer girmez değil de biraz erteledikten sonra kılması sünnete uygundur. Fakat Hanefî mezhebine göre güneşin doğmasına 25-30 dakika kala kılmak daha iyidir.[24]

عَنْ رافِعِ بْنِ خَدِيجٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "أَسْفِرُوا بِالْفَجْرِ، فَإِنَّهُ أَعْظَمُ لِلْأَجْرِ

Râfi' b. Hadîc, Peygamber Efendimiz *(Sallallahu Aleyhi ve Sellem)*'in şöyle dediğini rivayet etmiştir: ***"Sabah namazını aydınlıkta kılın, çünkü bunun sevabı daha büyüktür."*** [25]

23) El-Buhârî; kitabu'l-İman; Babu ed-dinu yusrun
24) Abdurrahman b. Muhammed Şeyhzâde Dâmad, Mecmau'l-Enhur
25) Et-Tirmizî, ebvâbu's-salat, bâb: el-isfâru bi'l-fecr.

İMAMA UYAN KİMSENİN İMAMLA BERABER İFTİTAH TEKBİRİNİ ALMASININ BİRÇOK FAZİLETİ OLDUĞU MALUMDUR. BU FAZİLETİ ELDE ETMENİN SON VAKTİ HANGİ VAKİTTİR?

İftitah tekbirinin faziletinin elde edilmesinin vakti hakkında Âlimler ihtilaf etmişlerdir. İmam Burhanuddin İbn Maze, *el-Muhitu'l-Burhanî* adlı eserinde bu ihtilafı şu şekilde nakleder: Şeyhü'l-İslam Hâherzde bu konuda İmam Ebu Hanife ile İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed *(Allah onlara rahmet etsin)*'in arasında ihtilaf olduğunu zikretmiştir. İmam Ebu Hanife *(Allah ona rahmet etsin)*'ye göre; Kişi iftitah tekbirinin faziletini idrak etmesi için imamla beraber tekbir almalıdır. Şayet imamın tekbirine mukarin olarak tekbir almazsa fazileti kaçırmış olur.

İmam Ebu Yusuf ve İmam Muhammed *(Allah onlara rahmet etsin)*'e göre; Kişi, imam Sübhaneke okurken tekbir alsa iftitah tekbirinin faziletini idrak etmiş olur. Bu vakte kadar iftitah tekbiri almazsa fazileti kaçırmış olur. İmam ez-Zahid Ebu Nasr es-Saffâr, Şeddâd ibnu'l-Hakîm'in şöyle dediğini zikretmiştir: Şayet kişi iftitah tekbirinin faziletini elde etmek istiyorsa, imam Fatiha'ya başlamadan önce iftitah tekbiri alması gerekir. Bazı Âlimler; imamı birinci rekâtta yakalayan kişinin iftitah tekbirinin faziletini idrak ettiğini ifade etmişlerdir.[26] Bu son görüş, insanlar için daha kolaydır. Fıkıh kitaplarımızda bu şekilde menkuldür.[27] Buna rağmen en faziletli olan İmam Ebu Hanife'nin görüşüdür.

AKŞAM VAKTİNDEN SONRA YATSI VAKTİ GİRMEDEN SABAH VAKTİNİN GİRDİĞİ BELDELERDE YATSI VE VİTİR NAMAZLARININ DURUMU NE OLUR?

Bu gibi beldelerde namazın sebebi olan vakit bulunmadığı için bu namazların vucübu kalkar ve kaza etmeye de gerek yoktur.

İmam Merginanî, şeyh Burhanuddin Kebirden akşamı kıldıktan sonra yatsı ve vitir için bir vakit takdir edip kılınması gerektiğini nakletmiştir.[28] Kemal İbnu'l-Hümam (ö.861) da bu görüşü tercih etmiştir.[29]

26) Burhanuddîn Ebu'l-Me'alî ibn Mâze, el-Muhîtu'l-Burhânî
27) Ali el-Kâri, Fethu bâbi'l-İnâye; El-Fetâvâ'l-Hindiyye, Şeyh Nizamuddin önderliğinde ilmî bir heyet
28) Zeynuddin İbn Nüceym, el-Bahru'r-Râik
29) Muhammed Emin ibn Âbidîn, Reddu'l-Muhtâr

DUALAR VE ZİKİRLER

İÇERİSİNDE BULUNDUĞUMUZ HARAM AYLARIN ORUCU

Sene içersinde haram ay dört tanedir. Bunlar da Zilka'de, Zilhicce, Muharrem ve Receb-i Şerif'tir. Üçü peş peşe, Receb-i Şerîf ise tektir. Bu sene haram aylar 17 eylül pazartesiden başlayıp 13 aralık perşembe günü bitecektir.

Haram ayların en üstünü, bir rivayet Muharrem-i Şerîf diğer bir rivayette ise Receb-i Şerif'tir. Oruçlarının fazileti hakkında birçok hadîs-i şerif ve rivayet mevcuttur.

Nitekim **Ebû Mucîbe el-Bâhilî**'nin, babasından *(Radıyallâhu Anhümâ)* rivayet ettiğine göre **Rasûlüllâh** *(Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)* ona: **"Haram ayları oruçlu geçir"** buyurdu. *(İbni Mâce, Sıyam:43, no:1741, 1/554)*

İbni Abbâs *(Radıyallâhu Anhümâ)*dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur: **"Haram aydan bir gün oruç tutana, Allâh-u Te'âlâ her gününe karşılık bir ay** (oruç tutmuş sevabı) **yazar."**

Rasûlüllâh *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*den gelen diğer bir rivayette: **"Haram aydan bir günün orucu, diğerlerinin otuzundan efdaldir"** buyrulmuştur. *(Gazâlî, el-İhyâ, Kitâb-u esrâri's-savm, Fasıl:3, 1/281; Ebû Muhammed el-Hallâl, Fedâilü şehr-i receb, no:5, 15, sh.52, 73)*

Enes ibni Mâlik *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

"Her kim, herhangi bir haram aydan perşembe, cuma ve cumartesi olmak üzere, üç günü oruçlu geçirirse, kendisine (tuttuğu her güne karşılık) **iki sene /** (başka bir rivayette) **yedi yüz sene /** (diğer bir rivayette ise) **dokuz yüz sene / ibadet** (sevabı) **yazılır."**

(Taberânî, el-Evsat, no:1810, 2/468; Ebû Muhammed el-Hallâl, Fedâilü şehr-i receb, no:14, sh:71; İbnü Asâkir, Tarîhü Medîneti Dimeşk, 19/116; Deylemî, Müsnedü'l-Firdevs, no:5696, 4/66; Abdülkādir el-Geylânî, el-Ğunye, 1/325, Süyûtî, ed-Dürru'l-mensûr 4/185; el-Hâvî, 1/545, 546; Gazâlî, el-İhyâ, Kitâb-u esrâri's-savm, Fasıl:3, 1/281; Zebîdî, el-İthâf, 4/256; Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, no:24173, 8/561; Heysemî, Mecma'u'z-Zevâid, 3/19)

Enes *(Radıyallâhu Anh)*ın bu hadîs-i şerîf hakkında: "Ben bunu **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*den işitmemişsem, kulaklarım sağır olsun" dediği rivayet edilmiştir. *(Ahmed ibni Hicâzî, Tuhfetü'l-ihvan, sh:10)*

İnsanlar içinde bu faziletleri en iyi bilenler, hiç şüphesiz ki sahabe-i kirâm ve tâbi'în-i 'izâm oldukları için **İbni Ömer, Üsâme ibni Zeyd, Hasen-i Basrî, Ebû İshak es-Sebî'î** *(Radıyallâhu Anhüm)* gibi zatlar, haram ayların tümünü oruçlu geçirirlerdi.

Süfyân-ı Sevrî *(Radıyallâhu Anh)*: "Oruç tutmak için bana en sevgili vakit, haram aylardır" derdi. *(İbni Receb el-Hanbelî, Letâifü'l-me'ârif, sh:229)*

SAFER AYININ VAZİFELERİ

SAFER AYININ HER GÜNÜ OKUNACAK BİR DUA

(14 aralık cuma 2012 ile 12 ocak cumartesi 2013 arası)

Rivayet olunduğuna göre her kim aşağıda zikredilecek duayı safer ayının her günü okursa **Allâh-u Te'âlâ** onu bir dahaki safer ayına kadar o sene olacak bütün bela ve musibetlerden korur. O sene ona asla hiçbir bela isabet etmez.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

«اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلٰى أٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ، اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُبِكَ مِنْ شَرِّ هٰذَا الشَّهْرِ وَمِنْ شَرِّ هٰذَا الْيَوْمِ وَمِنْ كُلِّ شِدَّةٍ وَبَلَاءٍ وَبَلِيَّةٍ الَّتِي قَدَّرْتَ فِيهِ يَا دَهْرُ يَا دَيْهُورُ يَا دَيْهَارُ يَا كَانُ يَا كَيْنُونُ يَا كَيْنَانُ يَا أَزَلُ يَا أَبَدُ يَا مُبْدِئُ يَا مُعِيدُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا ذَا الْعَرْشِ الْمَجِيدِ أَنْتَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ، اَللّٰهُمَّ احْرُسْنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي لَاتَنَامُ فِي نَفْسِي وَمَالِي وَأَهْلِي وَأَوْلَادِي وَدِينِي وَدُنْيَايَ الَّتِي ابْتَلَيْتَنِي بِصُحْبَتِهَا بِحُرْمَةِ الْأَبْرَارِ وَالْأَخْيَارِ بِرَحْمَتِكَ يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارُ يَا كَرِيمُ يَا سَتَّارُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَللّٰهُمَّ يَاشَدِيدَ الْقُوٰى يَاشَدِيدَ الْمِحَالِ يَا عَزِيزُ يَا كَرِيمُ يَا كَبِيرُ يَا مُتَعَالْ، ذَلَّلْتَ بِعِزَّتِكَ جَمِيعَ خَلْقِكَ، اِكْفِنِي وَاكْفِنِي عَنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ يَا مُحْسِنُ يَا مُجَمِّلُ يَا مُتَفَضِّلُ يَا مُنْعِمُ يَا مُكْرِمُ يَا اَللّٰهُ لَا إِلٰهَ إِلَّا أَنْتَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اَللّٰهُمَّ يَا لَطِيفُ لَطَفْتَ بِخَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، أُلْطُفْ بِنَا فِي قَضَائِكَ وَعَافِنَا مِنْ بَلَائِكَ وَلَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ وَلَاحَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللّٰهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، اَللّٰهُمَّ بِسِرِّ الْحَسَنِ وَأَخِيهِ وَجَدِّهِ وَأَبِيهِ وَأُمِّهِ وَبَنِيهِ، اِكْفِنِي شَرَّ هٰذَا الْيَوْمِ وَمَا يَنْزِلُ فِيهِ يَا كَافِيَ الْمُهِمَّاتِ يَا دَافِعَ الْبَلِيَّاتِ، فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللّٰهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، وَصَلَّى اللّٰهُ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى أٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ، اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي شَهْرِ الصَّفَرِ وَاخْتِمْ لَنَا بِالسَّعَادَةِ وَالظَّفَرِ.»

"Ey **Allâh**! Kulun, Nebîn ve **Rasûl**ün olan Ümmî **Peygamber Efendimiz Muhammed**'e ve Ehl-i Beyt'ine ve sahâbesine salât eyle, bereketler yağdır ve selam eyle.

Ey **Allâh**! Muhakkak ki ben bu ayın ve bu günün şerrinden ve senin bu ayda yarattığın her bir belâ ve musîbetten Sana sığınırım. Ey Ezelî! Ey Bâkî! Ey Kadîm! Ey Mevcûd! Ey Sâbit! Ey Hakk!

Ey (varlığının) başlangıcı olmayan! Ey sonu olmayan! Ey her şeyi yoktan yaratan! Ey her şeyi tekrar diriltecek olan! Ey celal ve ikram sahibi! Ey ulu Arş'ın sahibi! Sen dilediğini yaparsın!

Ey **Allâh**! Canımı, malımı, birliktelikleriyle beni imtihana tâbi tuttuğun çocuklarımı, dînimi ve dünyamı hiç uyumayan kudret gözünle muhafaza eyle. İyi ve hayırlı kullarının hürmetine bu duamı kabul eyle! Rahmetinle muamele eyle!

Ey yüce **Allâh**! Ey günahları bağışlayan! Ey (kullarına karşı) cömert (olan)! Ey günahları örten! Ey acıyanların en merhametlisi rahmetinle muamele eyle! Ey kuvvetleri güçlü ve azâbı şiddetli olan **Allâh**! Ey Kendisi çok güçlü olan! Ey ululuk sahibi! Ey iyilik sahibi! Ey büyük **Allâh**! Ey yüce **Allâh**! İzzetinle bütün yaratıklarını zelîl kıldın. Bana kâfî gel, mahlukātın(ın şer ve zararların)a karşı bana kâfî gel!

Ey güzellik veren! Ey yaptığını güzel yapan! Ey (dilediğini) güzelleştiren! Ey fazl-u kerem sahibi! Ey in'am eden! Ey ikram eden! Ey Kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayan! Ey acıyanların en merhametlisi! Ey gökleri ve yeri yaratma lütfunda bulunan Latîf. Kazâ ve kaderinde bize lütufta bulun. Belandan bize âfiyet ver. Günahlardan dönüş ve ibâdete kuvvet ancak Senin yardımınladır. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle kabul buyur.

Allâh-u Te'âlâ bize yeter. O ne güzel vekildir. O pek yüce ve çok büyük **Allâh**'ın yardımı olmadan hiçbir güç ve kuvvet yoktur. Ey **Allâh**! **Hasen** ile kardeşinin, dedesi ile babasının, annesi ile oğullarının sırrı hakkı için; bugünün şerrine ve bugünde inecek olan belaların şerrine karşı bana kâfi gel! Ey mühim sıkıntılara kâfi gelen ve ey belâları kaldıran! **'Onlara karşı muhakkak Allâh sana kâfi gelecektir, O hakkıyla işiten ve hakkıyla bilendir!'**

Allâh-u Te'âlâ, Efendimiz **Muhammed**'e, Ehl-i Beyti'ne ve ashâbının tümüne salât eylesin. Ey Allâh**! Safer ayında bize bereket ver! Mutluluk ve galibiyetle bitirmemizi nasip et!"** *(Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:50-52; İbrâhîm el-Ensârî, Rava'z-zam'ân fî fedâili'l-eşhuri ve'l-eyyâm, sh:4; Muhammed Âbidîn, Tenbîhu'l-kulûbi'n-nâ'ime ale'l-evrâdi'd-dâime, sh:71-72; Mahmud Sâmî, el-Ed'iye ve'l-ezkâr, sh:123-127)*

SAFER AYINDA KILINACAK NAMAZLAR

SAFER AYININ İLK GECE NAMAZI

(13 aralık perşembeyi 14 aralık cumaya bağlayan gece)

Safer ayının ilk gecesinde yatsıdan sonra vitirden önce dört rekat namaz kılınıp birinci rekatta Fâtihâ'dan sonra on bir kere Kâfirûn Sûresi, ikinci rekatta on bir kere İhlâs Sûresi, üçüncü rekatta on bir kere Felak Sûresi, dördüncü rekatta on bir kere Nâs Sûresi okunur, selamdan sonra yetmiş kere:

«سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ،
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

"Allâh-u Te'âlâ noksan sıfatlardan münezzehtir. Bütün hamdler Allâh-u Te'âlâ'ya mahsustur. Allâh-u Te'âlâ'dan başka hiçbir ilâh yoktur ve Allâh-u Te'âlâ en büyüktür. Allâh'ın yardımı olmadan hiçbir günahtan dönüş, hiçbir ibâdete de kuvvet yoktur" tesbihi okunur, peşine de yetmiş kere:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

"Ancak Sana ibadet (ve kulluk) **ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz!"** âyet-i kerîmesi okunur. *(Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:50-52; İbrâhîm el-Ensârî, Rava'z-zam'ân fî fedâili'l-eşhuri ve'l-eyyâm, sh:4; Muhammed Âbidîn, Tenbîhu'l-kulûbi'n-nâ'ime ale'l-evrâdi'd-dâime, sh:71-72; Mahmud Sâmî, el-Ed'iye ve'l-ezkâr, sh:123-127)*

SAFER AYININ İLK ÇARŞAMBA GECESİ KILINACAK NAMAZ

(18 aralık salıyı 19 aralık çarşambaya bağlayan gece)

Safer ayının ilk çarşamba gecesi gece yarısından sonra yeryüzüne nâzil olacak (inecek) belalardan **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle muhafaza olmak isteyen sabah namazından (imsaktan) evvel dört rekat nafile namaz kılar, şöyle ki her rekatta Fâtihâ'dan sonra on yedi kere Kevser Sûresi, beş kere İhlâs-ı Şerîf, bir Felâk Sûresi, bir de Nas Sûresi okuyup selam verir ve dua eder. *(Şeyh Mahmud Sâmî, el-Ed'iye ve'l-ezkâr, 123-127)*

RIZIK BEREKETİ İÇİN YAPILACAK MÜHİM BİR TERKİP

Aşağıda yazılı olanlar, misk, zâferan (safran) ve gül suyu karışımından yapılan bir mürekkeple temiz bir kağıda yazılarak evdeki erzak poşetlerinin olduğu yere konulursa, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle o evin ehli maddi sıkıntıya düşmez ve birçok bereketlere kavuşurlar.

Yazılacak olanlar şunlardır:

«بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ، اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى أٰلِ مُحَمَّدٍ
الْمُوحٰى إِلَيْهِ كُلَّ شَيْءٍ، اَللّٰهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِيمَا رَزَقْتَنَا ﴿إِنَّ هٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُ مِنْ
نَفَادٍ﴾، حَسْبُنَا اللهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، ﴿تَبَارَكَ اللهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ﴾، ﴿فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾، ﴿تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ

عَلٰى عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا﴾، ﴿تَبَارَكَ الَّذِي إِنْ شَاءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِنْ ذٰلِكَ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَيَجْعَلْ لَكَ قُصُورًا﴾، ﴿تَبَارَكَ الَّذِي جَعَلَ فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَاجًا وَقَمَرًا مُنِيرًا﴾، ﴿وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾، ﴿تَبَارَكَ اسْمُ رَبِّكَ ذِي الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ﴾، ﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾، اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَأٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ.»

"Rahman ve Rahim olan **Allâh**'ın adıyla (başlıyorum). Ey **Allâh**! Her şey kendisine vahyolunan **Efendimiz Muhammed**'e ve onun âline salât eyle. Ey **Allâh**! Bize rızık olarak verdiğin şeylerde bereketler kıl.

'Şüphesiz işte bu(nlar)**, elbette Bizim** (vermiş olduğumuz) **rızkımızdır ki, onun için hiçbir** (kesinti ve) **tükeniş yoktur.'** *(Sâd Sûresi:54)*

Allâh-u Te'âlâ bize yeter, O ne güzel vekildir. Bütün hamdler âlemlerin **Rabb**i olan **Allâh-u Te'âlâ**'ya mahsustur.

'Âlemlerin Rabbi olan Allâh'ın (hayrı ve) **bereketi dâima pek çok olmuştur.'** *(A'râf Sûresi:54'den)*

'Şekil verenlerin en güzeli olan Allâh daima pek yüce olmuştur.' *(Müminûn Sûresi:14'den)*

'O Zât'ın (hayrı ve) **bereketi daima pek çok olmuştur ki O,** (hakkı bâtıldan ayırıcı vasfıyla) **Furkan** (ismine sahip olan Kur'ân)**ı kulu** (Muhammed *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*) **üzerine** (hâdiseler gerektirdikçe, zaman zaman) **peyderpey indirmiştir, tâ ki o** (peygamber ve Kur'ân)**, bütün âlemler için bir uyarıcı olsun.'** *(Furkān Sûresi:1)*

'İşte O Zât'ın (hayrı ve) **bereketi daima pek çok olmuştur ki, O dileseydi senin için** (dünyada onların) **bu** (anlattıkları)**ndan daha iyisini, altlarından ırmaklar akmakta olan çok kıymetli bostanları yaratırdı ve** (orada) **senin için sağlam köşkler yapardı.'** *(Furkān Sûresi:10)*

'O Zât'ın (hayrı ve) **bereketi daima pek çok olmuştur ki, gökte birçok burçlar var etmiştir ve onda** (güneş gibi ısı ve ışık kaynağı olan) **bir kandille, aydınlatan bir ay yaratmıştır.'** *(Furkān Sûresi:61)*

'O Zât'ın (hayrı ve) **bereketi daim olmuştu ki göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin mülkü sadece O'na aittir. O** (kıyamet) **anın**(ın ne zaman gerçekleşeceği) **bilgisi de ancak O'nun katındadır ve siz yalnızca O'na döndürüleceksiniz.'** *(Zühruf Sûresi:85)*

'O celal ve ikram sahibi olan Rabbinin ismi daima çok (hayırlı ve) **bereketli olmuştur.'** *(Rahman Sûresi:78)*

'O Zât'ın (hayrı ve) **bereketi daima pek çok olmuştur ki, mülk** (ve saltanat) **O'nun** (kudret) **elindedir ve O, her şeye** (hakkıyla gücü yeten bir) **Kadir'dir.'** *(Mülk Sûresi:1)*

Ey **Allâh**! **Efendimiz Muhammed**'e ve onun âli ashâbına salât ve selam eyle." *(Abdülhâdî Muhammed Harse, el-Edviyetü'l-İlâhiyye ve'l-ed'ıyetü'n-nebeviyye li cemî'i'l-emrâzi'n-nefsiyyeti ve'l-cesediyye, sh:127-128)*

BORCU OLUP DA ÖDEMEKTE SIKINTI ÇEKENLERİN OKUMASI GEREKEN DUALAR

1) Hazreti Ali *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edildiğine göre, bir mükâteb (yazışmalı köle) kendisine gelip: "Ben âzâd olmak için ödeyeceğim borcumdan acziyete düştüm, bana yardım et" deyince, **Ali** *(Radıyallâhu Anh)* ona şöyle dedi:

"**Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in bana öğretmiş olduğu bir takım kelimeleri sana öğreteyim mi ki, senin üzerinde dağ kadar borç olsa dahi **Allâh-u Te'âlâ** onu sana ödettirir. Sen şu duayı oku:

«اَللّٰهُمَّ اكْفِنِي بِحَلاَلِكَ عَنْ حَرَامِكَ، وَأَغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ.»

"Ey Allâh! Haramına karşı bana helâlinle kâfî gel. Fazlınla beni Senden başkasına muhtaç etme." *(Tirmizî, De'avât:111, no:3563, 5/560)*

2) Ebû Sa'îd el-Hudrî *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayete göre bir kere **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* mescide girdiğinde, ensâr-ı kiramdan **Ebû Ümâme** isimli bir zata rastladı.

Ona: **"Yâ Ebâ Ümâme! Bana ne oldu ki, seni namaz vaktinin dışında mescitte görüyorum?"** diye sordu. O: "Yâ **Rasûlellah**! Bir takım sıkıntılar ve borçlar beni çaresiz bıraktı" diye cevap verdi.

Bunun üzerine **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **"Sana bir dua öğreteyim mi ki, sen onları okuduğunda Allâh-u Te'âlâ senin sıkıntını gidersin ve borcunu ödetsin"** buyurunca, o: **"Buyur, öğret! Yâ Rasûlellah!"** dedi.

O zaman **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*: **"Sabahladığında ve akşamladığında:**

«اَللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْهَمِّ وَالْحَزَنِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْعَجْزِ وَالْكَسَلِ
وَأَعُوذُ بِكَ مِنَ الْجُبْنِ وَالْبُخْلِ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ غَلَبَةِ الدَّيْنِ وَقَهْرِ الرِّجَالِ.»

'Ey Allâh! Sıkıntıdan ve üzüntüden Sana sığınırım. Âcizlikten ve tembellikten Sana sığınırım. Korkaklıktan ve cimrilikten Sana sığınırım. Borca yenik düşmekten ve bir takım insanların beni kahretmesinden sana sığınırım' de" buyurdu.

Bu zât (Ebû Ümâme) daha sonra: "Ben sabah akşam bu duaya devam ettim, **Allâh-u Te'âlâ** bütün derdimi giderdi ve borcumu ödetti" diye anlatmıştır. *(Ebû Dâvûd, Vitir:32, no:1557, 1/569)*

İSTEKLERİN YERİNE GELMESİ İÇİN KILINACAK BİR HÂCET NAMAZI

Her kimin **Allâh-u Te'âlâ**'dan mühim bir isteği olursa, perşembeyi cumaya bağlayan gece imsaktan önce güzel bir abdest aldıktan sonra muradına ulaşması niyetiyle birinci rekatta Fâtiha Sûresi'nden sonra on kere Kâfirun Sûresi, ikinci rekatta da Fâtiha Sûresi'nden sonra on kere İhlas Sûresi okuyarak iki rekat namaz kılar.

Namazın ardından secdeye varıp on kere **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*e salevât-ı şerîfe okur, sonra on kere de:

«سُبْحَانَ اللهِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ وَلَا إِلٰهَ إِلَّا اللهُ وَاللهُ أَكْبَرُ،
وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

"Allâh-u Te'âlâ noksan sıfatlardan münezzehtir. Bütün hamdler Allâh-u Te'âlâ'ya mahsustur. Allâh-u Te'âlâ'dan başka hiçbir ilâh yoktur ve Allâh-u Te'âlâ en büyüktür. Yüce ve büyük olan Allâh-u Te'âlâ'nın yardımı olmadan hiçbir günahtan dönüş, hiçbir ibadete de kuvvet yoktur" zikrini okur.

Yine secde halindeyken on defa da:

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

"Ey Rabbimiz! Bize dünyada da güzel şeyler ver, âhirette de güzel şeyler ver ve bizi o (cehennem) **ateşin**(in) **azabından koru"** *(Bakara Sûresi:201'den)* âyet-i kerîmesiyle dua eder.

Bütün bunlardan sonra isteğini samimi bir şekilde **Allâh-u Te'âlâ**'ya arz ederse, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle istediği şey gerçekleşir. Her hacet namazı bir murad için, bu namaz ise bin hacet kabul olur. Bu namazı **Hadır** (Hızır) *(Aleyhisselâm)* bir veliye öğretmiştir. **İmâm-ı Şâfi'î** *(Rahimehullâh)* da bunu nakletmiştir.

Bu namaz, mümkünse cuma gecesi seher vakti gusül alınıp temiz elbiseler giyilerek kılınır. **Hakîm Hazretleri** bu namazı kıldığında **Allâh-u Te'âlâ**'nın, bin tane hacetini yerine getirdiğini zikretmiştir. *(Ahmed ed-Dîrebî, el-Mücerrebât, Abdülhâdî Muhammed Harse, el-Edviyetü'l-İlâhiyye ve'l-ed'ıyetü'n-nebeviyye li cemî'i'l-emrâzi'n-nefsiyyeti ve'l-cesediyye, sh:109)*

SIKINTILARI AÇAN BİR DUA

Ebû Hureyre *(Radıyallâhu Anh)*dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَا كَرَبَنِي أَمْرٌ إِلَّا تَمَثَّلَ لِي جَبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ!، قُلْ: تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا.»

"Beni hangi bir iş üzdüyse mutlaka Cebrâîl *(Aleyhisselâm)* **bana görünüp: 'Yâ Muhammed!**

«تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ، وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ وَكَبِّرْهُ تَكْبِيرًا.»

'O hiç ölmeyecek diriye tevekkül ettim ve bütün hamdler O Allâh'a mahsustur ki, O hiçbir çocuk edinmemiştir, mülkte Kendisi için hiçbir ortak mevcut olmamıştır, (güçsüz bir duruma düşmekten münezzeh olduğu için) **Kendisini âcizlikten koruyanı da bulunmamıştır!" de. Ve** (yine de hakkıyla Kendisine tazimde bulunamadığını itiraf etmek üzere) **O'nu iyice yücelterek büyüklükle vasıfla!' de' demiştir."** *(Hâkim, el-Müstedrek, no:1876, 1/689)*

ESMÂULLÂHİ'L-HÜSNÂ

KIRKINCI İSM-İ ŞERÎF «اَلْمُقِيتُ» İSM-İ ŞERÎFİ

İmâm-ı Zerrûk, Mâu'l-'Ayneyn, İmâm-ı Şebrâvî ve **Yûsuf-u Nebhânî** *(Rahimehumüllâh)*ın beyanları vechile; «اَلْمُقِيتُ»ism-i şerîfi "Güç kuvvet sahibi" veya "Kullarına rızıklar veren" demektir.

Allâh-u Te'âlâ bu ism-i şerîfi hakkında şöyle buyurmaktadır:

﴿وَكَانَ اللهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُقِيتًا﴾

"Allâh her şeye karşı daima (iktidar sahibi olan ve her şeyi koruyup gözleyen bir) **Mukît olmuştur."** *(Nisa Sûresi:85'den)*

Mukît ism-i şerîfi "Her insana ve hayvana zamanına göre ve peş peşe azığını veren" demektir. **Allâh-u Te'âlâ** bütün canlıların rızıklarını, varlıklarını devam ettirecek şekilde veren, daha sonra da kendileri için belirlediği ömür müddeti bitince bu azıkları kesip varlıklarına son verendir.

Mukît ism-i şerîfi için çeşitli tarifler yapılmıştır. Bu tariflerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

- Mukît, bir şeyi koruyandır.

- Mukît, her canlıya azığını verecek güçte olandır.

- Mukît, güçlü ve kuvvetli olandır. Bu manaya göre Mukît ism-i şerîfi **Allâh-u Te'âlâ**'nın Zâtî bir sıfatıdır. Mukît ism-i şerîfi azık veren anlamında olduğunda ise tıpkı Vehhâb ve Rezzâk isimleri gibi **Allâh-u Te'âlâ**'nın fiilî sıfatları arasında yer alır.

- **İbni Abbâs** *(Radıyallâhu Anhümâ)* Mukît ism-i şerîfini Muktedir (güç ve kuvvet sahibi) veya amellerin karşılığını veren şeklinde açıklamıştır.

- **Mücâhid** *(Rahimehullâh)* ise bu ism-i şerîfi şahit olan, gören, hesaplayan şeklinde beyan etmiştir.

- **Katâde** ve **İbni Kesir** *(Rahimehumellâh)* koruyan şeklinde tanımlamışlardır.

- Mukît, gücü yetendir.

- Mukît, rızık verendir. O **Allâh-u Te'âlâ** ilmi gereğince takdir ettiği miktarda herkese rızkını verendir.

- Kendisine dua edeni duyup icabet edendir ve belaya uğrayanı görüp sıkıntısını kaldırandır.

Allâh-u Te'âlâ her varlığa, varlığını sürdürecek kadar azık ulaştırır. Bütün varlıkların rızıklarını yalnız Kendi düzeni, tedbiri ve hikmeti gereğince dilediği şekilde dağıtır.

Tabi ki azıkların durumu türlü türlüdür. Kimisinin azığı bol, kimisininki de azdır. Sonuç olarak herkes imtihan olmaktadır. **Allâh-u Te'âlâ** cümlemizi imtihanı güzelce geçip kazananlardan ve herhalde rıza üzere olan kullarından eylesin. Âmîn!

Bunun dışında manevi âlemle hemhal olan öyle Allâh dostları vardır ki **Allâh-u Te'âlâ** onları mânen doyurur. Tıpkı **Âişe** *(Radıyallâhu Anhâ)*dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)*in:

«إِنِّي لَسْتُ كَهَيْئَتِكُمْ إِنِّي يُطْعِمُنِي رَبِّي وَيَسْقِينِ.»

"Ben sizin gibi değilim, şüphesiz Rabbim beni yedirir ve içirir" *(Buhârî, Savm:47, no:1863, 2/693)* buyurduğu gibi **Allâh-u Te'âlâ** kimi varlıkların azıklarını yiyeceklerden, kimilerinkini zikir ve ibadetten, kimilerinkini de ilâhî keşif ve müşahedeler türünden yaratmıştır. Nitekim meşayıhtan bazılarına "Rızık nedir?" diye sorulduğunda, o zatlar:

«ذِكْرُ الْحَيِّ الْقَيُّومِ الَّذِي لَا يَمُوتُ.»

"(Ezelî ve ebedî olan Zât'ına ait bir hayatla) **Hayy,** (yaratıklarını yönetme ve koruyup kollama işini daima üstlenmiş bulunan bir) **Kayyûm** ve hiç ölmeyecek olan **Allâh-u Te'âlâ**'yı zikretmektir" diye cevap vermişlerdir.

Bu ism-i şerîfi bilmenin faydaları hakkında şunlar sıralanabilir:

1) Her Müslüman, **Allâh-u Te'âlâ**'dan başka kulların ihtiyaçlarını karşılayan, işlerini düzenleyip yürüten, onlara azık ve rızık veren olmadığını bilmeli ve en üstün rızkın akıl nimeti olduğunu idrak etmelidir. Dolayısıyla rızık talep ederken de sadece **Allâh-u Te'âlâ**'dan istemelidir.

Nitekim **Allâh-u Te'âlâ** bu hakikati şöyle ifade buyurmuşlardır:

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ۞ مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ ۞ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ﴾

"Ben, cinleri ve insanları (hiçbir hikmetle değil,) **ancak** (ve ancak Beni tanısınlar ve) **Bana** (hakkıyla) **kulluk etsinler diye yarattım. Zaten Ben** (diğer mâliklerin, kölelerini çalıştırıp) **onlardan** (istifade ettikleri gibi, kullarımdan) **hiçbir rızık** (temin etmelerini) **istemiyorum, Beni**(m kullarımı) **yedirmelerini de arzu etmiyorum.** (Bilakis kimseden hiçbir hizmet ve karşılık beklemeksizin, herkesi ancak Ben rızıklandırıyorum.)

Şüphesiz ki Allâh (rızka muhtaç olan her canlıyı rızıklandıran) **Razzak da,** (eşsiz güç ve) **kuvvet sahibi de,** (hiçbir işinde Kendisine en ufak bir zorluk ârız olmayacak şekilde sonsuz kudret sahibi olan) **Metin de ancak O'dur."** *(Zâriyat Sûresi:56-58)*

Dolayısıyla biz kulluk vazifelerimizi yerine getirmeye çalışmalı, rızık endişesinden dolayı haram işlemeye razı olmamalı, bilakis haramlardan uzak durup **Allâh-u Te'âlâ**'ya tevekkül etmeliyiz. Zira **Allâh-u Te'âlâ** şöyle buyurmaktadır:

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۞
وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾

"Her kim Allâh'tan hakkıyla sakınır, O ona bir çıkış nasip eder ve beklememekte olduğu bir taraftan da onu rızıklandırır. Her kim Allâh'a tevekkül ederse, ona yeterli olacak olan ancak O'dur" *(Talak Sûresi:2 ve 3'den)*

Allâh-u Te'âlâ bu takva nimetini kime vermişse onu yükseltmiş, kimi de bu nimetten mahrum bırakmışsa onu da alçaltmıştır.

2) Bu isimleri bilen her Müslüman, gücü yettiğince yakın-uzak ve güçlü-zayıf ayırımı yapmaksızın muhtaç insanların ihtiyaçlarını karşılamaya çalışmalıdır.

Öncelikle yakınlarını tercih etmeli, eğer yoksa başkalarına yönelmelidir. ama şu nokta asla zihinlerden çıkarılmaması gereken bir hakikattir ki cimrilik edenler kesinlikle kâr etmemiş, aksine hep zarar etmişlerdir.

Bu konuda **Abdullâh ibni Amr ibni'l-Âs** *(Radıyallâhu Anhümâ)*dan rivayet edilen bir hadîs-i şerifte **Rasûlüllâh** *(Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)* şöyle buyurmuştur:

عَنْ عَبْدِ اللهِ بْنِ عَمْرِو بْنِ الْعَاصِ رَضِيَ اللهُ تَعَالَى عَنْهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُضَيِّعَ مَنْ يَقُوتُ.»

"Bakmakla yükümlü olduğu kimseyi (imkanı olduğu halde) **zâyi etmesi, kişiye günah olarak yeter."** *(Ebû Dâvud, Zekat:46, no:1694, 2/59)*

(İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:67-69; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü'l 'ızzi'l-esnâ fi şerhi esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:49-51; eş-Şeyh Mâu'l-Ayneyn, Fâtiku'r-ratk alâ Râtıkı'l-fetk, sh:329; Yûsuf en-Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:513; Hâmid Ahmed et-Tâhir, el-Câmi'u li esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:279-280)

«اَلْمُقِيتُ» İSM-İ ŞERÎFİNİN BAZI HAVÂSSI

1) Bu ism-i şerîfi her gün beş yüz elli (550) kere zikretmeye devam eden kişi, nefisinin kötü arzularından kurtulur.

2) Bu ism-i şerîfi zikretmeye devam eden kimsenin rızkı bol olur, hiçbir şeye muhtaç olmaz ve her şey fazlasıyla elinde mevcut olur.

3) Bu ism-i şerîfi gümüş bir yüzüğe nakşedip üzerinde taşıyan kişiye **Allâh-u Te'âlâ** daima yardım eder.

4) Bu ism-i şerîf er-Rezzâk ism-i şerîfiyle beraber misk, zâferan (safran) ve gül suyu karışımından yapılan bir mürekkeple temiz bir kağıda yazılarak herhangi bir mekana asılırsa, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle oranın bereketi artar.

5) Oruç tutarken zorlanan kişi bir miktar toprak alıp, ona bu ism-i şerîfi okuyup koklarsa, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle oruca dayanma gücü artar.

6) Sefere çıkarken yanına bir kap alıp, onun üzerine bu ism-i şerîfi yedi kere okuyan ve o kap üzerine bu ism-i şerîfi yazarak sefer boyunca içeceklerini bu kaptan içen kişi, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle yolculuğu esnasında başına gelebilecek her türlü kötülükten muhafaza olur. Bununla beraber sabah akşam Kureyş Sûresi'ni de okursa daha iyi olur.

(Yûsuf ibni İbrâhîm, Kazâu'l-hâcât, sh:37; eş-Şeyh Mâu'l-Ayneyn, Fâtiku'r-ratk alâ Râtıkı'l-fetk, sh:329; İmâm-ı Zerrûk, Şerhu Esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:67-69; Muhammed Şebrâvî, Fevâidü'l 'ızzi'l-esnâ fi şerhi esmâillâhi'l-hüsnâ, sh:49-51; Yûsuf en-Nebhânî, Sa'âdetü'd-dâreyn, sh:513; Seyyid Süleyman el-Hüseynî, Kenzü'l-havâs, 1/105)

ERBA'ÎN-İ İDRÎSİYYE

OTUZ İKİNCİ İSM-İ ŞERÎF

«يَا عَالِيَ الشَّامِخُ فَوْقَ كُلِّ شَيْءٍ عُلُوُّ ارْتِفَاعِهِ، يَا عَالِي!»

"Ey üstünlüğünün yüceliği her şeyin fevkinde yüce olan! Ey Âlî!"

BU İSM-İ ŞERÎFİN BAZI HAVÂSSI

1) Her kim bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, o kişi yüksek makamlara kavuşur ve sözü tesirli olup kabul görür.

2) Her kim eşinin davranışlarından ve ahlâkından şikayetçi olur da, bu ism-i şerîfi okumaya devam eder ve bu ism-i şerîfi misk, zâferan (safran) ve gül suyu karışımından yapılan bir mürekkeple temiz bir kağıda yazıp onu yattıkları yastığın içine koyarsa, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle eşinin ahlâkı çok güzel bir hale gelir.

3) Kocası kendisiyle ilgilenmediği için kendisini terk edilmiş gibi hisseden bir kadın bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, en kısa zamanda eşiyle birlikte çok muhabbetli bir hale gelirler.

4) Bu ism-i şerîfi çokça zikreden kişi dilediği şeylere kavuşur.

5) Allâh-u Te'âlâ bu ism-i şerîfi **Yahya**, **Davud** ve **Süleyman** *(Aleyhimüsselâm)* hazarâtına inzal buyurmuş ve böylece onların kadr-ü kıymetlerini yüceltmiş ve bu ism-i şerîfin bereketiyle kendilerini birçok hayırlara ulaştırmıştır.

6) Her kim bu ism-i şerîfi evinin dört bir tarafındaki duvarlara yazarsa, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle o ev depremde yıkılmaktan ve zararlı haşerattan muhafaza olur.

7) Bir makamda bulunup, daha da yükselmek isteyen kişi gece ve gündüz ayrı ayrı olmak üzere bu ism-i şerîfi dört yüzer kere zikretmeye devam ederse, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle en kısa zamanda bulunduğu mevkiden daha yüksek bir mertebeye çıkacaktır.

Bu konuda daha tesirli bir terkip vardır ki o da şöylecedir; bu kişi cumartesi gününden başlayarak bir hafta boyunca oruç tutar ve her gün bu ism-i şerîfi yedi bin (7.000) kere okursa, **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle tez zamanda işinde mevkice yükselir.

8) Her kim bir zalimin elinin altında ezilip o kişiden daha üstün bir konuma gelerek bu durumdan kurtulmak isterse, pazar gününden başlayarak bir hafta boyunca oruç tutar ve her gün de bu ism-i şerîfi bin yedi yüz (1.700) kere okur, böyle yapan kişi **Allâh-u Te'âlâ**'nın izniyle bu durumdan kurtulur.

9) Her kim yedi gün boyunca itikafa girip, bu müddet içerisinde farz namazlardan sonra bu ism-i şerîfi üç bin yedi yüz otuz (3.730) kere okursa, kendisinde hârikulâde (olağan üstü) manevi haller zahir olur.

10) Her kim perşembe günü imsaktan sonraki bir saat içerisinde bu ism-i şerîfi bin yedi yüz (1.700) kere okur ve ardından isteğini **Allâh-u Te'âlâ**'ya arz ederse, muradına ulaşır.

11) Maddi imkanları kısıtlı olan fakir birisi bu ism-i şerîfi zikretmeye devam ederse, **Allâh-u Te'âlâ** o kişinin rızkına bereketler ihsan eder.

12) Bu ism-i şerîfi zikretmek, kelam ehli olan hatip ve vâizler için çok faydalıdır, zira böylece kelamlarının tesiri artar.

13) Bu ism-i şerîfi zikredip bereketlerine nâil olmak, ismi Ali olanlar için çok münasiptir. *(Şihâbüddîn es-Sühreverdî, Şerhu'l-esmâi'l-erba'în, Yazma Nüsha, Ayasofya, no:377, verak:114; Ayasofya, no:3358, verak:149; Yazma Bağışlar, no:2773, verak:13; Beyazıd Devlet, no:1256, verak:21; Muhammed ibni Hatîrüddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:268-269; Allâme Şeyh Muhammed et-Tûnusî, er-Ravzatü's-sündüsiyye fi'l-esmâi'l-İdrîsiyyeti's-Sühreverdiyye, sh:54-55)*